

NOT 1 – GRUP’UN ORGANİZASYONU VE FAALİYET KONUSU

Işıklar Enerji ve Yapı Holding A.Ş. (Ana Ortaklık):

Ana Ortaklık, Metemteks unvanı ile 1982 yılında İstanbul’da kurulmuş, 2011 yılının 10. ayına kadar da faaliyetlerini ağırlıklı olarak iplik üretimi ve ev tekstili alanında sürdürmüştür. Şirket 2011 yılında hakim ortaklık yapısının Işıklar Holding A.Ş.’ye geçmesine takiben faaliyet konusunu değiştirecek şekilde yeniden yapılanmaya gitmiştir.

Söz konusu birleşmeyi takiben faaliyet konusunda da köklü değişikliğe gidilerek Holding modeli benimsenmiş, ağırlıklı olarak enerji ve yapı sektörü alanında yatırımlara öncelik verecek şekilde yapılanmaya gidilmiştir. Şirketin faaliyet konusundaki değişiklikle beraber fiili üretim alanından çıkılmış ve sahip olduğu iplik üretim tesisleri de şirketin %100 payına sahip olacak şekilde yeni kurulan Metemteks Sentetik İplik San. ve Tic. A.Ş.’ye (1 Kasım 2011 tarihinde) kiralamıştır.

Faaliyet konusunda yapılan değişiklik sonucu Ana Ortaklığın “Metem Enerji ve Tekstil San. Tic. A.Ş.” olan ticaret unvanı “Işıklar Enerji ve Yapı Holding A.Ş.” olarak değiştirilmiştir. Pay senetleri BİST’de işlem görmeye devam eden Ana Ortaklığın borsa kodu İEYHO şeklinde belirlenmiştir.

Ana Ortaklığın, Işıklar Yatırım Holding A.Ş.’yi tüm aktif ve pasifi ile bir bütün halinde "devralması" suretiyle birleşme işleminin onaylandığı genel kurul toplantısı 27 Ağustos 2014 tarihinde gerçekleştirilmiştir (Not 3).

Ana Ortaklığın yönetiminde bulunduğu benzer faaliyet konularına sahip şirketlerin tek çatı altında toplanarak ölçek ekonomilerinden yararlanmaya yönelik sinerji yaratılması ve bu yolla stratejik planlama ve finansman imkanlarının etkin yönetiminin sağlanarak şirket büyümesinin sürdürülebilir kılınması amacıyla 2011 yılında uygulamaya koyduğu politikasının bir devamı olarak BİST’de işlem gören bağlı ortaklık Usaş Yatırımlar Holding A.Ş. ile; 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu’nun 136’ncı maddesi ve birleşme ile ilgili diğer maddeleri, Kurumlar Vergisi Kanunu’nun 18, 19 ve 20’inci maddesi hükümleri, 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanununun ve Sermaye Piyasası Kurulu’nun II-23-2 numaralı Birleşme ve Bölünme Tebliği ve ilgili diğer mevzuat hükümleri çerçevesinde 31 Aralık 2016 tarihli finansal raporlar esas alınarak bütün aktif ve pasifi ile kül halinde devralma yolu ile Ana Ortaklık bünyesinde birleşme kararları her iki şirketin 14 Ağustos 2017 tarihinde yapılan Olağanüstü Genel Kurul Toplantılarında onaylanmıştır (Not 3).

Ana Ortaklığın merkez adresi; Beybi Giz Plaza Dereboyu Cad. Meydan Sok. No:1Kat:8 Daire:27 Pk:34398 Maslak, Sarıyer/İstanbul’dur.

31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla Ana Ortaklık ve bağlı ortaklıklarının (hepsi birlikte “Grup” olarak adlandırılmıştır) toplam personel sayısı 726’dır (31 Aralık 2018: 758).

Ana Ortaklığın konsolidasyona dahil olan bağlı ortaklıklarının ve iştiraklerinin ticaret unvanları ve faaliyet konuları aşağıdaki gibidir:

İŞIKLAR ENERJİ VE YAPI HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN DÖNEME AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR (Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 1 – GRUP'UN ORGANİZASYONU VE FAALİYET KONUSU (Devamı)

Bağlı Ortaklıklar:

Tasfiye Halinde BBS Elektrik Üretim Dağıtım A.Ş. ("BBS Elektrik"): 20 Ekim 2006 tarihinde Ankara'da kurulmuş olup faaliyet konusu elektrik enerjisi üretimi ve satışlarıdır. Karabük sınırları içinde yıllık üretimi 7,5 MW olan Yenice HES ön lisans hakkına sahiptir. Şirket 1 Temmuz 2019 tarihinde tasfiye sürecini tamamlamış ve konsolidasyondan çıkartılmıştır.

BND Elektrik Üretim A.Ş. ("BND Elektrik"): İstanbul'da kurulmuş olup faaliyet konusu elektrik enerjisi üretimi ve satışlarıdır. BND Elektrik'in toplam 10,319 MWh kurulu güce sahip Üçgen 2 HES Kabadüz ilçesi Ordu ilinde, toplam 3,388 MWh kurulu güce sahip Üçgen HES Andırın ilçesi Kahramanmaraş ilinde faaliyette bulunmaktadır. 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla, dolaylı bağlı ortaklık BND Elektrik'in Ana Ortaklığı Çemaş'ın hisselerinin Işıklar Enerji ve Yapı Holding A.Ş. satışı sonrası dolaylı sahiplik oranının %31'e düşmesi sebebiyle Özsermaye metodu ile konsolidasyona dahil edilmiştir.

Metemteks Sentetik İplik San. ve Tic. A.Ş. ("Metemteks Sentetik"): 2011 yılında kurulmuştur. Ana Ortaklık'tan kiraladığı 7000 m² üretim tesislerinde iplik üretimi yapmaktadır.

Işıklar İnşaat Malzemeleri Sanayi ve Ticaret A.Ş. ("Işıklar İnşaat"): Şirket 1977 yılında kurulmuştur. Şirket'in faaliyet konusu ateşe dayalı briketler, bloklar ve tuğlaların üretimi ve satışlarıdır. Şirket üretim faaliyetlerini Bartın'da kurulu tesislerinde gerçekleştirmektedir. Ticari amaçlı satışını yaptığı ürünleri de değişik ülkelerden ithal etmektedir.

Işıklar İnşaat ve Turizm İşletmeleri A.Ş. ("Işıklar Turizm"): Şirket 1976 yılında kurulmuştur. Şirket'in fiili faaliyet konusu hali hazırda Türkiye'nin değişik illerinde "offshore" yarışları düzenlemektedir.

Işıklar İnşaat Malzemeleri Pazarlama ve Taahhüt A.Ş. ("Işıklar İnşaat Pazarlama"): Şirket 2003 yılında kurulmuştur. Şirket'in faaliyet konusu ateşe dayalı briketler, bloklar ve tuğla satışı ve pazarlamasıdır.

Işıklar Holding A.Ş. ("IHOL"): Işıklar Holding A.Ş., Türkiye'de faaliyet göstermekte olup merkez adresi Dereboyu Cad. Meydan Sk. Beybi Giz Plaza No:1 D.27 Maslak / Sarıyer / İstanbul'dur. Şirket ana faaliyet konusu sınai, ticari ve hizmet sektöründe faaliyet gösterecek müesseseler kurmak, mevcutlara iştirak etmek veya devir almak, her türlü ticari ve sınai faaliyette bulunmaktadır.

Işıklar Ambalaj Pazarlama A.Ş. ("Ambalaj"): Şirket merkezi İstanbul'dadır. Başlıca faaliyeti sınai tipi kağıt torba imali ve satışlarıdır.

Çemaş Döküm San. A.Ş. ("Çemaş"): Merkezi ve üretim yeri Kırşehir'dedir. Çimento ve madencilik sektöründe öğütme bilya ve silpepleri ve otomotiv sektörü başta olmak üzere makina ve ziraat sektörlerine döküm parça üretimi yapmaktadır.

Şirket'in halka arz olunmuş hisse senetleri 02 Temmuz 2010 tarihinden itibaren Borsa İstanbul'da (BIST) işlem görmektedir. 2018 senesi içinde BIST'te yapılan hisse satışları ile sahiplik oranı % 3,66'ya düşmüş, eldeki hisseler alım – satım amaçlı finansal yatırım olarak değerlendirilerek konsolidasyon kapsamından çıkarılmıştır.

Işıklar Park Gayrimenkul Geliştirme ve Yatırım A.Ş. ("Park AVM"): Şirket merkezi İstanbul'dadır. Bilanço tarihi itibarıyla şirketin faaliyeti yoktur.

İŞIKLAR ENERJİ VE YAPI HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN DÖNEME AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR (Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 1 – GRUP'UN ORGANİZASYONU VE FAALİYET KONUSU (Devamı)

Bağlı Ortaklıklar: (Devamı)

Işıklar Paper Sack Ltd. ("Paper Sack"): Irak Erbil'de sınavi tipi kâğıt torba imali ve satışı yapmak üzere kurulan Işıklar Ambalaj Pazarlama A.Ş.'nin %54 payına sahip olduğu Işıklar Paper Sack Ltd. üretim tesislerinde 21 Mart 2013 tarihi itibarıyla üretime başlamıştır.

Niğbaş Niğde Beton Sanayi ve Ticaret A.Ş. ("Niğbaş"): Niğbaş Niğde Beton Sanayi ve Ticaret A.Ş., 1969 Yılında Çimhol ve İller Bankası ortaklığı ile beton direk üretimini amacıyla kurulmuş ve günümüze kadar prefabrik beton ürünler ve betonarme yapı elemanları üretimlerini de faaliyet alanlarına dahil ederek entegre bir tesis haline gelmiştir.

Şirket Niğde Ticaret Siciline 609 sayı ile kayıtlı olup kanuni adresi İlhanlı Mahallesi Sabancı Bulvarı No:27 Merkez/Niğde'dir. Şirket'in halka arz olunmuş hisse senetleri 5 Mart 2012 tarihinden itibaren Borsa İstanbul'da işlem görmektedir.

Işıklar Pazarlama A.Ş. ("İPAŞ"): Işıklar Holding A.Ş. bali ortaklığı olan İPAŞ, Türkiye'de faaliyet göstermekte olup merkez adresi Çubuklu Mah. Orhan Veli Kanık Cad. Yakut Sk. Eryılmaz Plaza No:3 Kat:2 Kavacak / İstanbul'dur. İPAŞ'ın faaliyet konusu Işıklar Holding A.Ş. bünyesinde faaliyetlerini sürdürmekte olan Işıklar İnşaat Malzemeleri A.Ş.'nin ürettiği ürünlerin yurt içi ve yurt dışı satışını sağlamaktadır.

Çimtek Çimento Teknolojisi A.Ş. ("Çimtek"): Şirket 1969 yılında Çimento ve Yan Mamülleri Sanayii Holding A.Ş. (Çimhol) adı ile Türkiye Çimento ve Toprak Sanayii T.A.Ş.'nin (Çitosan) bir yan kuruluşu olarak faaliyete başlamıştır. Çimtek 1990 yılında kurulmuş ve Çimhol firmasının tüm faaliyetleri Çimtek'e devredilmiştir. Çimtek komple çimento fabrikalarının kurulmasını ve her türlü çimento ünitesinin anahtar teslimi kurulumunu ana müteahhit firma olarak gerçekleştirmekte, bunun için çimento sanayinde iyi bilinen uzman "know-how" firmaları ve ekipman teslimatçıları ile işbirliği yapmaktadır.

Işıklar Elen Hunting EOOD: Bağlı ortaklıklardan Işıklar İnşaat ve Turizm A.Ş., Sofya'ya 1 saat mesafede 11.000 hektar orman alanında, içinde iki tabi göl, muhtelif dereler ve 36 yatak kapasiteli iki konaklama tesisine sahip Bulgaristan'ın tanınmış avlaklarından Elen Hunting'i aktifinde bulduran Etropolis Buk Dve EOOD firmasının 1.748.270 Bulgar Leva'lık çıkarılmış hisselerinin tamamı ile toplam varlıklarını 1.200.000 Avro peşin ödemek suretiyle satın almıştır. Şirket 30 Haziran 2019 tarihi itibarıyla konsolidasyona dahil edilmiştir.

Şato Kalecik Şarapçılık A.Ş.:

İştirakin adresi Halit Cevri Aslangil Mah. Çankırı Cad. No:105 Kalecik / Ankara'dır. Şirket'in faaliyet konusu şaraplık üzüm bağcılığı ve şarap üretimidir.

Likya Şarapçılık İmalat LTD. ŞTİ.:

İştirakin adresi Demirler Köyü Eşen Nahiyesi Fethiye / Muğla'dır. Şirket'in faaliyet konusu şaraplık üzüm bağcılığı ve şarap üretimidir.

Işıklar Coin Bulgaria EOOD:

22 Mayıs 2019 tarihinde 1.000 Bulgar Levası sermaye ile Bulgaristan'da kurulmuştur. Şirket'in faaliyet konusu uluslararası piyasalarda "Coin" ihracı ve "Security Token" arzı yapmaktır.

İŞIKLAR ENERJİ VE YAPI HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN DÖNEME AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR (Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 2 – FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR

2.1 Sunuma İlişkin Temel Esaslar

Grup, muhasebe kayıtlarını ve yasal finansal tablolarını Türkiye’de geçerli olan ticari mevzuat, mali mevzuat ve Maliye Bakanlığı’nca yayımlanan Tek Düzen Hesap Planı gereklerine göre Türk Lirası (TL) olarak tutmaktadır. Konsolide finansal tablolar Grup’un yasal kayıtlarına dayandırılmış olup Sermaye Piyasası Kurulu’nun ("SPK") tebliğlerine uygun hale getirilmesi için düzeltme ve sınıflandırma değişikliklerine tabi tutulmuştur.

SPK, Seri II, No: 14.1 sayılı "Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği" 13 Eylül 2013 tarihinde Resmi Gazete’de yayımlanarak 1 Temmuz 2013 tarihinden sonra sona eren ara dönem finansal raporlardan geçerli olmak üzere, yayımı tarihinde yürürlüğe girmiştir. Bu tebliğ işletmeler tarafından düzenlenecek finansal raporlar ile bunların hazırlanması ve ilgililere sunulmasına ilişkin ilke, usul ve esasları belirlemektedir. İlgili tebliğ ile Seri: XI, No: 29 sayılı "Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği" yürürlükten kaldırılmıştır.

Seri II, No: 14.1 sayılı "Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği" ne istinaden, işletmeler, finansal tablolarının hazırlanmasında Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu ("KGK") tarafından yayımlanan Türkiye Muhasebe/Finansal Raporlama Standartları ("TMS/TFRS") esas alırlar. Dolayısıyla ilişikteki konsolide finansal tablolar TMS/TFRS’ye göre hazırlanmış olup finansal tablolar ve dipnotlar, SPK tarafından uygulanması zorunlu kılınan formatlara uygun olarak ve zorunlu kılınan bilgiler dâhil edilerek sunulmuştur.

Konsolide finansal tablolar, finansal yatırımlar ve işletme birleşmeleri sırasında ortaya çıkan maddi ve maddi olmayan duran varlıklardaki, kayıtlı değer ile gerçeğe uygun değer arasındaki farklardan kaynaklanan yeniden değerlemeler haricinde tarihi maliyet esasına baz alınarak hazırlanmıştır.

Konsolide finansal tablolar, 10 Mart 2020 tarihli Yönetim Kurulu toplantısında kabul edilmiştir.

2.2 Konsolidasyona İlişkin Esaslar

Konsolidasyona dahil edilen şirketlerin finansal tabloları ilişikteki konsolide finansal tabloların tarihi itibarıyla hazırlanmıştır. Bağlı ortaklıkların finansal tablolarının hazırlanması sırasında, tarihsel maliyet esasına göre tutulan kayıtlarına Şirket tarafından uygulanan muhasebe politikalarına ve sunum biçimlerine uyumluluk açısından gerekli düzeltme ve sınıflandırmalar yapılmıştır.

2.2.1 Bağlı ortaklıklar

İlişikteki konsolide finansal tabloların hazırlanmasında, Ana Ortaklığın finansal ve faaliyet politikaları üzerinde kontrol gücüne sahip olduğu bağlı ortaklıklar aşağıdaki şekilde belirlenmiştir.

- (a) Ana Ortaklık doğrudan ve/veya dolaylı olarak kendisine ait olan hisseler neticesinde şirketlerdeki oy kullanma hakkının %50’den fazlasını kullanma yetkisine sahipse veya
- (b) % 50’den fazla oy kullanma yetkisine sahip olmamakla birlikte, finansal ve faaliyet politikaları üzerinde fiili kontrol etkisini kullanmak suretiyle finansal ve faaliyet politikalarını şirketin menfaatleri doğrultusunda kontrol etme yetkisi ve gücüne sahipse ilgili şirket konsolidasyona dahil edilmiştir.

Kontrol gücü, Ana Ortaklığın doğrudan veya dolaylı olarak şirketlerin finansal ve faaliyet politikalarını yönetmesini ve bundan yarar elde etmesini ifade eder. Bağlı ortaklığın gelir ve giderleri, TFRS 3’de belirlenen elde etme tarihinden itibaren konsolide finansal tablolara dahil edilmiştir.

İŞIKLAR ENERJİ VE YAPI HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN DÖNEME AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR (Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 2 – FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.2 Konsolidasyona İlişkin Esaslar (Devamı)

2.2.1 Bağlı ortaklıklar (Devamı)

31 Aralık 2019 ve 2018 tarihleri itibariyle konsolidasyon, Ana Ortaklık Işıklar Enerji ve Yapı Holding A.Ş. bünyesinde gerçekleştirilmiş olup, Ana Ortaklığın bağlı ortaklık ve iştiraklerdeki doğrudan ve dolaylı sermaye payları aşağıdaki gibidir:

Ortaklık	Yöntemi	31.12.2019	31.12.2018
		Ortaklık payı (%)	Ortaklık payı (%)
Işıklar Holding A.Ş.	Tam konsolidasyon	81,50	81,50
Işıklar Pazarlama A.Ş.	Tam konsolidasyon	75,52	75,39
Çimtek Çimento Teknolojisi A.Ş.	Tam konsolidasyon	75,52	75,34
BND Elektrik Üretim A.Ş.	Özsermaye	31,00	31,00
BBS Elektrik Üretim Dağıtım A.Ş. (3)	Tam konsolidasyon	--	50,00
Metemteks Sentetik İplik San. ve Tic. A.Ş.	Tam konsolidasyon	100,00	100,00
Işıklar İnşaat Malzemeleri San. ve Tic. A.Ş.	Tam konsolidasyon	99,74	97,37
Işıklar İnşaat ve Turizm İşletmeleri A.Ş.	Tam konsolidasyon	98,67	98,67
Işıklar İnşaat Malz. Paz. ve Taahhüt A.Ş.	Tam konsolidasyon	100,00	100,00
Işıklar Ambalaj Pazarlama A.Ş.	Tam konsolidasyon	100,00	100,00
Işıklar Park Alışveriş Merkezi Yatırım A.Ş.	Tam konsolidasyon	100,00	100,00
Niğbaş Niğde Beton Sanayi ve Ticaret A.Ş. (1)	Tam konsolidasyon	51,79	44,33
Işıklar Paper Sack Ltd.	Tam konsolidasyon	54,00	54,00
Işıklar Elen Hunting EOOD (2)	Tam konsolidasyon	98,67	--

- (1) Bağlı ortaklıklardan Işıklar Holding A.Ş., (IHOL) diğer bir bağlı ortaklık Özışık İnşaat ve Enerji A.Ş.'ye (Özışık) olan borcuna mahsuben aktifindeki Niğbaş Niğde Beton Sanayi ve Ticaret A.Ş. (Niğbaş) paylarından "Borsa İstanbul A.Ş.'nin Toptan Alış ve Satış İşlemlerine İlişkin Prosedür madde 7.1"de, payları Borsa'da işlem gören ortaklıkların dahil oldukları aynı grup içerisinde ve grup içi ortaklar arasında yapılacak pay alış veya satışlarına ilişkin işlemlerde baz alınabilecek fiyat olan geçmiş 10 iş günü boyunca oluşmuş ağırlıklı ortalama fiyatların ortalaması alınarak beher değeri 5,0656 TL olarak hesaplanan 5.000.000 adet Niğbaş payını 19 Mart 2019 tarihinde Özışık'a satmıştır. Söz konusu satış öncesinde %58,34 olan Niğbaş sermayesindeki IHOL payı, satış sonrasında %49,08 oranına, Ana Ortaklığın dolaylı payları ise %44,33'ten %40,00'a düşmüştür. Grup'un 2019 senesi içinde BIST'ten aldığı paylar ile ortaklık oranı %51,79'a yükselmiştir.
- (2) Bağlı ortaklardan Işıklar İnşaat ve Turizm A.Ş., Etropolis Buk Dve EOOD firmasının 1.748.270 Bulgar Leva'lık çıkarılmış hisselerinin tamamı ile toplam varlıklarını 1.200.000 Avro peşin ödemek suretiyle satın almıştır. Şirket 30 Haziran 2019 tarihi itibariyle konsolidasyona dâhil edilmiştir.
- (3) 1 Temmuz 2019 tarihinde tasfiye süreci tamamlanmış ve konsolidasyon kapsamından çıkarılmıştır.

İŞIKLAR ENERJİ VE YAPI HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN DÖNEME AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR (Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.)

NOT 2 – FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.2 Konsolidasyona İlişkin Esaslar (Devamı)

2.2.2. İş Ortaklıkları

İş ortaklıkları, bir düzenlemede müşterek kontrolü olan tarafların, ortak işteki net varlıklara ilişkin haklarının olduğu ortak bir girişimdir. Müşterek kontrol, bir ekonomik faaliyet üzerindeki kontrolün sözleşmeye dayalı olarak paylaşılmasıdır. Bu kontrolün, ilgili faaliyetlere ilişkin kararların, kontrolü paylaşan tarafların oybirliği ile mutabakatını gerektirdiği durumlarda var olduğu kabul edilir.

İş ortaklıkları, TFRS 11 “Müşterek Anlaşmalar” standardına uygun olarak özkaynak yöntemi kullanarak muhasebeleştirilmiştir (Not 13).

İş ortaklıkları, finansal tabloları, finansal tabloların tarihi itibarıyla ve yeknesak muhasebe ilke ve uygulamaları gözetilerek en son yıllık finansal tabloların hazırlanmasında esas alınan muhasebe politikaları ve hesaplama yöntemleri kullanılarak hazırlanmıştır.

Müşterek yönetime tabi ortaklığın faaliyet sonuçları, satın alma, elden çıkarma veya ortaklık oluşumu işlemlerine uygun olarak söz konusu işlemlerin geçerlilik tarihlerinde dahil edilmiş veya hariç bırakılmışlardır.

2.2.3. İştirakler, müşterek yönetime tabi ortaklıklar

Bir yatırımcının doğrudan ya da dolaylı olarak (örneğin bağlı ortaklıkları vasıtasıyla) yatırım yapılan işletmenin oy hakkının % 20 ya da daha fazlasını elinde tutması durumunda, aksi açıkça ortaya konulmadığı sürece, söz konusu yatırımcının önemli etkisi bulunduğu kabul edilir. Diğer yandan, yatırımcının doğrudan ya da dolaylı olarak (örneğin bağlı ortaklıkları vasıtasıyla) yatırım yapılan işletmenin oy hakkının % 20’sinden daha azını elinde bulundurması durumunda ise; böyle bir etkinin bulunduğu açıkça ortaya konulmadığı sürece, söz konusu yatırımcının önemli etkisi bulunmadığı kabul edilir.

Yatırım yapılan bir işletmeye başka bir yatırımcı tarafından önemli tutarda veya mutlak çoğunlukla sahip olunması, yatırımcı işletmenin önemli etkiye sahip olmasına engel teşkil etmez.

2.2.4. Bağlı menkul kıymetler

Grup’un doğrudan ve dolaylı pay toplamı %20’nin altında olan, teşkilatlanmış piyasalarda işlem görmeyen ve makul değerleri güvenilir bir şekilde belirlenemeyen bağlı menkul kıymetler, maliyet bedelleri ile konsolide finansal tablolara finansal duran varlık olarak yansıtılmıştır.

İŞIKLAR ENERJİ VE YAPI HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN DÖNEME AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR (Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 2 – FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.2 Konsolidasyona İlişkin Esaslar (Devamı)

2.2.5 Konsolidasyonda düzeltme işlemleri

Konsolide mali tabloların hazırlanmasında aşağıdaki prensipler uygulanmıştır:

Tam Konsolidasyon Yöntemi:

- Ana Ortaklık ile bağlı ortaklıkların ödenmiş sermayesi ve satın alma tarihindeki özsermayeleri dışındaki bilanço kalemleri toplanır. Yapılan toplama işleminde, konsolidasyon yöntemine tabi ortaklıkların birbirlerinden olan alacak ve borçları karşılıklı indirilir.

- Ana Ortaklığın bağlı ortaklıklardaki payları; Ana Ortaklık'ta ki Finansal Duran Varlıklar ve bağlı ortaklıklardaki Sermaye hesabından karşılıklı olarak elimine edilir.

Konsolidasyon kapsamındaki ortaklığın bağlı ortaklık haline geldiği tarih itibarıyla ve daha sonraki pay alımlarında bir defaya mahsus olmak üzere, ana ortaklığın bağlı ortaklığın sermayesinde sahip olduğu payların elde etme maliyeti, bu payların bağlı ortaklığın makul değere göre değerlendirilmiş bilançosundaki özsermayesinde temsil ettiği değerden mahsup edilir.

- Bağlı ortaklıkların net varlıklarından ana ortaklığın doğrudan ve/veya dolaylı kontrolü dışında kalan paylara isabet eden kısımları konsolide bilançoda "Azınlık payları" kalemi içinde sınıflandırılmıştır. Yine bağlı ortaklıkların net dönem karlarından veya zararlarından ana ortaklığın doğrudan ve/veya dolaylı kontrolü dışında kalan paylara isabet eden kısımları, konsolide gelir tablosunda "Azınlık payları" kalemi içinde sınıflandırılmıştır.

- Ana Ortaklık ve bağlı ortaklığın birbirleri arasındaki satın alma ve satış işlemleri ve bu işlemlerden kaynaklanan kar ve zararlar, konsolide gelir tablosunda iptal edilir. Bahse konu iptal edilen kar ve zararlara, konsolidasyona tabi ortakların kendi aralarında alım-satıma konu olan, menkul kıymetler, stoklar, maddi ve maddi olmayan duran varlıklar, finansal duran varlıklar ve diğer aktifler dahildir.

2.3 Netleştirme / Mahsup

Finansal varlıklar ve yükümlülükler, yasal olarak netleştirme hakkı var olması, net olarak ödenmesi veya tahsilinin mümkün olması veya varlığın elde edilmesi ile yükümlülüğün yerine getirilmesinin eş zamanlı olarak gerçekleşebilmesi halinde, bilançoda net değerleri ile gösterilirler.

2.4 Kullanılan Para Birimi

Grup'un finansal tabloları faaliyette bulunduğu temel ekonomik çevrede geçerli olan para birimi (fonksiyonel para birimi) ile sunulmuştur. Grup'un finansal durumu ve faaliyet sonuçları, geçerli para birimi olan ve finansal tablolar için sunum para birimi olan Türk Lirası cinsinden ifade edilmiştir.

İŞIKLAR ENERJİ VE YAPI HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN DÖNEME AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR (Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.)

NOT 2 – FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.5 Muhasebe Politikalarında/Tahminlerinde Değişiklikler ve Hatalar

Muhasebe politikalarında yapılan önemli değişiklikler ve tespit edilen önemli muhasebe hataları geriye dönük olarak uygulanır ve önceki dönem finansal tabloları yeniden düzenlenir. Muhasebe tahminlerindeki değişiklikler, yalnızca bir döneme ilişkin ise, değişikliğin yapıldığı cari dönemde, gelecek dönemlere ilişkin ise, hem değişikliğin yapıldığı dönemde hem de gelecek dönemde, ileriye yönelik olarak uygulanır.

Bilgilerin yeniden düzenlenmesi aşırı bir maliyete neden oluyorsa önceki dönemlere ait karşılaştırmalı bilgiler yeniden düzenlenmemekte, bir sonraki dönemin birikmiş karlar hesabı, söz konusu dönem başlamadan önce hatanın kümülatif etkisiyle yeniden düzenlenmektedir.

2.6 Yüksek Enflasyon Dönemlerinde Mali Tabloların Düzeltilmesi

SPK, 17 Mart 2005 tarihinde almış olduğu bir kararla, Türkiye’de faaliyette bulunan ve SPK Muhasebe Standartları’na uygun mali tablo hazırlayan şirketler için, 1 Ocak 2005 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere enflasyon muhasebesi uygulamasının gerekli olmadığını ilan ettiği için bu tarihten itibaren Uluslararası Muhasebe Standardı 29 “Yüksek Enflasyonist Ekonomilerde Finansal Raporlama”ya göre finansal tabloların hazırlanması ve sunumu uygulamasını sona erdirmiştir.

2.7 Karşılaştırmalı Bilgiler ve Önceki Dönem Tarihli Mali Tabloların Düzeltilmesi

İlişikteki konsolide finansal tablolar, Grup’un finansal durumu, performansı ve nakit akışındaki eğilimleri belirleyebilmek amacıyla, önceki dönemle karşılaştırmalı hazırlanmaktadır. Finansal tabloların kalemlerinin gösterimi veya sınıflandırılması değiştiğinde karşılaştırılabilirliği sağlamak amacıyla, önceki dönem finansal tabloları da buna uygun olarak yeniden sınıflandırılmakta ve bu hususlara ilişkin olarak açıklama yapılmaktadır.

İŞIKLAR ENERJİ VE YAPI HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN DÖNEME AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR (Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 2 – FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.8 Türkiye Finansal Raporlama Standartları'ndaki Değişiklikler

Grup, cari yılda Türkiye Muhasebe Standartları Kurulu (TMSK) ve TMSK'nun Türkiye Finansal Raporlama Yorumları Komitesi (TFRYK) tarafından yayınlanan ve 1 Ocak 2019 tarihinde başlayan yıla ait dönemler için geçerli olan yeni ve revize edilmiş TMS/TFRS'lerdeki değişiklik ve yorumlardan Grup'un finansal tabloları üzerinde etkisi olan değişiklik ve yorumları uygulamıştır.

1 Ocak 2019 tarihinden itibaren geçerli olan yeni standart, değişiklik ve yorumlar

TFRS 16 – Kiralama İşlemleri

KGK Nisan 2018'de TFRS 16 "Kiralama İşlemleri" standardını yayınlanmıştır. Yeni standart, faaliyet kiralaması ve finansal kiralama ayrımını ortadan kaldırarak kiracı durumundaki şirketler için birçok kiralamanın tek bir model altında bilançoya alınmasını gerektirmektedir. Kiralayan durumundaki şirketler için muhasebeleştirme büyük ölçüde değişmemiş olup faaliyet kiralaması ile finansal kiralama arasındaki fark devam etmektedir. TFRS 16, TMS 17 ve TMS 17 ile ilgili Yorumların yerine geçecek olup, 1 Ocak 2019 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için geçerlidir.

Kiracılar, bu standardı kısa vadeli kiralamalara (kira süresi 12 ay ve daha kısa olan kiralamalar) veya dayanak varlığın düşük değerli olduğu kiralamalara (örneğin kişisel bilgisayarlar, bazı ofis ekipmanları, vb.) uygulamama istisnasına sahiptir. Kiralamanın fiilen başladığı tarihte kiracı, kira yükümlülüğünü o tarihte ödenmemiş olan kira ödemelerinin bugünkü değeri üzerinden ölçer (kiralama yükümlülüğü) ve aynı tarih itibarıyla ilgili kullanım hakkı varlığını da kayıtlarına alarak kira süresi boyunca amortisman tabi tutar. Kira ödemeleri, kiralamadaki zımnî faiz oranının kolaylıkla belirlenebilmesi durumunda, bu oran kullanılarak iskonto edilir. Kiracı, bu oranın kolaylıkla belirlenememesi durumunda, kiracının alternatif borçlanma faiz oranını kullanır. Kiracı, kiralama yükümlülüğü üzerindeki faiz gideri ile kullanım hakkı varlığının amortisman giderini ayrı olarak kaydetmelidir.

Kiracının, belirli olayların gerçekleşmesi halinde kiralama yükümlülüğünü yeniden ölçmesi söz konusudur (örneğin kiralama süresindeki değişiklikler, ileriye dönük kira ödemelerinin belirli bir endeks veya orandaki değişimler nedeniyle değişikliğe uğraması, vb.). Bu durumda kiracı, kiralama yükümlülüğünün yeniden ölçüm etkisini kullanım hakkı varlığı üzerinde bir düzeltme olarak kaydeder.

TFRS 16'ya geçiş:

Grup, TFRS 16'yı kolaylaştırılmış geriye dönük yaklaşım ile uygulamıştır.

Grup, geçiş tarihi itibarıyla kiralama süresi 12 ay veya daha kısa bir süre içinde bitecek kiralamalar ve düşük değerli kiralamalar için tanınan kolaylaştırıcı uygulamalardan faydalanmıştır. Grup'un ofis ekipman kiralamaları (fotokopi makinaları gibi) düşük değerli kiralama olarak değerlendirilmiştir.

TMS 28 "İştiraklerdeki ve İş Ortaklıklarındaki Yatırımlar" da yapılan değişiklikler

KGK Aralık 2017'de, TMS 28 İştiraklerdeki ve İş Ortaklıklarındaki Yatırımlar standardında değişikliklerini yayınlamıştır. Söz konusu değişiklikler, iştirak veya iş ortaklığındaki net yatırımın bir parçasını oluşturan iştirak veya iş ortaklığındaki uzun vadeli yatırımlar için TFRS 9 Finanslar Araçları uygulayan işletmeler için açıklık getirmektedir.

İŞIKLAR ENERJİ VE YAPI HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN DÖNEME AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR (Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 2 – FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.8 Türkiye Finansal Raporlama Standartları'ndaki Değişiklikler (Devamı)

1 Ocak 2019 tarihinden itibaren geçerli olan yeni standart, değişiklik ve yorumlar (Devamı)

TMS 28 "İştiraklerdeki ve İş Ortaklıklarındaki Yatırımlar"da yapılan değişiklikler (Devamı)

TFRS 9 Finansal Araçlar, TMS 28 İştiraklerdeki ve İş Ortaklıklarındaki Yatırımlar uyarınca muhasebeleştirilen iştiraklerdeki ve iş ortaklıklarındaki yatırımları kapsamamaktadır. Söz konusu değişikliklerle KGK, TFRS 9'un sadece şirketin özkaynak yöntemi kullanarak muhasebeleştirdiği yatırımları kapsam dışında bıraktığına açıklık getirmektedir. İşletme, TFRS 9'u, özkaynak yöntemine göre muhasebeleştirmedeği ve özü itibari ile ilgili iştirak ve iş ortaklıklarındaki net yatırımın bir parçasını oluşturan uzun vadeli yatırımlar dâhil olmak üzere iştirak ve iş ortaklıklarındaki diğer yatırımlara uygulayacaktır.

Değişiklik, 1 Ocak 2019 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için uygulanacaktır.

Grup'un, genel olarak finansal durumu ve performansı üzerinde önemli bir etkisi bulunmamaktadır.

TFRYK 23 Gelir Vergisi Uygulamalarına İlişkin Belirsizlikler

Yorum, gelir vergisi muameleleri konusunda belirsizlikler olması durumunda, "TMS 12 Gelir Vergileri"nde yer alan muhasebeleştirme ve ölçüm gereksinimlerinin nasıl uygulanacağına açıklık getirmektedir. Gelir vergisi muameleleri konusunda belirsizlik olması durumunda, yorum:

- işletmenin belirsiz vergi muamelelerini ayrı olarak değerlendirip değerlendirmedeğini;
- işletmenin vergi muamelelerinin vergi otoriteleri tarafından incelenmesi konusunda yapmış olduğu varsayımları;
- işletmenin vergilendirilebilir karını (vergi zararını), vergi matrahını, kullanılmamış vergi zararlarını, kullanılmamış vergi indirimlerini ve vergi oranlarını nasıl belirlediğini; ve
- işletmenin bilgi ve koşullardaki değişiklikleri nasıl değerlendirdiğini

ele almaktadır. Grup'un genel olarak finansal durumu ve performansı üzerinde önemli bir etkisi olmamıştır.

Yıllık İyileştirmeler - 2015–2017 Dönemi

KGK Ocak 2019'da aşağıda belirtilen standartları değiştirerek, TFRS Standartları'nın 2015-2017 dönemine ilişkin yıllık iyileştirmelerini yayınlamıştır:

- TFRS 3 İşletme Birleşmeleri ve TFRS 11 Müşterek Anlaşmalar — TFRS 3'teki değişiklikler bir şirketin müşterek faaliyet olarak muhasebeleştirdiği işletmenin kontrolünü elde etmesi sonucu, ilgili işletmede kontrol öncesi sahip olduğu paylarını yeniden ölçmesi gerektiğine açıklık getirmektedir. TFRS 11'deki değişiklikler bir şirketin müşterek faaliyet olarak muhasebeleştirdiği işletmenin kontrolünü elde etmesi sonucu, ilgili işletmede kontrol öncesi sahip olduğu paylarını yeniden ölçmesine gerek olmadığına açıklık getirmektedir.
- TMS 12 Gelir Vergileri — Değişiklikler, temettülere (kar dağıtımı) ilişkin tüm gelir vergisi etkilerinin, vergilerin nasıl doğduğuna bakılmaksızın kar veya zararda muhasebeleştirilmesi gerektiği konusuna açıklık getirmektedir.
- TMS 23 Borçlanma Maliyetleri — Değişiklikler, ilgili varlık amaçlanan kullanıma veya satışa hazır duruma geldikten sonra ödenmemiş özel borçlanmaların bulunması durumunda, ilgili borcun şirketin genellikle genel borçlanmalarındaki aktifleştirme oranını belirlerken borçlandığı fonların bir parçası durumuna geldiğine açıklık getirmektedir.

Değişiklikler, 1 Ocak 2019 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için uygulanmaktadır. Grup'un genel olarak finansal durumu ve performansı üzerinde önemli bir etkisi olmamıştır.

İŞIKLAR ENERJİ VE YAPI HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN DÖNEME AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR (Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.)

NOT 2 – FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.8 Türkiye Finansal Raporlama Standartları’ndaki Değişiklikler (Devamı)

1 Ocak 2019 tarihinden itibaren geçerli olan yeni standart, değişiklik ve yorumlar (Devamı)

Planda Yapılan Değişiklik, Küçülme veya Yerine Getirme (TMS 19 Değişiklikler)

KGK Ocak 2019’de TMS 19 Değişiklikler “Planda Yapılan Değişiklik, Küçülme veya Yerine Getirme”yi yayınlamıştır. Değişiklik; planda yapılan değişiklik, küçülme veya yerine getirme gerçekleşikten sonra yıllık hesap döneminin kalan kısmı için tespit edilen hizmet maliyetinin ve net faiz maliyetinin güncel aktüeryal varsayımları kullanarak hesaplanmasını gerektirmektedir.

Değişiklik, 1 Ocak 2019 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için uygulanmaktadır. Grup’un genel olarak finansal durumu ve performansı üzerinde önemli bir etkisi olmamıştır.

Negatif Tazminli Erken Ödeme Özellikleri (TFRS 9 Değişiklik)

Bazı erken ödenebilir finansal varlıkların işletme tarafından itfa edilmiş maliyetinden ölçülebilmeleri için TFRS 9 Finansal Araçlar’da ufak değişiklikler yayınlamıştır.

TFRS 9’u uygulayan işletme, erken ödenebilir finansal varlığı, gerçeğe uygun değer değişimi kar veya zarar yansıtılan varlık olarak ölçmektedir. Değişikliklerin uygulanması ile belirli koşulların sağlanması durumunda, işletmeler negatif tazminli erken ödenebilir finansal varlıklarını itfa edilmiş maliyetinden ölçebilmekteledir.

Değişiklik, 1 Ocak 2019 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için uygulanmaktadır. Grup’un genel olarak finansal durumu ve performansı üzerinde önemli bir etkisi olmamıştır.

a) 31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla yayımlanan ama yürürlüğe girmemiş ve erken uygulamaya konulmayan standartlar:

Finansal tabloların onaylanma tarihi itibarıyla yayımlanmış fakat cari raporlama dönemi için henüz yürürlüğe girmemiş ve Grup tarafından erken uygulanmaya başlanmamış yeni standartlar, yorumlar ve değişiklikler aşağıdaki gibidir. Grup aksi belirtilmedikçe yeni standart ve yorumların yürürlüğe girmesinden sonra finansal tablolarını ve dipnotlarını etkileyecek gerekli değişiklikleri yapacaktır.

TFRS 10 ve TMS 28: Yatırımcı İşletmenin İştirak veya İş Ortaklığına Yaptığı Varlık Satışları veya Katkıları – Değişiklik

KGK, özkaynak yöntemi ile ilgili devam eden araştırma projesi çıktılarına bağlı olarak değiştirilmek üzere, Aralık 2017’de TFRS 10 ve TMS 28’de yapılan söz konusu değişikliklerin geçerlilik tarihini süresiz olarak ertelemiştir. Ancak, erken uygulamaya halen izin vermektedir.

Grup, genel olarak finansal durumu ve performansı üzerinde önemli bir etki beklememektedir.

İŞIKLAR ENERJİ VE YAPI HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN DÖNEME AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR (Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.)

NOT 2 – FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.8 Türkiye Finansal Raporlama Standartları’ndaki Değişiklikler (Devamı)

a) 31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla yayınlanan ama yürürlüğe girmemiş ve erken uygulamaya konulmayan standartlar: (Devamı)

TFRS 17 – Yeni Sigorta Sözleşmeleri Standardı

KGK Şubat 2019’da, sigorta sözleşmeleri için muhasebeleştirme ve ölçüm, sunum ve açıklamayı kapsayan kapsamlı yeni bir muhasebe standardı olan TFRS 17’yi yayımlamıştır. TFRS 17 hem sigorta sözleşmelerinden doğan yükümlülüklerin güncel bilanço değerleri ile ölçümünü hem de karın hizmetlerin sağlandığı dönem boyunca muhasebeleştirmesini sağlayan bir model getirmektedir TFRS 17, 1 Ocak 2021 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için uygulanacaktır. Erken uygulamaya izin verilmektedir.

Grup, genel olarak finansal durumu ve performansı üzerinde önemli bir etki beklememektedir.

b) 31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla Uluslararası Muhasebe Standartları Kurumu (“UMSK”) tarafından yayınlanmış fakat KGK tarafından yayınlanmamış yeni ve düzeltilmiş standartlar ve yorumlar:

Aşağıda listelenen yeni standartlar, yorumlar ve mevcut UFRS standartlarındaki değişiklikler UMSK tarafından yayınlanmış fakat cari raporlama dönemi için henüz yürürlüğe girmemiştir. Fakat bu yeni standartlar, yorumlar ve değişiklikler henüz KGK tarafından TFRS’ye uyarlanmamıştır / yayınlanmamıştır ve bu sebeple TFRS’nin bir parçasını oluşturmazlar. Grup konsolide finansal tablolarında ve dipnotlarda gerekli değişiklikleri bu standart ve yorumlar TFRS’de yürürlüğe girdikten sonra yapacaktır.

İşletmenin tanımlanması (UFRS 3 Değişiklikleri)

KGK Mayıs 2019’da TFRS 3 ‘İşletme Birleşmeleri’inde yer alan işletme tanımına ilişkin değişiklikler yayımlamıştır. Bu değişikliğin amacı, bir işletmenin işletme birleşimi olarak mı yoksa bir varlık edinimi olarak mı muhasebeleştirileceğini belirlemeye yardımcı olmaktadır.

Değişiklikler aşağıdaki gibidir:

- İşletme için minimum gereksinimlerin netleştirilmesi;
- Piyasa katılımcılarının eksik unsurları tamamlaması konusundaki değerlendirmenin ortadan kaldırılması;
- İşletmelerin edinme sürecin önemli olup olmadığını değerlendirmesine yardımcı uygulama rehberi eklenmesi;
- İşletmenin ve çıktıların tanımlarını sınırlandırmak ve
- İsteğe bağlı bir gerçeğe uygun değer konsantrasyon testi yayımlamak.

Değişiklik, 1 Ocak 2020 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için uygulanacaktır. Erken uygulamaya izin verilmektedir.

İŞIKLAR ENERJİ VE YAPI HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN DÖNEME AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR (Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.)

NOT 2 – FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.8 Türkiye Finansal Raporlama Standartları’ndaki Değişiklikler (Devamı)

b) 31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla Uluslararası Muhasebe Standartları Kurumu (“UMSK”) tarafından yayınlanmış fakat KGK tarafından yayınlanmamış yeni ve düzeltilmiş standartlar ve yorumlar: (Devamı)

Önemliliğin Tanımı (UMS 1 ve UMS 8 Değişiklikleri)

Haziran 2019’da KGK, “TMS 1 Finansal Tabloların Sunumu” ve “TMS 8 Muhasebe Politikaları, Muhasebe Tahminlerinde Değişiklikler ve Hatalar” standartlarında değişiklikler yapmıştır. Bu değişikliklerin amacı, “önemlilik” tanımını standartlar arasında uyumlu hale getirmek ve tanımın belirli kısımlarını açıklığa kavuşturmadır. Yeni tanıma göre, bilginin saklanması, hatalı olması veya verilmemesi durumunda finansal tabloların birincil kullanıcıların bu tablolara dayanarak verdikleri kararları etkileyebileceği varsayılabilirse, bilgi önemlidir. Değişiklikler, bilginin önemliliğinin niteliğine, büyüklüğüne veya her ikisine bağlı olacaktır. Şirketler bilginin tek başına veya başka bilgiler ile birlikte kullanıldığında finansal tablolar üzerinde ki etkisinin önemliliği değerlendirmek ile yükümlüdür.

Değişiklik, 1 Ocak 2020 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için uygulanacaktır. Erken uygulamaya izin verilmektedir. Grup, genel olarak finansal durumu ve performansı üzerinde önemli bir etki beklememektedir.

TFRS 9, TMS 39 ve TFRS 7’deki Değişiklikler-Gösterge Faiz Oranı Reformu

1 Ocak 2020 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerli olmak üzere TFRS 9 ve TMS 39’da gösterge faiz oranı reformu ile ilgili olarak dört temel konuda kolaylaştırıcı uygulamalar sağlanmıştır. Bu uygulamalar riskten korunma muhasebesi ile ilgili olup, özetle;

- İşlemlerin gerçekleşme ihtimalinin yüksek olmasına ilişkin hüküm,
- İleriye yönelik değerlendirmeler,
- Geriye dönük değerlendirmeler ve
- Ayrı olarak tanımlanabilir risk bileşenleridir.

TFRS 9 ve TMS 39’da yapılan değişikliğe ilişkin uygulanan istisnaların, TFRS 7’deki düzenleneme uyarınca finansal tablolarda açıklanması amaçlanmaktadır.

Grup, genel olarak finansal durumu ve performansı üzerinde önemli bir etki beklememektedir

UMS 1’deki değişiklikler – Yükümlülüklerin kısa ve uzun vade olarak sınıflandırılması

23 Ocak 2020’de UMSK, “UMS 1 Finansal Tabloların Sunumu” standardında değişiklikler yapmıştır. 1 Ocak 2022 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerli olmak üzere yapılan bu değişiklikler yükümlülüklerin uzun ve kısa vade sınıflandırılmasına ilişkin kriterlere açıklamalar getirmektedir. Yapılan değişiklikler UMS 8 “Muhasebe Politikaları, Muhasebe Tahminlerinde Değişiklikler ve Hatalar” e göre geriye dönük olarak uygulanmalıdır. Erken uygulamaya izin verilmektedir.

Söz konusu değişikliğin Grup’un finansal durumu ve performansı üzerindeki etkileri değerlendirilmektedir.

İŞIKLAR ENERJİ VE YAPI HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN DÖNEME AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR (Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 2 – FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.9 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti

Hasılat

Şirket, TFRS 15 “Müşteri Sözleşmelerinden Hasılat Standardı” doğrultusunda aşağıda yer alan beş aşamalı model kapsamında hasılatı finansal tablolarında muhasebeleştirmektedir.

- Müşteriler ile yapılan sözleşmelerin tanımlanması
- Sözleşmelerdeki edim yükümlülüklerinin tanımlanması
- Sözleşmelerdeki işlem bedelinin belirlenmesi
- İşlem bedelinin edim yükümlülüklerine dağıtılması
- Hasılatın muhasebeleştirilmesi

Şirket, müşterilerle yapılan her bir sözleşmede taahhüt ettiği mal veya hizmetleri değerlendirerek, söz konusu mal veya hizmetleri devretmeye yönelik verdiği her bir taahhüdü ayrı bir edim yükümlülüğü olarak belirlemektedir.

Her bir edim yükümlülüğü için, edim yükümlülüğünün zamana yayılı olarak mı yoksa belirli bir anda mı yerine getirileceği sözleşme başlangıcında belirlenir. Şirket, bir mal veya hizmetin kontrolünü zamanla devreder ve dolayısıyla ilgili satışlara ilişkin edim yükümlülüklerini zamana yayılı olarak yerine getirirse, söz konusu edim yükümlülüklerinin tamamen yerine getirilmesine yönelik ilerlemeyi ölçerek hasılatı zamana yayılı olarak finansal tablolara alır.

Şirket, taahhüt edilmiş bir mal veya hizmeti müşterisine devrederek edim yükümlülüğünü yerine getirdiğinde veya getirdikçe, bu edim yükümlülüğüne tekabül eden işlem bedelini hasılat olarak finansal tablolarına kaydeder. Mal veya hizmetlerin kontrolü müşterilerin eline geçtiğinde (veya geçtikçe) mal veya hizmet devredilmiş olur.

Şirket, satışı yapılan mal veya hizmetin kontrolünün müşteriye devrini değerlendirirken,

- a) Şirket'in mal veya hizmete ilişkin tahsil hakkına sahipliği,
- b) müşterinin mal veya hizmetin yasal mülkiyetine sahipliği,
- c) mal veya hizmetin zilyetliğinin devri,
- d) müşterinin mal veya hizmetin mülkiyetine sahip olmaktan doğan önemli risk ve getirilere sahipliği,
- e) müşterinin mal veya hizmeti kabul etmesi koşullarını dikkate alır.

Şirket, sözleşmenin başlangıcında, müşteriye taahhüt ettiği mal veya hizmetin devir tarihi ile müşterinin bu mal veya hizmetin bedelini ödediği tarih arasında geçen sürenin bir yıl veya daha az olacağını öngörmesi durumunda, taahhüt edilen bedelde önemli bir finansman bileşeninin etkisi için düzeltme yapmamaktadır. Diğer taraftan, hasılatın içerisinde önemli bir finansman unsuru bulunması durumunda, hasılat değeri gelecekte oluşacak tahsilatların, finansman unsuru içerisinde yer alan faiz oranı ile indirgenmesi ile tespit edilir. Fark, tahakkuk esasına göre esas faaliyetlerden diğer gelirler olarak ilgili dönemlere kaydedilir.

İŞIKLAR ENERJİ VE YAPI HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN DÖNEME AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR (Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 2 – FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.9 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (Devamı)

Stoklar

Stoklar, net gerçekleşebilir değer ya da maliyet bedelinden düşük olanı ile değerlendirilir. Maliyet, ağırlıklı ortalama maliyet metodu ile hesaplanmaktadır. Stoklara dahil edilen maliyeti oluşturan unsurlar malzeme, direkt işçilik ve genel üretim giderleridir. Kredi maliyetleri stok maliyetlerine dahil edilmemektedir. Net gerçekleşebilir değer, olağan ticari faaliyet içerisinde oluşan tahmini satış fiyatından, tamamlanma maliyeti ve satışı gerçekleştirmek için gerekli satış maliyetlerinin indirilmesiyle elde edilen tutardır. Maliyetlerin kullanım veya satış sonucu elde edilecek tutardan yüksek olması durumunda stok değer düşüklüğü karşılığı ayrılmaktadır.

Varlıklarda Değer Düşüklüğü

Varlıkların taşınan değerlerinin gerçekleşmeyeceğine yönelik olay veya değişikliklerin meydana gelmesi durumunda herhangi bir değer düşüklüğünün olup olmadığı incelenmektedir. Söz konusu uyarıların olması veya taşınan değerlerin gerçekleşebilir değeri aşması durumunda varlıklar gerçekleşebilir değerlerine indirgenmektedir.

Varlıkların taşıdıkları değer, gerçekleşebilir değeri aştığında değer düşüklüğü karşılık gideri konsolide gelir tablosuna yansıtılır. Paraya çevrilebilecek tutar, varlığın net satış fiyatı ve kullanımdaki net defter değerinden yüksek olanıdır. Paraya çevrilebilecek tutar, belirlenebiliyorsa her bir kıymet için, belirlenemiyorsa kıymetin dahil olduğu nakit akımı sağlayan grup için tahmin edilir. Ancak, değer düşüklüğü karşılığının ters çevrilmesi sonucu varlığın taşınan değerinde meydana gelen artış, bu varlığa geçmiş yıllarda hiç değer düşüklüğü ayrılmamış olması halinde belirlenecek değerini aşmaması koşuluyla kayda alınmaktadır.

Maddi varlıkların gerçekleşebilir değeri net satış fiyatı veya kullanımdaki değerinden büyük olanıdır. Bağımsız olarak büyük bir nakit girişi sağlamayan bir varlığın gerçekleşebilir değeri varlığın ait olduğu nakit girişi sağlayan birim tarafından belirlenmektedir. Maddi varlıkların yeniden değerlemesinden kaynaklanan taşınan bedelindeki değer düşüklüğü ilk olarak konsolide özsermayedeki yeniden değerlendirme fonundan netlenerek borç olarak kaydedilir, daha sonra toplam değer düşüklüğünden kalan bir tutar varsa konsolide gelir tablosuna gider olarak kaydedilir.

Maddi Duran Varlıklar

Grup'un arazi, yeraltı yerüstü düzenleri, binaları ve makine, tesis ve cihazları 24 Şubat 2020 tarihinde Dünya Grup Gayrimenkul Değerleme Danışmanlık A.Ş. ve Lal Gayrimenkul Değerleme ve Müşavirlik A.Ş. ile 3 Temmuz 2018 tarihinde Vakıf Gayrimenkul Değerleme A.Ş. tarafından ekspertiz incelemesine tabi tutulmuş olup ve söz konusu aktifler rayiç değerlerine getirilerek finansal tablolara yansıtılmıştır. Bu varlıklara ilişkin amortismanlar söz konusu rayiç değerleri üzerinden ayrılmaktadır ve ilgili amortisman giderleri gelir tablosuna yansıtılmaktadır.

İŞIKLAR ENERJİ VE YAPI HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN DÖNEME AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR (Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.9 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (Devamı)

Maddi Duran Varlıklar (Devamı)

Arsa ve arazileri, yeraltı yerüstü düzenleri ve binalar dışındaki maddi duran varlıklar, işletme birleşmeleri ve satın almaları sırasında ortaya çıkan kayıtlı değer ile gerçeğe uygun değer arasındaki farklardan kaynaklanan yeniden değerlemeler haricinde elde etme maliyetinden birikmiş amortismanın düşülmesi ile gösterilmektedir. Arazi ve arsalar için sınırsız ömürleri olması sebebi ile amortisman ayrılmamaktadır. Amortisman, maddi varlıkların faydalı ömürleri esas alınarak doğrusal amortisman yöntemi kullanılarak ayrılmaktadır. Maddi duran varlıkların amortisman dönemleri, tahmin edilen faydalı ömürleri esas alınarak, aşağıda belirtilmiştir:

Binalar	15-50 yıl
Yeraltı ve yerüstü düzenleri	4-50 yıl
Makine, tesis ve cihazlar	2-40 yıl
Taşıt araçları	4-10 yıl
Döşeme ve demirbaşlar	2-50 yıl
Diğer maddi duran varlıklar	3-10 yıl
Özel Maliyetler	5 yıl

Maddi varlıklarda değer düşüklüğü olduğuna işaret eden koşulların mevcut olması halinde, olası bir değer düşüklüğünün tespiti amacıyla inceleme yapılır ve bu inceleme sonunda maddi varlığın kayıtlı değeri, geri kazanılabilir değerinden fazla ise, karşılık ayrılmak suretiyle kayıtlı değeri geri kazanılabilir değerine indirilir. Geri kazanılabilir değer, ilgili maddi varlığın mevcut kullanımından gelecek net nakit akışları ile net satış fiyatından yüksek olanı olarak kabul edilir.

Maddi varlıkların elden çıkartılması dolayısıyla oluşan kar ve zararlar diğer faaliyet gelirleri ve giderleri hesaplarına dahil edilirler.

Maddi duran varlıkların herhangi bir parçasını değiştirmekten doğan giderler bakım onarım maliyetleri ile birlikte varlığın gelecekteki ekonomik faydasını arttırıcı nitelikte ise aktifleştirilebilirler. Tüm diğer giderler oluştuğunda gelir tablosunda gider kalemleri içinde muhasebeleştirilir. Kredi maliyetleri maddi duran varlık maliyetlerine dahil edilmemektedir.

Maddi Olmayan Duran Varlıklar

Maddi olmayan duran varlıklar, iktisap edilmiş hakları, bilgi sistemlerini ve bilgisayar yazılımlarını içermektedir. Maddi olmayan duran varlıklar, elde edildikleri tarihteki elde etme maliyetinden kayda alınır ve kiralama süresi ve faydalı ömürleri dikkate alınarak doğrusal olarak itfa edilirler.

Haklar	1-12 yıl
--------	----------

İŞIKLAR ENERJİ VE YAPI HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN DÖNEME AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR (Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.9 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (Devamı)

Borçlanma Maliyetleri

Kullanıma ve satışa hazır hale getirilmesi önemli ölçüde zaman isteyen özellikli varlıklar (amaçlandığı şekilde kullanıma ve satışa hazır hale getirilmesi uzun bir süreyi gerektiren varlığı ifade eder) söz konusu olduğunda, ilgili varlığın satın alınması, inşası veya üretimi ile doğrudan ilişki kurulabilen borçlanma maliyetleri, ilgili varlık kullanıma veya satışa hazır hale getirilene kadar maliyetinin bir unsuru olarak aktifleştirilir.

Krediler, alındıkları tarihlerde, alınan kredi tutarından işlem giderleri çıkartıldıktan sonraki değerleriyle kaydedilir. Krediler, müteakip tarihlerde, etkin faiz yöntemiyle hesaplanmış iskonto edilmiş değerleri ile mali tablolarda takip edilirler. İşlem masrafları düşüldükten sonra kalan tutar ile iskonto edilmiş maliyet değeri arasındaki fark, gelir tablosuna kredi dönemi süresince finansman maliyeti olarak yansıtılır. Kredilerden kaynaklanan finansman maliyeti, oluştuğunda gelir tablosuna kaydedilir.

Factoring işlemlerinden (kabili rücu olması nedeniyle) doğan borçlar ve alacaklar bilançoda netleştirilmez (TMS 39/39-UR-57). Ancak bir alacağın satımı söz konusu olduğu için factoring şirketlerine olan alacak ve borçlar kayıtlı değeriyle gösterilirler. Factoring işlemlerinde satış bedeli ile devredilen alacak arasındaki fark faturaya istinaden finansman gideri olarak kaydedilir.

Bilanço Tarihinden Sonraki Olaylar

Bilanço tarihinden sonraki olaylar; kara ilişkin herhangi bir duyuru veya diğer seçilmiş finansal bilgilerin kamuya açıklanmasından sonra ortaya çıkmış olsalar bile, bilanço tarihi ile bilançonun yayımı için yetkilendirilme tarihi arasındaki tüm olayları kapsar.

Grup, bilanço tarihinden sonraki düzeltme gerektiren olayların ortaya çıkması durumunda, konsolide finansal tablolara alınan tutarları bu yeni duruma uygun şekilde düzeltir. Bilanço tarihinden sonraki düzeltme gerektirmeyen olaylar, önemli olması durumunda, konsolide finansal tablo dipnotlarında açıklanmıştır.

Nakit Akım Tablosu

Nakit akım tablosunda, döneme ilişkin nakit akımları işletme, yatırım ve finansman faaliyetlerine dayalı bir biçimde sınıflandırılarak raporlanır. İşletme faaliyetlerinden kaynaklanan nakit akımları, Grup'un faaliyet alanına giren konulardan kaynaklanan nakit akımlarını gösterir. Grup işletme faaliyetlerine ilişkin nakit akımlarını, net kar/zararın, gayri nakdi işlemlerin, geçmiş ya da gelecek işlemlerle ilgili nakit giriş ve çıkışları tahakkuklarının veya ertelemelerinin ve yatırım veya finansman ile ilgili nakit akımlarına ilişkin gelir veya gider kalemlerinin etkilerine göre düzeltildiği dolaylı yöntemle gösterir.

Yatırım faaliyetleriyle ilgili nakit akımları, Grup'un yatırım faaliyetlerinde (maddi ve maddi olmayan varlık yatırımları ve finansal yatırımlar) kullandığı ve elde ettiği nakit akımlarını gösterir.

Finansman faaliyetlerine ilişkin nakit akımları, Grup'un finansman faaliyetlerinde kullandığı kaynakları ve bu kaynakların geri ödemelerini gösterir.

Nakit akım tablosundaki, nakit ve nakit benzeri değerler, kasa, banka mevduatları ile diğer hazır değerler bakiyesinden faizsiz spot kredilere ait bakiyenin çıkartılması suretiyle bulunur.

İŞIKLAR ENERJİ VE YAPI HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN DÖNEME AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR (Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.9 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (Devamı)

Finansal Araçlar

Finansal Varlıklar

Şirket, önemli bir finansman bileşenine sahip olmayan ticari alacaklar dışındaki kalan finansal varlıkları ilk defa finansal tablolara alırken gerçeğe uygun değerinden ölçer. Ticari alacakların TFRS 15 uyarınca önemli bir finansman bileşenine sahip olmaması (veya Şirket'in kolaylaştırıcı uygulamayı seçmesi) durumunda, bu alacaklar ilk defa finansal tablolara alınması sırasında işlem bedeli üzerinden (TFRS 15'te tanımlandığı şekliyle) ölçülür.

Gerçeğe uygun değer değişimleri kar veya zarara yansıtılanlar dışındaki finansal varlıkların ilk ölçümünde, bunların edinimiyle veya ihracıyla doğrudan ilişkilendirilebilen işlem maliyetleri de gerçeğe uygun değere ilave edilir veya gerçeğe uygun değerden düşülür. Normal yoldan alınıp satılan finansal varlıklar işlem tarihinde kayıtlara alınmaktadır.

Şirket finansal varlıklarını (a) Finansal varlıkların yönetimi için işletmenin kullandığı iş modeli, (b) Finansal varlığın sözleşmeye bağlı nakit akışlarının özelliklerini esas alarak sonraki muhasebeleştirmede itfa edilmiş maliyeti üzerinden, gerçeğe uygun değer değişimi diğer kapsamlı gelire yansıtılarak veya gerçeğe uygun değer değişimi kar veya zarara yansıtılarak ölçülen olarak sınıflandırılır. İşletme sadece finansal varlıkların yönetimi için kullandığı iş modelini değiştirdiğinde, bu değişiklikten etkilenen tüm finansal varlıkları yeniden sınıflandırır. Finansal varlıkların yeniden sınıflandırılması, yeniden sınıflandırma tarihinden itibaren ileriye yönelik olarak uygulanır. Bu tür durumlarda, daha önce finansal tablolara alınmış olan kazanç, kayıp (değer düşüklüğü kazanç ya da kayıpları dâhil) veya faizler için herhangi düzeltme yapılmaz.

İtfa edilmiş maliyeti üzerinden ölçülen finansal varlıklar

Bir finansal varlık aşağıdaki her iki şartın birden sağlanması durumunda itfa edilmiş maliyeti üzerinden ölçülür:

- Finansal varlığın, sözleşmeye bağlı nakit akışlarının tahsil edilmesini amaçlayan bir iş modeli kapsamında elde tutulması,
- Finansal varlığa ilişkin sözleşme şartlarının, belirli tarihlerde sadece anapara ve anapara bakiyesinden kaynaklanan faiz ödemelerini içeren nakit akışlarına yol açması.

İtfa edilmiş maliyeti üzerinden ölçülen finansal varlıklara ilişkin faiz geliri etkin faiz yöntemi kullanılarak hesaplanır. Bu gelir, aşağıdakiler dışında, finansal varlığın brüt defter değerine etkin faiz oranı uygulanarak hesaplanır:

- Satın alındığında veya oluşturulduğunda kredi-değer düşüklüğü bulunan finansal varlıklar. Bu tür finansal varlıklar için işletme, ilk defa finansal tablolara alınmasından itibaren, finansal varlığın itfa edilmiş maliyetine krediye göre düzeltilmiş etkin faiz oranını uygular.
- Satın alındığında veya oluşturulduğunda kredi-değer düşüklüğü bulunan finansal varlık olmayan ancak sonradan kredi-değer düşüklüğüne uğramış finansal varlık haline gelen finansal varlıklar. Bu tür finansal varlıklar için işletme, sonraki raporlama dönemlerinde, varlığın itfa edilmiş maliyetine etkin faiz oranını uygular.

Bir finansal varlığın sözleşmeye bağlı nakit akışlarının değiştirilmiş ya da başka bir şekilde yeniden yapılandırılmış olması ve bu değiştirme ve yeniden yapılandırmanın finansal varlığın finansal tablo dışı bırakılmasına yol açmadığı durumlarda, finansal varlığın brüt defter değeri yeniden hesaplanarak yapılandırma kazanç veya kaybı kar veya zarara yansıtılır.

Bir finansal varlığın değerinin kısmen ya da tamamen geri kazanılmasına ilişkin makul beklentilerin bulunmaması durumunda Şirket, finansal varlığın brüt defter değerini doğrudan düşürerek finansal tablo dışında bırakır.

İŞIKLAR ENERJİ VE YAPI HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN DÖNEME AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR (Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.9 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (Devamı)

Finansal Araçlar (devamı)

Finansal Varlıklar (devamı)

Gerçeğe uygun değer değişimi diğer kapsamlı gelire yansıtılan finansal varlıklar

Bir finansal varlık aşağıdaki her iki şartın birden sağlanması durumunda gerçeğe uygun değer değişimi diğer kapsamlı gelire yansıtılarak ölçülür:

- Finansal varlığın, sözleşmeye bağlı nakit akışlarının tahsil edilmesini ve finansal varlığın satılmasını amaçlayan bir iş modeli kapsamında elde tutulması,
- Finansal varlığa ilişkin sözleşme şartlarının, belirli tarihlerde sadece anapara ve anapara bakiyesinden kaynaklanan faiz ödemelerini içeren nakit akışlarına yol açması.

Gerçeğe uygun değer değişimi diğer kapsamlı gelire yansıtılarak ölçülen bir finansal varlıktan kaynaklanan kazanç veya kayıplardan, değer düşüklüğü kazanç ya da kayıpları ile kur farkı kazanç veya kayıpları dışında kalanlar, finansal varlık finansal tablo dışı bırakılıncaya ya da yeniden sınıflandırılıncaya kadar diğer kapsamlı gelire yansıtılır. Finansal varlık yeniden sınıflandırıldığında, daha önce diğer kapsamlı gelire yansıtılan toplam kazanç ya da kayıp, yeniden sınıflandırma tarihinde yeniden sınıflandırma düzeltmesi olarak özkaynaktan çıkarılarak kar veya zarara yansıtılır. Gerçeğe uygun değer değişimi diğer kapsamlı gelire yansıtılarak ölçülen finansal varlığın yeniden sınıflandırılması durumunda, işletme daha önce diğer kapsamlı gelire yansıttığı toplam kazanç ya da kaybı finansal tablolara alır. Etkin faiz yöntemi kullanılarak hesaplanan faiz, kar veya zarar olarak finansal tablolara alınır.

İlk defa finansal tablolara almada işletme, ticari amaçla elde tutulmayan özkaynak aracına yapılan yatırımın gerçeğe uygun değerindeki sonraki değişikliklerin diğer kapsamlı gelirden sunulması konusunda, geri dönülemez bir tercihte bulunulabilir.

Gerçeğe uygun değer değişimi kar veya zarar tablosuna yansıtılan finansal varlıklar

Bir finansal varlık, itfa edilmiş maliyeti üzerinden ya da gerçeğe uygun değer değişimi diğer kapsamlı gelire yansıtılarak ölçülüyorsa, gerçeğe uygun değer değişimi kar veya zarara yansıtılarak ölçülür.

Değer düşüklüğü

Şirket itfa edilmiş maliyeti üzerinden ölçülen finansal varlıklar ve gerçeğe uygun değer değişimi diğer kapsamlı gelire yansıtılan finansal varlıklara ilişkin beklenen kredi zararları için zarar karşılığı ayırır.

İşletme gerçeğe uygun değer değişimi diğer kapsamlı gelire yansıtılarak ölçülen finansal varlıklar için zarar karşılığı tutarını finansal tablolara alırken ve ölçerken değer düşüklüğü hükümlerini uygular. Bununla birlikte, zarar karşılığı diğer kapsamlı gelire yansıtılır ve finansal varlığın bilançodaki defter değerini azaltmaz.

Bir finansal araçtaki kredi riskinin, ilk defa finansal tablolara alınmasından bu yana önemli ölçüde artmış olması durumunda, her raporlama tarihinde, işletme söz konusu finansal araca ilişkin zarar karşılığını ömür boyu beklenen kredi zararlarına eşit bir tutardan ölçer.

İŞIKLAR ENERJİ VE YAPI HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN DÖNEME AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR (Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.9 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (Devamı)

Finansal Araçlar (devamı)

Finansal Varlıklar (devamı)

Gerçeğe uygun değer değişimi kar veya zarar tablosuna yansıtılan finansal varlıklar (devamı)

Değer düşüklüğü (devamı)

Raporlama tarihinde, satın alındığında ya da oluşturulduğunda kredi-değer düşüklüğü bulunan finansal varlıklar haricinde, bir finansal araçtaki kredi riskinde ilk defa finansal tablolara alınmasından bu yana önemli derecede artış meydana gelmemiş olması durumunda Şirket söz konusu finansal araca ilişkin zarar karşılığını 12 aylık beklenen kredi zararlarına eşit bir tutardan ölçer. Raporlama tarihinde Şirket, satın alındığında ya da oluşturulduğunda kredi-değer düşüklüğü bulunan finansal varlıklar için yalnızca ilk defa finansal tablolara alınmasından bu yana ömür boyu beklenen kredi zararlarındaki toplam değişiklikleri zarar karşılığı olarak finansal tablolara alır.

Şirket önemli finansman unsuru olmayan ticari alacaklar, sözleşme varlıkları ve kira alacakları için basitleştirilmiş yaklaşımdan faydalanarak zarar karşılıklarını, her zaman ömür boyu beklenen kredi zararına eşit tutarda hesaplamaktadır.

Finansal Yükümlülükler

Şirket, finansal yükümlülüğü ilk defa finansal tablolara alırken gerçeğe uygun değerinden ölçer. Gerçeğe uygun değer değişimleri kar veya zarara yansıtılanlar dışındaki yükümlülüklerin ilk ölçümünde, bunların edinimiyle veya ihracıyla doğrudan ilişkilendirilebilen işlem maliyetleri de gerçeğe uygun değere ilave edilir.

İşletme, aşağıdakiler dışında kalan tüm finansal yükümlülüklerini sonraki muhasebeleştirilmede itfa edilmiş maliyeti üzerinden ölçülen olarak sınıflandırır:

(a) Gerçeğe uygun değer değişimi kar veya zarara yansıtılan finansal yükümlülükler: Bu yükümlülükler, türev ürünler de dâhil olmak üzere, sonraki muhasebeleştirilmede gerçeğe uygun değerinden ölçülür.

(b) Finansal varlığın devredilmesi işleminin finansal tablo dışı bırakma şartlarını taşımaması veya devam eden ilişki yaklaşımının uygulanması durumunda ortaya çıkan finansal yükümlülükler: Şirket, bir varlığı devam eden ilişkisi ölçüsünde finansal tabloda göstermeye devam ettiği durumda, finansal tabloya buna bağlı bir yükümlülük de yansıtır. Devredilen varlık ve buna bağlı yükümlülük, işletmenin elinde tutmaya devam ettiği hak ve mükellefiyetleri yansıtacak şekilde ölçülür. Devredilen varlığa bağlı yükümlülük, devredilen varlığın net defter değeri ile aynı usulde ölçülür.

(c) TFRS 3'ün uygulandığı bir işletme birleşmesinde edinen işletme tarafından finansal tablolara alınan şarta bağlı bedel: İlk defa finansal tablolara alınmasından sonra, bu tür bir şarta bağlı bedeldeki gerçeğe uygun değer değişimleri kar veya zarara yansıtılarak ölçülür.

Şirket, herhangi bir finansal yükümlülüğü yeniden sınıflandırmaz.

İŞIKLAR ENERJİ VE YAPI HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN DÖNEME AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR (Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.9 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (Devamı)

Finansal Araçlar (devamı)

Finansal Varlıkların ve Yükümlülüklerin Kayda Alınması ve Bilanço Dışı Bırakılması

Şirket, finansal varlık ve yükümlülükleri sadece finansal araçların sözleşmesine taraf olduğu takdirde kayıtlarına almaktadır. Şirket, finansal varlığa ait nakit akışlarına ilişkin sözleşmeden doğan haklarının süresinin dolması veya ilgili finansal varlığı ve bu varlığın mülkiyetinden doğan tüm riskleri ve kazanımları başka bir tarafa devretmesi durumunda söz konusu varlığı bilanço dışı bırakır. Varlığın mülkiyetinden doğan tüm risklerin ve kazanımların başka bir tarafa devredilmediği ve varlığın kontrolünün Şirket tarafından elde bulundurulduğu durumlarda, Şirket, varlıkta kalan payını ve bu varlıktan kaynaklanan ve ödenmesi gereken yükümlülükleri muhasebeleştirmeye devam eder.

Şirket'in devredilen bir varlığın mülkiyetinden doğan tüm riskleri ve kazanımları elde tutması durumunda, finansal varlığın muhasebeleştirilmesine devam edilir ve elde edilen gelirler için transfer edilen finansal varlık karşısında teminata bağlanan bir borç tutarı da muhasebeleştirilir. Şirket, finansal yükümlülüğü sadece sözleşmede tanımlanan yükümlülüğü ortadan kaldır, iptal edilir veya zaman aşımına uğrar ise bilanço dışı bırakır.

Türev Finansal Araçlar ve Korunma Muhasebesi

Gelecekteki nakit akımlarının finansal riskten korunması olarak belirlenen ve bu konuda etkin olan türev finansal araçların gerçeğe uygun değerindeki değişiklikler doğrudan özkaynak içerisinde etkin olmayan kısmı ise doğrudan kar veya zarar tablosunda kayıtlara alınır.

Bağlayıcı taahhüdün veya gelecekteki tahmini bir işlemin nakit akım riskinden korunması işleminin, bir varlığın veya yükümlülüğün kayda alımı ile sonuçlanması durumunda, ilgili varlık ve yükümlülükler ilk kayda alındıklarında, önceden özkaynak içerisinde kayda alınmış olan türev finansal araçlara ilişkin kazanç veya kayıplar, varlığın ya da yükümlülüğün başlangıç tutarının ölçümüne dâhil edilir. Bir varlığın veya yükümlülüğün kayda alınması ile sonuçlanmayan finansal riskten korunma işleminde, özkaynak içerisinde yer alan tutarlar finansal riskten korunma kaleminin kar veya zarar tablosunu etkilediği dönemde kar veya zarar tablosu içerisinde kayda alınır. Finansal riskten korunma muhasebesi için gerekli şartları karşılamayan türev finansal araçların gerçeğe uygun değerindeki değişiklikler oluştuğu dönemde kar veya zarar tablosuna kaydedilir.

Finansal riskten korunma muhasebesine, finansal riskten korunma aracının kullanım süresinin dolması, satılması ya da kullanılması veya korunma muhasebesi için gerekli şartları karşılayamaz hale geldiği durumda son verilir.

İlgili tarihte, özkaynak içerisinde kayda alınmış olan finansal riskten korunma aracından kaynaklanan kümülatif kazanç veya zarara işlemin gerçekleşmesinin beklendiği tarihe kadar özkaynakta yer vermeye devam edilir.

Finansal riskten korunma işlem gerçekleşmez ise özkaynak içindeki kümülatif net kazanç veya zarar, dönemin kar zararına kaydedilir.

İŞIKLAR ENERJİ VE YAPI HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN DÖNEME AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR (Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.9 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (Devamı)

İşletme Birleşmeleri ve Şerefiye

İşletme birleşmeleri, iki ayrı tüzel kişiliğin veya işletmenin raporlama yapan tek bir işletme şeklinde birleşmesi olarak değerlendirilmektedir.

Bir işletmenin satın alınması ile ilgili katlanılan satın alma maliyeti ile iktisap edilen işletmenin tanımlanabilir varlık, yükümlülük ve koşullu yükümlülüklerinin gerçeğe uygun değeri arasındaki fark şerefiye olarak konsolide finansal tablolarda muhasebeleştirilmiştir.

İşletme birleşmesi sırasında oluşan şerefiye itfaya tabi tutulmaz, bunun yerine yılda bir kez (31 Aralık tarihi itibarıyla) veya şartların değer düşüklüğünü işaret ettiği durumlarda daha sık aralıklarla değer düşüklüğü testine tabi tutulur. Şerefiye üzerinden hesaplanan değer düşüklüğü zararları takip eden dönemlerde söz konusu değer düşüklüğünün ortadan kalkması durumunda dahi gelir tablosu ile ilişkilendirilmez. Şerefiye, değer düşüklüğü testi sırasında nakit üreten birimler ile ilişkilendirilir.

İktisap edilen tanımlanabilir varlık, yükümlülük ve koşullu yükümlülüklerin gerçeğe uygun değerindeki iktisap edilen payının işletme birleşmesi maliyetini aşması durumunda ise fark konsolide gelir tablosuyla ilişkilendirilir.

Ortak kontrol altında gerçekleşen işletme birleşmelerinin muhasebeleştirilmesinde ise işletme birleşmesine konu olan varlık ve yükümlülükler kayıtlı değerleri ile konsolide finansal tablolara alınır. Gelir tabloları ise işletme birleşmesinin gerçekleştiği mali yılın başlangıcından itibaren konsolide edilir. Bu işlemler sonucunda herhangi bir şerefiye veya negatif şerefiye hesaplanmaz. İştirak tutarı ile satın alınan şirketin sermayesindeki payı nispetindeki tutarın netleştirilmesi sonucu oluşan fark doğrudan özkaynaklar içerisinde "*Ortak Kontrolde Tabi Teşebbüs veya İşletmeleri İçeren Birleşmelerin Etkisi*" kalemi altında muhasebeleştirilir.

Ortak kontrole tabi teşebbüs veya işletmeleri içeren bir işletme birleşmesi, birleşen tüm teşebbüs ya da işletmelerin işletme birleşmesinin öncesinde ve sonrasında aynı kişi veya kişiler tarafından kontrol edildiği ve bu kontrolün geçici olmadığı bir işletme birleşmesidir.

Kur Değişiminin Etkileri

Grup, döviz cinsinden borçlu veya alacaklı bulunulan meblağların Türk lirasına çevrilmesinden ve borçların fazlalığından kaynaklanan açık pozisyonundan dolayı kur değişikliklerinden doğan döviz kuru riskine maruz kalmaktadır. Söz konusu döviz kuru riski, döviz pozisyonunun analiz edilmesi ile takip edilmekte ve sınırlandırılmaktadır. Dönem sonu T.C. Merkez Bankası kurlarıyla çevrilen döviz cinsinden olan bakiyelerin makul değerlerinin, kayıtlı değerlerine yaklaştığı kabul edilmektedir.

Hisse Başına Kazanç

Konsolide gelir tablosunda belirtilen hisse başına kazanç, net dönem karının ilgili dönem içerisinde piyasada mevcut bulunan hisse senetlerinin ağırlıklı ortalama sayısına bölünmesi ile bulunmuştur.

Türkiye’de şirketler, mevcut hissedarlarına birikmiş karlarından ve özsermaye enflasyon düzeltme farklarından, sermayedeki payları oranında hisse dağıtarak (bedelsiz hisse) sermayelerini arttırabilirler. Bu tip bedelsiz hisse dağıtımları, hisse başına kazanç hesaplamalarında, ihraç edilmiş hisse gibi değerlendirilir. Buna göre, bu hesaplamalarda kullanılan ağırlıklı ortalama hisse sayısı, söz konusu hisse senedi dağıtımlarının geçmişe dönük etkileri de dikkate alınarak bulunmaktadır.

İŞIKLAR ENERJİ VE YAPI HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN DÖNEME AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR (Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.9 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (Devamı)

Karşılıklar, Koşullu Varlık ve Yükümlülükler

Grup'un geçmişteki işlemlerinin sonucunda mevcut hukuki veya geçerli bir yükümlülüğünün bulunması ve yükümlülüğün yerine getirilmesi için kaynakların dışa akmasının gerekli olabileceği ve tutar için güvenilir bir tahminin yapılabileceği durumlarda karşılıklar oluşturulur.

Geçmiş olaylardan kaynaklanan ve mevcudiyeti işletmenin tam olarak kontrolünde bulunmayan gelecekteki bir veya daha fazla kesin olmayan olayın gerçekleşip gerçekleşmemesi ile teyit edilebilmesi mümkün yükümlülükler ve varlıklar mali tablolara alınmamakta ve şarta bağlı yükümlülükler ve varlıklar olarak değerlendirilmektedir.

Kiralama İşlemleri

Grup'a kiralandan varlığın mülkiyeti ile ilgili bütün risk ve faydaların devrini öngören finansal kiralama, finansal kiralamanın başlangıç tarihinde, kiralamaya söz konusu olan varlığın rayiç değeri ile kira ödemelerinin bugünkü değerinden küçük olanı esas alınarak yansıtılmaktadır.

Finansal kira ödemeleri kira süresi boyunca, her bir dönem için geriye kalan borç bakiyesine sabit bir dönemsel faiz oranı üretecek şekilde anapara ve finansman gideri olarak ayrılmaktadır. Finansman giderleri aktifleştirilmeden dönemler itibarıyla doğrudan gelir tablosuna yansıtılmaktadır. Aktifleştirilen kiralanan varlıklar, varlığın tahmin edilen ömrü üzerinden amortismanına tabi tutulmaktadır.

Yatırım Amaçlı Gayrimenkuller

Yatırım amaçlı gayrimenkuller, kira ve/veya değer artış kazancı elde etmek amacıyla elde tutulan gayrimenkullerdir. Başlangıç muhasebeleştirilmesi sonrasında yatırım amaçlı gayrimenkuller, bilanço tarihi itibarıyla piyasa koşullarını yansıtan gerçeğe uygun değer ile değerlendirilir. Yatırım amaçlı gayrimenkullerin gerçeğe uygun değerindeki değişikliklerden kaynaklanan kazanç veya zararlar oluştukları dönemde gelir tablosuna dahil edilirler.

Yatırım amaçlı gayrimenkuller, satılmaları veya kullanılamaz hale gelmeleri ve satışından gelecekte herhangi bir ekonomik yarar sağlanamayacağına belirlenmesi durumunda bilanço dışı bırakılırlar.

Yatırım amaçlı gayrimenkulün satışından kaynaklanan kar/zarar, oluştukları dönemde gelir tablosuna dahil edilir.

Grup'un yatırım amaçlı gayrimenkulleri 24 Şubat 2020 tarihinde Dünya Grup Gayrimenkul Değerleme Danışmanlık A.Ş. ve Lal Gayrimenkul Değerleme ve Müşavirlik A.Ş. ile 3 Temmuz 2018 tarihinde Vakıf Gayrimenkul Değerleme A.Ş. tarafından ekspertiz incelemesine tabi tutulmuş olup söz konusu aktifler rayiç değerlerine getirilerek finansal tablolara yansıtılmıştır.

İlişkili taraflar

Konsolide finansal tabloların amacı doğrultusunda, ortaklar, önemli yönetim personeli ve Yönetim Kurulu üyeleri, aileleri ve onlar tarafından kontrol edilen veya onlara bağlı şirketler, iştirak ve ortaklıklar, ilişkili taraflar olarak kabul ve ifade edilmişlerdir.

İŞIKLAR ENERJİ VE YAPI HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN DÖNEME AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR (Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.9 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (Devamı)

Finansal Bilgilerin Bölümlere Göre Raporlanması

Raporlanabilir bölüm, bölüm bilgileri açıklanması zorunlu olan bir coğrafi veya endüstriyel bölümdür. Coğrafi bölümler, Şirket'in belirli bir ekonomik çevrede mal veya hizmet temin eden ve risk ve fayda açısından başka bir ekonomik çevre içerisinde faaliyet gösteren diğer bölümlerden farklı özelliklere sahip bölümlerdir. Endüstriyel bölümler, belirli bir mal veya hizmeti ya da birbirleriyle ilişkili mal veya hizmet grubunu sağlama veya risk ve fayda açısından Grup'un diğer bölümlerinden farklı özelliklere sahip bölümlerdir.

Bir coğrafi bölümün veya endüstriyel bölümün raporlanabilir bölüm olarak belirlenebilmesi için gereklilik, bölüm hasılatının büyük bir çoğunluğunun grup dışı müşterilere yapılan satışlardan kazanılması ve grup dışı müşterilere yapılan satışlardan ve diğer bölümler ile gerçekleştirilen işlemlerden elde edilen bölüm hasılatının, tüm bölümlere ilişkin iç ve dış toplam hasılatın en az %10'unu oluşturması veya kar veya zararla sonuçlanan bölüm sonucunun kar elde edilen bölümlerin toplam sonuçları ve zarar eden bölümlerin toplam sonuçlarının mutlak anlamda büyük olanının en az %10'una isabet etmesi veya bölüm varlıklarının, tüm bölümlerin toplam varlıklarının en az %10'unu oluşturmasıdır.

Grup'un ana faaliyet konusu hizmet, inşaat, döküm, ambalaj, taahhüt ve enerji işleri olup, Grup'un satışını yaptığı ürünler hizmet, döküm, taahhüt, ambalaj, inşaat malzemeleri ve enerji işleri şeklinde bir gruplamaya tabi tutulmuştur.

Devlet Teşvik ve Yardımları

Gerçeğe uygun değerleri ile izlenen parasal olmayan devlet teşvikleri de dahil olmak üzere tüm devlet teşvikleri, aşağıdaki koşulların gerçekleşeceğine dair makul bir güvence oluşmadan finansal tablolara yansıtılmaz:

- Elde edilmesi için gerekli koşulların işletme tarafından yerine getirilmesi ve
- Teşviğin işletme tarafından elde edilmesi.

Önceden gerçekleşmiş gider veya zararları karşılamak ya da işletmeye gelecekte herhangi bir maliyet gerektirmeksizin acil finansman desteği sağlamak amacıyla verilen devlet teşvikleri, tahsil edilebilir hale geldiği dönemde kâr ya da zararda muhasebeleştirilir.

Çalışanlara Sağlanan Faydalar/Kıdem Tazminatları

Yürürlükteki kanunlara göre, Grup, emeklilik dolayısıyla veya istifa ve iş kanununda belirtilen davranışlar dışındaki sebeplerle istihdamı sona eren çalışanlara belirli bir toplu ödeme yapmakla yükümlüdür. Söz konusu ödeme tutarları bilanço tarihi itibarıyla geçerli olan kıdem tazminat tavanı esas alınarak hesaplanır. Kıdem tazminatı karşılığı, tüm çalışanların emeklilikleri dolayısıyla ileride doğacak yükümlülük tutarları bugünkü net değerine göre hesaplanarak ilişikteki konsolide finansal tablolarda yansıtılmıştır.

Emeklilik Planları

Grup'un emeklilik planlaması bulunmamaktadır.

İŞIKLAR ENERJİ VE YAPI HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN DÖNEME AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR (Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.9 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (Devamı)

Durdurulan faaliyetler

Durdurulan faaliyetler, Grup’un elden çıkardığı ve faaliyetleri ile nakit akımları, Grup’un bütününden ayrı tutulabilen önemli bir bölümdür. Grup’un elden çıkardığı faaliyetler üzerinde kontrolünün sona erdiği tarihe kadar elde edilen faaliyet sonuçları konsolide gelir tablosunda “durdurulan faaliyetler” başlığı altında ayrı bir satırda gösterilir. Durdurulan faaliyetlere ilişkin faaliyet sonuçlarına, söz konusu faaliyetin satışından doğan kar/(zarar) tutarı ve ilgili vergi gideri de dahil edilir. Satıştan doğan kar/(zarar) tutarı, elden çıkarılan net varlıkların kayıtlı değeri ile satış bedeli arasındaki fark olarak hesaplanır.

Kurum Kazancı Üzerinden Hesaplanan Vergiler

Dönem karı üzerindeki gelir vergisi yükümlülüğü, cari dönem vergisi ve ertelenmiş vergiyi içermektedir.

Cari dönem yükümlülüğü, dönem karının vergiye tabi olan kısmı üzerinden ve bilanço tarihinde geçerli olan vergi oranları ile hesaplanan vergi yükümlülüğünü içermektedir.

Ertelenmiş vergi borcu veya alacağı varlıkların ve borçların mali tablolarda gösterilen değerleri ile yasal vergi matrahı hesabında dikkate alınan tutarları arasındaki geçici farklılıkların bilanço yöntemine göre vergi etkilerinin hesaplanmasıyla belirlenmektedir. Ertelenmiş verginin hesaplanmasında yürürlükte olan vergi oranları kullanılmaktadır. Başlıca geçici farklar, gelir ve giderlerin mali tablolardaki ve vergi kanunlarına göre değişik raporlama dönemlerinde muhasebeleşmesinden ve maddi duran varlıklar ile ilgili aktifleşme ve amortisman farklılıklarından kaynaklanmaktadır.

Ertelenmiş vergi borcu veya alacağı, söz konusu geçici farklılıkların ortadan kalkacağı ilerideki dönemlerde ödenecek vergi tutarlarında yapacakları tahmin edilen artış ve azalış oranlarında mali tablolara yansıtılmaktadırlar. Ertelenmiş vergi alacağı, gelecek dönemlerde vergi avantajının sağlanmasının olası olduğu durumlarda ayrılır. Bu alacaktan artık yararlanılamayacağı anlaşıldığı oranda ilgili aktiften silinir. Aynı ülkenin vergi mevzuatına tabi olmak şartıyla ve cari vergi varlıklarının cari vergi yükümlülüklerinden mahsup edilmesi konusunda yasal olarak uygulanabilir bir hakkın bulunması durumunda ertelenen vergi varlıkları ve ertelenen vergi yükümlülükleri, karşılıklı olarak birbirinden mahsup edilir.

İnşaat Sözleşmeleri

İnşaat (proje) taahhüdü sözleşmelerinin özelliği gereği, inşaat (proje) işinin başlangıç ve bitiş tarihleri genellikle farklı mali dönemlere rastlamaktadır. Taahhüt sözleşmelerinin muhasebeleştirilmesinde, hasılat ve harcamalar inşaat işinin devam ettiği dönemlere yansıtılmıştır. İnşaat gelirleri projenin her aşaması tamamlandıkça oluşmaktadır.

Devam eden inşaat sözleşmelerinden alacaklar, konsolide finansal tablolara yansıtılan gelirin kesilen fatura tutarının ne kadar üzerinde olduğunu; devam eden inşaat sözleşmeleri hakediş bedelleri ise kesilen fatura tutarının konsolide finansal tablolara yansıtılan gelirin ne kadar üstünde olduğunu göstermektedir.

İŞIKLAR ENERJİ VE YAPI HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN DÖNEME AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR (Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.9 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (Devamı)

Satış amacıyla elde tutulan varlıklar

Grup, maddi duran varlığın defter değerinin sürdürülmekte olan kullanımdan ziyade satış işlemi vasıtası ile geri kazanılacak olması durumunda söz konusu maddi duran varlığı (veya satış amacıyla elde tutulan varlık grubunu) satış amaçlı olarak sınıflandırmaktadır. Bu durumun geçerli olabilmesi için; ilgili varlığın (veya elden çıkarılacak varlık grubunun) bu tür varlıkların satışında sıkça rastlanan ve alışılmış koşullar çerçevesinde derhal satılabilecek durumda olması ve satış olasılığının yüksek olması gerekmektedir.

Satış olasılığının yüksek olması için; yönetim kademesi tarafından varlığın (veya elden çıkarılacak varlık grubunun) satışına ilişkin bir plan yapılmış ve alıcıların tespiti ile planın tamamlanmasına yönelik aktif bir program başlatılmış olması gerekmektedir. Ayrıca, varlık (veya satış amacıyla elde tutulan varlık grubu) gerçeğe uygun değeriyle uyumlu bir fiyat ile aktif olarak pazarlanıyor olmalıdır. Ayrıca satışın, sınıflandırılma tarihinden itibaren bir yıl içerisinde tamamlanmış bir satış olarak muhasebeleştirilmesinin beklenmesi ve planı tamamlamak için gerekli işlemlerin, planda önemli değişiklikler yapılması veya planın iptal edilmesi ihtimalinin düşük olduğunu göstermesi gerekmektedir.

Kontrol gücü olmayan paylar tarafından elde bulundurulanan oranlarda değişiklikler

Kontrol gücü olmayan paylar tarafından elde bulundurulanan özkaynak oranının değişmesi durumunda, kontrol gücü olan ve kontrol gücü olmayan paylara ait defter değerleri, bunların bağlı ortaklıkta sahip oldukları göreceli paylardaki değişimleri yansıtmak amacıyla düzeltilir. Kontrol gücü olmayan payların düzeltildiği tutar ile ödenen ya da alınan bedelin gerçeğe uygun değeri arasındaki fark, doğrudan özkaynakta muhasebeleştirilir ve ana ortaklık hissedarlarına dağıtılır.

Ödenmeyecek Borçlar

2009/2 haftalık bülteninde yayınlanan SPK duyurularına göre Kardan Ayrılan Kısıtlanmış Yedekler (Kar dağıtım amacı dışında ayrılmış yedekler) önceki dönemlerin karından, kanun veya sözleşme kaynaklı zorunluluklar nedeniyle veya kar dağıtım dışındaki belli amaçlar (örneğin iştirak satış kazançlarından vergi avantajı elde edebilmek) için ayrılmış yedeklerdir. Bu yedekler, yasal kayıtlardaki tutarları üzerinden gösterilecek olup, UMS/UFRS çerçevesinde yapılan değerlemelerde ortaya çıkan farklılıklar geçmiş yıllar kar/zararıyla ilişkilendirilecektir.

Geçmiş Yıllar Kar/Zararları Net dönem karı dışındaki birikmiş kar/zararlar bu kalemde netleştirilerek gösterilir. Özleri itibarıyla birikmiş kar/zarar niteliğinde olan dolayısıyla kısıtlanmamış olan olağan üstü yedekler de birikmiş kar sayılır ve bu kalemde gösterilir.

İştiraklerden Sif Otomotiv A.Ş. 07 Haziran 2012 tarihli yönetim kurulu toplantısında bağlı ortaklıklardan Özışık İnşaat ve Enerji A.Ş.'den olan alacağından vazgeçerek gider kaydedilmesine karar vermiştir. Vergi Usul Kanunu 324. maddeye göre konkordato veya sulh yoluyla alınmasından vazgeçilen alacaklar, borçlunun defterlerinde özel bir karşılık hesabına alınır. Bu hesabın muhteviyatı alacaktan vazgeçildiği yılın sonundan başlayarak üç yıl içinde zararlar itfa edilmediği takdirde kar hesabına naklolunur. Kanun, sözleşme, genel kurul kararı, vs. nedeniyle kullanımı kısıtlanmış yedekler için, farklı muhasebe değerlemelerine tabi de olsa, hukuki olarak geçerli tek bir tutar olmalıdır. Bu da yasal kayıtlarda yer alan tutardır. Söz konusu yedeklerin belirlenmesinde, değerlendirme esasları değil, bunların ayrılmasına neden olan irade ve kasıt önemlidir. Değerleme esasları ne kadar değişirse değişsin, ayrılan miktara ilişkin kanundan, ortakların kararından, vs. kaynaklanan kasıt değişmedikçe bunların miktarı da değişmeyecektir. Dolayısıyla SİF A.Ş. tarafından vazgeçilen alacak kısıtlanmış nitelikte olduğu yani kar dağıtımına tabi olamayacağından anılan kısıtlanmış yedek özkaynak altında gösterilmiştir.

IŞIKLAR ENERJİ VE YAPI HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN DÖNEME AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 3 – İŞLETME BİRLEŞMELERİ

- (1) 29 Eylül 2011 tarihinde yapılan Olağanüstü Genel Kurul toplantısında alınan karar doğrultusunda Işıklar Holding A.Ş. altında faaliyet gösteren Yapı Kültürü ve Yapı Holding'in mevcut varlık ve yükümlülükleri ile kül halinde 7 Ekim 2011 tarihinde Şirket bünyesinde birleşmiştir.

İlgili Genel Kurul'da onaylanan birleşme sözleşmesi doğrultusunda birleşme oranı 0,2232 ve hisse değiştirme oranı Yapı Kültürü ve Yapı Holding için sırasıyla 0,63449 ve 1,31804 olarak tespit edilmiştir. İlgili birleşme sonucunda birleşme tarihi itibarıyla Yapı Kültürü ve Yapı Holding'ten kaynaklanan 87.031.689 TL tutarında ödenmiş sermaye, 28.263.055 TL tutarında kardan kısıtlanmış yedekler, 62.385.556 TL tutarında geçmiş yıl zararları, 56.575.582 TL tutarında sermaye düzeltmesi farkları özkaynaklara transfer edilmiştir.

Bu birleşmenin sonucunda oluşan 2.704.512 TL tutarındaki fark, SPK'nın uygulanmasını zorunlu kıldığı finansal tablo sunum formatında ilgili bir kalem olmaması sebebiyle, konsolide özkaynaklar altında "*Ortak Kontrole Tabi Teşebbüs veya İşletmeleri İçeren Birleşmelerin Etkisi*" olarak gösterilmiştir (Not 20).

- (2) Şirket 2012 yılı Haziran ayı içinde Işıklar İnşaat Malz. Paz. ve Taahhüt A.Ş.'nin %99,90'ını Işıklar Holding A.Ş.'den 670.000 TL'ye satın almıştır. Hisselerin elde etme maliyeti ile ortaklığın satın alınan payı nispetindeki net varlıklarının kayıtlı değeri arasındaki fark olan (494.834) TL SPK'nın uygulanmasını zorunlu kıldığı finansal tablo sunum formatında ilgili bir kalem olmaması sebebiyle, konsolide özkaynaklar altında "*Ortak Kontrole Tabi Teşebbüs veya İşletmeleri İçeren Birleşmelerin Etkisi*" olarak gösterilmiştir (Not 20).

- (3) Işıklar Yatırım Holding A.Ş. ile Işıklar Enerji ve Yapı Holding A.Ş. 14 Şubat 2014 tarihinde yapılan Yönetim Kurulu Toplantılarında 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 136'ncı maddesi ve birleşme ile ilgili diğer maddeleri, Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 18, 19 ve 20'inci maddesi hükümleri, 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu ve Sermaye Piyasası Kurulu'nun II-23-2 numaralı Birleşme ve Bölünme Tebliği ve ilgili diğer mevzuat hükümleri çerçevesinde devrolma yolu ile Işıklar Enerji ve Yapı Holding A.Ş. bünyesinde 31 Aralık 2013 tarihli bilançolar üzerinden birleşme işlemi 27 Ağustos 2014 tarihli Genel Kurul Toplantılarında kabul edilmiş, söz konusu Genel Kurul Kararları 18 Eylül 2014 tarihinde tescil olmuştur.

Bu birleşmenin sonucunda oluşan (34.317.525) TL tutarındaki olumsuz fark, SPK'nın uygulanmasını zorunlu kıldığı finansal tablo sunum formatında ilgili bir kalem olmaması sebebiyle, konsolide özkaynaklar altında "*Ortak Kontrole Tabi Teşebbüs veya İşletmeleri İçeren Birleşmelerin Etkisi*" olarak gösterilmiştir (Not 20).

- (4) 15 Eylül 2017 tarihi itibarıyla Ana Ortaklık Işıklar Enerji ve Yapı Holding A.Ş. ile birleşen ve daha önce bağlı ortaklık olarak tam konsolidasyon yöntemi ile konsolidasyona dahil edilen Usaş Yatırımlar Holding A.Ş.'nin 28 Haziran 2013 tarihinde yapılan Olağanüstü Genel Kurul toplantısında alınan karar doğrultusunda Ege Kraft Torba San. A.Ş.'nin mevcut varlık ve yükümlülükleri ile kül halinde 18 Temmuz 2013 tarihinde Şirket bünyesinde birleşmiştir. Bu birleşmenin sonucunda oluşan 86.468.634 TL tutarındaki fark, konsolide özkaynaklar altında "*Ortak Kontrole Tabi Teşebbüs veya İşletmeleri İçeren Birleşmelerin Etkisi*" olarak gösterilmiştir (Not 20).

- (5) Usaş Yatırımlar Holding A.Ş.'nin tüm aktif ve pasifinin bir bütün halinde Işıklar Enerji ve Yapı Holding A.Ş. tarafından "devir alınması" suretiyle birleşme kararının alındığı 14 Ağustos 2017 tarihli Olağanüstü Genel Kurul Toplantısı Ticaret Sicili'nde 15 Eylül 2017 tarihinde tescil olmuştur. Söz konusu tescil ile birlikte Usaş Yatırımlar Holding A.Ş. tasfiyesiz infisah etmek suretiyle sona ermiştir. Birleşme sonrasında Usaş Yatırımlar Holding A.Ş.'nin mevcut ortakları Işıklar Enerji ve Yapı Holding A.Ş. ortağı haline gelmiş ve konsolidasyon kapsamına alınmıştır.

Bu birleşmenin sonucunda oluşan (121.967.819) TL tutarındaki olumsuz fark, SPK'nın uygulanmasını zorunlu kıldığı finansal tablo sunum formatında ilgili bir kalem olmaması sebebiyle, konsolide özkaynaklar altında "*Ortak Kontrole Tabi Teşebbüs veya İşletmeleri İçeren Birleşmelerin Etkisi*" olarak gösterilmiştir (Not 20).

İŞIKLAR ENERJİ VE YAPI HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN DÖNEME AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 3 – İŞLETME BİRLEŞMELERİ (Devamı)

- (6) Bağlı ortaklıklardan Işıklar Holding A.Ş.’nin Ana Ortaklık hisselerini elde etme maliyeti ile ortaklığın elde edilen hisselerin nominal değeri arasındaki fark olan 4.597.032 TL, SPK’nın uygulanmasını zorunlu kıldığı finansal tablo sunum formatında ilgili bir kalem olmaması sebebiyle, Ana Ortaklığın % 81,50’lik payı oranında 3.746.373 TL olarak konsolide özkaynaklar altında “*Ortak Kontrole Tabi Teşebbüs veya İşletmeleri İçeren Birleşmelerin Etkisi*” olarak muhasebeleştirilmiştir. 2019 yılı içinde Işıklar Holding A.Ş. elindeki tüm payları satmıştır (Not 20).
- (7) Bağlı ortaklıklardan Işıklar Holding A.Ş.’nin, Işıklar Pazarlama A.Ş. hisselerini elde etme maliyeti ile elde edilen hisselerin nominal değeri arasındaki fark olan 2.043.852 TL, SPK’nın uygulanmasını zorunlu kıldığı finansal tablo sunum formatında ilgili bir kalem olmaması sebebiyle, Ana Ortaklığın % 81,50’lik payı oranında 1.665.647 TL olarak konsolide özkaynaklar altında “*Ortak Kontrole Tabi Teşebbüs veya İşletmeleri İçeren Birleşmelerin Etkisi*” olarak muhasebeleştirilmiştir (Not 20).
- (8) Bağlı ortaklıklardan Işıklar Pazarlama A.Ş.’nin, Çimtek Çimento Teknolojisi A.Ş. hisselerini elde etme maliyeti ile elde edilen hisselerin nominal değeri arasındaki fark olan (82.649.408) TL, SPK’nın uygulanmasını zorunlu kıldığı finansal tablo sunum formatında ilgili bir kalem olmaması sebebiyle, Ana Ortaklığın % 75,52’lik dolaylı payı oranında (62.420.764) TL olarak konsolide özkaynaklar altında “*Ortak Kontrole Tabi Teşebbüs veya İşletmeleri İçeren Birleşmelerin Etkisi*” olarak muhasebeleştirilmiştir (Not 20).
- (9) Bağlı Ortaklıklardan Çemaş Döküm Sanayi A.Ş. sahibi olduğu Niğbaş Niğde Beton Sanayi ve Ticaret A.Ş. hisselerinin bir kısmını 2018 yılı içinde BIST’te satmıştır. Işıklar Holding A.Ş. ve Işıklar Pazarlama A.Ş. ise yine 2018 yılı için sırasıyla 2.0980.000 ve 9.073.392 adet Niğbaş hissesini sırasıyla 33.691.717 TL ve 20.608.810 TL bedelle BIST’ten satın almıştır. Işıklar Holding A.Ş. alım işlemi sonucu oluşan (12.711.717) TL tutarındaki farkın Ana Ortaklığın % 81,50’lik payına isabet eden (10.359.473) TL’lik kısmı özkaynaklarda, “*Ortak Kontrole Tabi Teşebbüs veya İşletmeleri İçeren Birleşmelerin Etkisi*” olarak muhasebeleştirilmiştir. Işıklar Holding A.Ş.’nin 2019 senesi içinde aldığı Niğbaş hisselerinin nominal fiyatı ile alım bedeli arasındaki farkın Ana Ortaklığın % 81,50’lik payına isabet eden (24.366.518) TL’lik kısmı özkaynaklarda, “*Ortak Kontrole Tabi Teşebbüs veya İşletmeleri İçeren Birleşmelerin Etkisi*” olarak muhasebeleştirilmiştir.

Işıklar Pazarlama A.Ş. elindeki Niğbaş hisseleri 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla BIST’te bekleyen en iyi alış fiyatıyla değerlendirilmiş, kayıtlı değeri ile değerlendirilmiş tutar arasındaki 15.594.015 TL olumlu fark “*Alım Satım Amaçlı Elde Tutulan Finansal Varlık Değer Artışları*” hesap grubu altında muhasebeleştirilmiştir.

Işıklar İnşaat Malzemeleri San. ve Tic. A.Ş. 2019 senesi içinde 10.500.000 adet Niğbaş hissesini 65.625.000 TL bedelle satın almıştır. Alım işlemi sonucu oluşan (55.125.000) TL tutarındaki farkın Ana Ortaklığın % 99,74’lük payına isabet eden (54.983.772) TL’lik kısmı özkaynaklarda, “*Ortak Kontrole Tabi Teşebbüs veya İşletmeleri İçeren Birleşmelerin Etkisi*” olarak muhasebeleştirilmiştir (Not 20).

NOT 4 – BÖLÜMLERE GÖRE RAPORLAMA

31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla bölümlere göre raporlama Ana ortaklığın endüstriyel bölümlerine göre yapılmıştır.

Ana Ortaklığın konsolide gelirleri;

- Holding Grubu gelirleri: Işıklar Enerji ve Yapı Holding A.Ş., Işıklar Holding A.Ş.
- Ambalaj Grubu gelirleri: Işıklar Ambalaj Pazarlama A.Ş., Işıklar Paper Sack Co. Ltd.,
- Taahhüt Grubu gelirleri: Niğbaş Niğde Beton Sanayi ve Ticaret A.Ş., Çimtek Çimento Teknolojisi Mühendislik A.Ş.
- İnşaat Malzemeleri Grubu gelirleri: Işıklar İnşaat Malzemeleri San. ve Tic. A.Ş.
- Diğer: Işıklar İnşaat ve Turizm İşletmeleri A.Ş., Işıklar İnşaat Malz. Paz. ve Taahhüt A.Ş., Metemteks Sentetik İplik San. ve Tic. A.Ş., Işıklar Park Alışveriş Merkezi Yatırım A.Ş., Işıklar Pazarlama A.Ş. Işıklar Elen Hunting EOOD

Bilanço Raporlaması;

	Holding Grubu	Ambalaj Grubu	Taahhüt Grubu	İnşaat Malz. Grubu	Diğer	Toplam	Eliminasyon	Konsolide
31.Ara.19								
Dönen Varlıklar	293.867.581	92.727.489	22.071.268	107.235.844	51.893.467	567.795.649	(356.340.727)	211.454.922
Duran Varlıklar	763.153.931	76.670.426	110.640.531	54.653.916	67.220.588	1.072.339.392	(775.304.011)	297.035.381
Toplam Varlıklar	1.057.021.512	169.397.915	132.711.799	161.889.760	119.114.055	1.640.135.041	(1.131.644.738)	508.490.303
Kısa Vadeli Yükümlülükler	110.616.309	37.179.388	28.308.615	146.459.180	210.875.445	533.438.937	(356.167.090)	177.271.847
Uzun Vadeli Yükümlülükler	1.255.161	3.053.409	4.984.071	9.358.893	6.333.778	24.985.312	10.478.347	35.463.659
Ana Ortaklık Dışı Paylar	--	--	--	--	--	--	70.721.530	70.721.530
Özkaynaklar	961.341.306	119.014.243	90.940.019	7.944.053	(61.039.309)	1.118.200.312	(866.428.446)	251.771.866
Net Kar/Zarar	(16.191.264)	10.150.875	8.479.094	(1.872.366)	(37.055.859)	(36.489.520)	9.750.921	(26.738.599)
Toplam Yükümlülükler ve Özkaynaklar	1.057.021.512	169.397.915	132.711.799	161.889.760	119.114.055	1.640.135.041	(1.131.644.738)	508.490.303
	Holding Grubu	Ambalaj Grubu	Taahhüt Grubu	İnşaat Malz. Grubu	Diğer	Toplam	Eliminasyon	Konsolide
31.Ara.19								
Yatırım Harcamaları	1.264.257	2.408.876	10.123.214	954.425	9.384.258	24.135.030	--	24.135.030
Amortisman ve İtfa Payları	2.570.126	3.883.730	952.562	2.128.376	1.750.976	11.285.770	--	11.285.770

IŞIKLAR ENERJİ VE YAPI HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN DÖNEME AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.)

NOT 4 – BÖLÜMLERE GÖRE RAPORLAMA (Devamı)

Bilanço Raporlaması; (Devamı)

31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla bölümlere göre raporlama Ana ortaklığın endüstriyel bölümlerine göre yapılmıştır.

Ana Ortaklığın konsolide gelirleri;

- Hizmet Grubu gelirleri: Işıklar Enerji ve Yapı Holding A.Ş., Işıklar Holding A.Ş.
- Ambalaj Grubu gelirleri: Işıklar Ambalaj Pazarlama A.Ş., Işıklar Paper Sack Co. Ltd.,
- Taahhüt Grubu gelirleri: Niğbaş Niğde Beton Sanayi ve Ticaret A.Ş., Çimtek Çimento Teknolojisi Mühendislik A.Ş.
- İnşaat Malzemeleri Grubu gelirleri: Işıklar İnşaat Malzemeleri San. ve Tic. A.Ş.
- Enerji Grubu gelirleri: BBS Elektrik Üretim Dağıtım A.Ş.
- Diğer: Işıklar İnşaat ve Turizm İşletmeleri A.Ş., Işıklar İnşaat Malz. Paz. ve Taahhüt A.Ş., Metemteks Sentetik İplik San. ve Tic. A.Ş., Işıklar Park Alışveriş Merkezi Yatırım A.Ş., Işıklar Pazarlama A.Ş.

Bilanço Raporlaması;

31.Ara.18	Holding Grubu	Ambalaj Grubu	Taahhüt Grubu	İnşaat Malz. Grubu	Enerji Grubu	Diğer	Toplam	Eliminasyon	Konsolide
Dönen Varlıklar	454.776.262	104.591.886	37.094.722	33.693.702	105.997	89.444.946	719.707.515	(476.625.119)	243.082.396
Duran Varlıklar	810.869.478	62.652.659	52.724.463	31.354.305	--	63.660.497	1.021.261.402	(801.505.335)	219.756.067
Toplam Varlıklar	1.265.645.740	167.244.545	89.819.185	65.048.007	105.997	153.105.443	1.740.968.917	(1.278.130.454)	462.838.463
Kısa Vadeli Yükümlülükler	272.492.738	61.921.335	56.446.695	80.934.095	662.480	218.179.835	690.637.178	(476.451.481)	214.185.697
Uzun Vadeli Yükümlülükler	1.538.974	3.281.007	4.597.493	6.121.895	--	9.676.421	25.215.790	1.321.388	26.537.178
Ana Ortaklık Dışı Paylar	--	--	--	--	--	--	--	63.878.466	63.878.466
Özkaynaklar	993.786.702	83.970.504	46.483.550	(10.660.055)	(418.596)	(72.678.489)	1.040.483.616	(894.435.136)	146.048.480
Net Kar/Zarar	(2.172.674)	18.071.699	(17.708.553)	(11.347.928)	(137.887)	(2.072.324)	(15.367.667)	27.556.309	12.188.642
Toplam Yükümlülükler ve Özkaynaklar	1.265.645.740	167.244.545	89.819.185	65.048.007	105.997	153.105.443	1.740.968.917	(1.278.130.454)	462.838.463
31.Ara.18	Holding Grubu	Ambalaj Grubu	Taahhüt Grubu	İnşaat Malz. Grubu	Enerji Grubu	Diğer	Toplam	Eliminasyon	Konsolide
Yatırım Harcamaları	1.859.046	5.684.602	7.977.052	4.622.625	--	13.310.850	33.454.175	--	33.454.175
Amortisman ve İtfa Payları	1.897.137	3.604.603	996.698	1.679.119	--	1.268.585	9.446.142	--	9.446.142

İŞIKLAR ENERJİ VE YAPI HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN DÖNEME AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.)

NOT 4 – BÖLÜMLERE GÖRE RAPORLAMA (Devamı)

Gelir Tablosu Raporlaması;

1 Ocak – 31.Ara.19	Holdings Grubu	Ambalaj Grubu	Taahhüt Grubu	İnşaat Malz. Grubu	Diğer	Toplam	Eliminasyon	Konsolide
Satış Gelirleri (net)	--	260.262.867 (219.975.938)	52.232.861	35.230.505	48.158.528	395.884.761	(85.233.611)	310.651.150
Satışların Maliyeti (-)	--)	(44.493.961)	(26.321.910)	(38.738.887)	(329.530.696)	88.280.822	(241.249.874)
Brüt karı/zararı	--	40.286.929	7.738.900	8.908.595	9.419.641	66.354.065	3.047.211	69.401.276
Pazarlama, Satış ve Dağıtım Giderleri (-)	--	(19.758.745)	(1.642.953)	(6.216.799)	(7.477.361)	(35.095.858)	7.260.870	(27.834.988)
Genel Yönetim Giderleri (-)	(18.632.248)	(8.054.416)	(6.964.513)	(5.862.373)	(13.559.849)	(53.073.399)	6.336.015	(46.737.384)
Araştırma ve Geliştirme Giderleri (-)	--	--	--	--	--	--	--	--
Esas Faaliyetlerden Diğer Gelirler	21.498.626	8.589.875	3.228.773	2.992.760	2.274.638	38.584.672	(17.585.104)	20.999.568
Esas Faaliyetlerden Diğer Giderler (-)	(3.931.073)	(8.214.184)	(3.533.264)	(2.286.826)	(2.342.845)	(20.308.192)	500.860	(19.807.332)
Faaliyet karı/zararı	(1.064.695)	12.849.459	(1.173.057)	(2.464.643)	(11.685.776)	(3.538.712)	(440.148)	(3.978.860)
Yatırım Faaliyetlerinden Gelirler	58.049.308	124.862	10.489.619	1.592.596	1.969.561	72.225.946	173.648	72.399.594
Yatırım Faaliyetlerinden Giderler (-)	(78.008.178)	(553.928)	--	--	(9.073.392)	(87.635.498)	16.395	(87.619.103)
Özkaynak Yöntemiyle Değerlenen Yatırımların Karlarından/Zararlarından Paylar	--	--	460.409	--	--	460.409	--	460.409
Finansman gideri öncesi faaliyet karı/zararı	(21.023.565)	12.420.393	9.776.971	(872.047)	(18.789.607)	(18.487.855)	(250.105)	(18.737.960)
Finansal Gelirler	48.751.677	7.841.667	2.483.313	9.173.904	2.142.948	70.393.509	(56.719.922)	13.673.587
Finansal Giderler (-)	(38.679.785)	(7.709.781)	(3.847.385)	(10.806.569)	(20.774.943)	(81.818.463)	56.927.288	(24.891.175)
Vergi Öncesi kar/zararı	(10.951.673)	12.552.279	8.412.899	(2.504.712)	(37.421.602)	(29.912.809)	(42.739)	(29.955.548)

İŞIKLAR ENERJİ VE YAPI HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN DÖNEME AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.)

NOT 4 – BÖLÜMLERE GÖRE RAPORLAMA (Devamı)

Gelir Tablosu Raporlaması; (Devamı)

1 Ocak – 31.Ara.18	Holding Grubu	Ambalaj Grubu	Taahhüt Grubu	İnşaat Malz. Grubu	Enerji Grubu	Diğer	Toplam	Eliminasyon	Konsolide
Satış Gelirleri (net)	--	257.830.787	29.887.824	35.666.279	--	53.901.010	377.285.900	(81.061.094)	296.224.806
Satışların Maliyeti (-)	--	(212.582.847)	(29.850.884)	(31.095.771)	--	(39.552.063)	(313.081.565)	83.057.014	(230.024.551)
Brüt karı/zararı	--	45.247.940	36.940	4.570.508	--	14.348.947	64.204.335	1.995.920	66.200.255
Pazarlama, Satış ve Dağıtım Giderleri (-)	--	(19.500.705)	(620.506)	(4.063.038)	--	(7.980.694)	(32.164.943)	8.702.146	(23.462.797)
Genel Yönetim Giderleri (-)	(16.327.294)	(6.704.019)	(6.777.990)	(3.856.231)	(79.171)	(8.211.074)	(41.955.779)	5.019.650	(36.936.129)
Araştırma ve Geliştirme Giderleri (-)	--	--	--	--	--	--	--	--	--
Esas Faaliyetlerden Diğer Gelirler	18.976.847	19.582.803	2.595.971	17.300.988	--	3.412.269	61.868.878	(16.063.555)	45.805.323
Esas Faaliyetlerden Diğer Giderler (-)	(2.061.550)	(15.499.044)	(1.279.331)	(15.387.553)	(4.547)	(3.444.072)	(37.676.097)	80	(37.676.017)
Faaliyet karı/zararı	588.003	23.126.975	(6.044.916)	(1.435.326)	(83.718)	(1.874.624)	14.276.394	(345.759)	13.930.635
Yatırım Faaliyetlerinden Gelirler	40.488.007	180.493	326.149	1.058.672	--	22.270.758	64.324.079	(39.691.149)	24.632.930
Yatırım Faaliyetlerinden Giderler (-)	(57.457.434)	(262.215)	--	(5.795)	--	(204.622)	(57.930.066)	55.590.212	(2.339.854)
Özkaynak Yöntemiyle Değerlenen Yatırımların Karlarından/Zararlarından Paylar	--	--	(6.630.586)	--	--	--	(6.630.586)	--	(6.630.586)
Finansman gideri öncesi faaliyet kârı/zararı	(16.381.424)	23.045.253	(12.349.353)	(382.449)	(83.718)	20.191.512	14.039.821	15.553.304	29.593.125
Finansal Gelirler	36.383.838	7.321.576	3.398.601	3.127.089	919	1.633.514	51.865.537	(43.145.650)	8.719.887
Finansal Giderler (-)	(19.187.605)	(8.009.918)	(8.008.256)	(14.155.053)	(25.642)	(24.117.906)	(73.504.380)	43.258.859	(30.245.521)
Vergi Öncesi kar/zararı	814.809	22.356.911	(16.959.008)	(11.410.413)	(108.441)	(2.292.880)	(7.599.022)	15.666.513	8.067.491

NOT 5 – NAKİT VE NAKİT BENZERLERİ

31 Aralık 2019 ve 2018 tarihleri itibarıyla nakit ve nakit benzerlerinin detayı aşağıdaki gibidir:

	31.Ara.19	31.Ara.18
Kasalar	168.966	53.013
Bankalar	27.821.874	13.645.808
- Vadesiz Mevduat	20.799.914	4.051.335
- Vadeli Mevduat	5.006.792	8.658.709
- Repo ve Likit Fon	419.088	41.257
- Blokeli Mevduat	70.816	894.507
- Diğer Hazır Değerler (*)	1.525.264	--
Toplam	27.990.840	13.698.821

Şirket'in 31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla TL cinsinden vadeli mevduatlarının etkin faiz oranı %4,5 ile %11,05 aralığında olup vade tarihleri Ocak 2020, Haziran 2020 aralığındadır. Şirket'in 31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla yabancı para cinsinden vadeli mevduatlarının etkin faiz oranı %1,1 ile %2,3 aralığında olup vade tarihleri Ekim 2019, Şubat 2020 aralığındadır. Blokeli hesaplar içerisinde yer alan TL cinsinden vadeli mevduatlarının etkin faiz oranı %4,5 olup vade tarihi 9 Kasım 2020'dir.

Grup'un 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla TL cinsinden vadeli mevduatlarının etkin faiz oranı 23,50% olup vade tarihi 7 Ocak 2019'dir. Blokeli hesaplar içerisinde yer alan TL cinsinden vadeli mevduatlarının etkin faiz oranı %18,50 ile 22,00% arasında olup vade tarihleri 15 Ocak 2019 ile 4 Ekim 2019 aralığındadır.

(*)Bağlı ortaklıklardan Işıklar Holding A.Ş. 27 Haziran 2019, 28 Haziran 2019 ve 1 Temmuz 2019 tarihlerinde sırasıyla 177 adet, 180 adet ve 390 adet Ethtry Kripto para satın almıştır. Diğer hazır değerlerden hesap grubunda muhasebeleştirilen Ethtry Kripto para 31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla 1.525.264 TL tutarındadır.

Grup'un nakit ve nakit benzerlerinin dövizli bakiyeleri Not 31'de açıklanmıştır.

NOT 6 – FİNANSAL YATIRIMLAR

31 Aralık 2019 ve 2018 tarihleri itibarıyla finansal yatırımların detayı aşağıdaki gibidir:

Kısa vadeli finansal yatırımlar

	31.Ara.19	31.Ara.18
Kamu Kesim Tahvil Senet ve Bonoları	1.350.000	53.775.218
Toplam	1.350.000	53.775.218

Grup'un 31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla TL cinsinden kısa vadeli finansal yatırımlarını Kamu Kesim Tahvil Senet ve Bonolarına yapılan repo işlemleri oluşturmaktadır etkin faiz oranı %10,55 olup vade tarihi 2 Ocak 2020'dir.

Grup'un 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla TL cinsinden kısa vadeli finansal yatırımlarını Kamu Kesim Tahvil Senet ve Bonolarına yapılan repo işlemleri oluşturmaktadır etkin faiz oranı %23,25 olup vade tarihi 2 Ocak 2019'dur.

IŞIKLAR ENERJİ VE YAPI HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN DÖNEME AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR (Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 6 – FİNANSAL YATIRIMLAR (Devamı)

31 Aralık 2019 ve 2018 tarihleri itibarıyla uzun vadeli finansal yatırımların detayı aşağıdaki gibidir:

Uzun vadeli finansal yatırımlar

Satılmaya Hazır Finansal Yatırımlar	31.Ara.19		31.Ara.18	
	Pay Oranı (%)	TL	Pay Oranı (%)	TL
Şato Kalecik Şarapçılık A.Ş. (*)	42,22	1.129.806	42,22	1.129.806
Likya Şarapçılık İmalat Tic. Ltd. Şti. (*)	44,44	94.100	44,44	94.100
Işıklar Coin Bulgaria EOOD (*)	100,00	3.144	--	--
Toplam		1.227.050		1.223.906

(*) 31 Aralık 2019 ve 2018 tarihleri itibarıyla konsolidasyon dahil olan Işıklar Holding A.Ş.'nin bağlı ortaklıkları finansal tablolar üzerinde önemli bir etkileri olmamaları sebebi ile maliyet bedelleri ile gösterilmiştir.

Gerçeğe Uygun Değer Farkı Kar/Zarara Yansıtılan Finansal Varlıklar

Alım Satım Amaçlı Elde Tutulan Finansal Varlıklar	31.Ara.19		31.Ara.18	
	Pay Oranı (%)	TL	Pay Oranı (%)	TL
Çemaş Döküm Sanayi A.Ş. (*)	3,66	13.170.800	3,66	6.585.402
Niğbaş Niğde Beton Sanayi ve Ticaret A.Ş. (**)	--	--	16,80	36.202.834
Toplam		13.170.800		42.788.236

(*) 2018 yılı içinde gerçekleşen Çemaş Döküm Sanayi A.Ş. hisse satışları sebebiyle Ana Ortaklık Işıklar Enerji ve Yapı Holding A.Ş.'nin Çemaş payı %3,66'ya düşmüştür. Bu sebeple, Çemaş konsolidasyon kapsamından çıkartılarak "Alım Satım Amaçlı Elde Tutulan Finansal Varlıklar" hesap grubuna sınıflanmıştır. Ana Ortaklık elindeki 8.665.001 adet Çemaş hissesini 31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla BIST'te bekleyen en iyi alış fiyatıyla (1,52 TL) değerlendirilmiş, kayıtlı değeri ile değerlendirilmiş tutar arasındaki 6.585.400 TL olumlu fark "Alım Satım Amaçlı Elde Tutulan Finansal Varlık Değer Artışları" hesabı altında muhasebeleştirilmiştir (Not 26).

(**) Bağlı ortaklıklardan Işıklar Holding A.Ş. ile Işıklar Pazarlama A.Ş. Yönetim Kurulları 14 Ocak 2018 tarihinde aldıkları kararlar ile Işıklar Pazarlama A.Ş.'nin aktifinde bulunan Niğbaş Niğde Beton Sanayi ve Ticaret A.Ş. (Niğbaş) paylarının Borsa İstanbul A.Ş.'nin "Toptan Alış ve Satış İşlemlerine İlişkin Uygulama Usulü ve Esasları madde 7.1"de, payları Borsa'da işlem gören ortaklıkların dahil oldukları aynı grup içerisinde ve grup içi ortaklar arasında yapılacak pay alış veya satışlarında şirket yönetiminin el değiştirmesine yol açmayacak işlemler için tanımlanan baz fiyat olan geçmiş 10 iş günü boyunca oluşmuş ağırlıklı ortalama fiyatların ortalaması alınarak (+ - %20 aralığı içinde) beher değeri 2,99 TL olarak hesaplanan 9.073.392 adet Niğbaş payının Işıklar Holding A.Ş. tarafından Işıklar Pazarlama A.Ş.'den satın alınmasına karar vermişlerdir. Satış işlemi sonucu oluşan zarar "Yatırım Faaliyetlerinden Giderler" hesap grubu altında "Alım Satım Amaçlı Elde Tutulan Finansal Varlık Satış Zararları" olarak muhasebeleştirilmiştir (Not 26).

İŞIKLAR ENERJİ VE YAPI HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN DÖNEME AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR**
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)**NOT 7 – KISA VE UZUN VADELİ BORÇLANMALAR**

31 Aralık 2019 ve 2018 tarihleri itibarıyla finansal borçların detayı aşağıdaki gibidir:

	31.Ara.19		31.Ara.18	
	Yıllık Faiz Oranı %	TL	Yıllık Faiz Oranı %	TL
Kısa Vadeli Finansal Borçlar				
Banka Kredileri				
TL Kredi (Net)	13,00 – 16,08	9.013.746	15,75 - 38,00	1.342.191
Kısa Vadeli Banka Kredileri Toplamı		9.013.746		1.342.191
Kısa Vadeli Finansal Kiralama İşlemlerinden Borçlar				
TL Leasing (Net)	15,15 – 27,50	716.454	15,15	514.696
Avro Leasing (Net)	4,89 - 7,00	97.498	4,89 - 7,00	82.252
ABD Doları Leasing (Net)	8,00	164.187	8,00	133.542
Kısa Vadeli Leasing Toplamı		978.139		730.490
	31.Ara.19		31.Ara.18	
	Yıllık Faiz Oranı %	TL	Yıllık Faiz Oranı %	TL
Diğer Finansal Borçlar				
TL Faktoring Borçları	21,09 – 31,02	16.631.480	32,00 – 40,00	11.987.511
Diğer Finansal Borçlar Toplamı		16.631.480		11.987.511
Kısa Vadeli Finansal Borçlar Toplamı		26.623.365		14.060.192

	31.Ara.19		31.Ara.18	
	Yıllık Faiz Oranı %	TL	Yıllık Faiz Oranı %	TL
Uzun Vadeli Finansal Borçlar				
TL Kredi (Net)	13,00 – 16,08	548.050	15,75 – 38,00	1.259.994
Uzun Vadeli Banka Kredileri Toplamı		548.050		1.259.994
Uzun Vadeli Finansal Kiralama İşlemlerinden Borçlar				
TL Leasing (Net)	15,15 – 27,50	4.155.660	15,15	4.727.162
Avro Leasing (Net)	4,89 - 7,00	42.734	4,89 - 7,00	127.106
ABD Doları Leasing (Net)	8,00	28.751	8,00	170.874
Uzun Vadeli Leasing Toplamı		4.227.145		5.025.142
Uzun Vadeli Finansal Borçlar Toplamı		4.775.195		6.285.136

Grup'un kullandığı kredi karşılığı verilen teminatların detayları Not 17'de açıklanmıştır.

İŞIKLAR ENERJİ VE YAPI HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN DÖNEME AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR (Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 7 – KISA VE UZUN VADELİ BORÇLANMALAR (Devamı)

Kısa ve uzun vadeli kredilerin geri ödeme planı aşağıdaki gibidir

	31.Ara.19	31.Ara.18
0-3 ay içerisinde ödenecekler	5.452.180	204.856
3-12 ay içerisinde ödenecekler	3.561.566	1.137.335
1-2 yıl içerisinde ödenecekler	548.050	705.332
2-3 yıl içerisinde ödenecekler	--	554.662
	9.561.796	2.602.185

Finansal kiralama işlemlerinden borçların geri ödeme planı aşağıdaki gibidir:

	31.Ara.19	31.Ara.18
0-3 ay içerisinde ödenecekler	252.319	197.450
3-12 ay içerisinde ödenecekler	725.823	533.040
1-2 yıl içerisinde ödenecekler	794.608	838.839
2-3 yıl içerisinde ödenecekler	824.641	753.764
3-4 yıl içerisinde ödenecekler	986.170	824.639
4-5 yıl içerisinde ödenecekler	1.179.346	986.172
5 yıl ve üzeri	442.382	1.621.728
Toplam	5.205.289	5.755.632

NOT 8 – İLİŞKİLİ TARAF AÇIKLAMALARI

İlişkili Taraflardan Ticari Alacaklar	31.Ara.19	31.Ara.18
Çemaş Döküm Sanayi A.Ş.	--	149.851
Toplam (Not 9)	--	149.851

İlişkili Taraflardan Kısa Vadeli Diğer Alacaklar	31.Ara.19	31.Ara.18
Tolga Işık	53.816	44.803
Turgut Işık Vakfı	39.493	3.506
Uğur Işık	--	46.025
Sevil Işık	29.555	23.572
Sportif Motor Sporları Org. Yay. ve İşl. A.Ş.	2.776.587	363.913
Şato Kalecik Şarapçılık A.Ş.	13.788.230	10.193.296
Çemaş Döküm Sanayi A.Ş.	29.084.335	8.120.535
BND Elektrik Üretim A.Ş.	3.310.705	958.832
Özışık İnşaat ve Enerji A.Ş.	--	993.171
Likya Şarapçılık İmalat Tic. Ltd. Şti.	5.771.420	4.557.706
Çınar Yatırım Müşavirliği Turizm İnşaat ve Sanayi A.Ş.	--	1.185.753
Diğer	417.998	57.348
Toplam (Not 10)	55.272.139	26.548.460

İŞIKLAR ENERJİ VE YAPI HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN DÖNEME AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR**
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)**NOT 8 – İLİŞKİLİ TARAF AÇIKLAMALARI (Devamı)**

İlişkili Taraflara Kısa Vadeli Ticari Borçlar	31.Ara.19	31.Ara.18
Çemaş Döküm Sanayi A.Ş.	--	868.755
Uğur Işık	--	89.264
Toplam (Not 9)	--	958.019

İlişkili Taraflara Kısa Vadeli Diğer Borçlar	31.Ara.19	31.Ara.18
Şato Kalecik Şarapçılık A.Ş.	--	129.700
Çemaş Döküm Sanayi A.Ş.	--	3.213.070
BND Elektrik Üretim A.Ş.	5.451.589	5.269.577
Özışık İnşaat ve Enerji A.Ş.	74.281.934	106.893.683
Çınar Yatırım Müşavirliği Turizm İnşaat ve Sanayi A.Ş.	715.121	28.553
Diğer	760.264	1.163.700
Toplam (Not 10)	81.208.908	116.698.283

İlişkili Taraflara Uzun Vadeli Diğer Borçlar	31.Ara.19	31.Ara.18
Çemaş Döküm Sanayi A.Ş.	--	1.640.499
Toplam (Not 10)	--	1.640.499

İlişkili Taraflara Verilen Avanslar	31.Ara.19	31.Ara.18
Çemaş Döküm Sanayi A.Ş.	29.860	--
Çınar Yatırım Müşavirliği Turizm İnşaat ve Sanayi A.Ş.	--	8.850.000
Toplam (Not 12)	29.860	8.850.000

Hizmet Satışları	01.Oca. - 31.Ara.19	01.Oca. - 31.Ara.18
Şato Kalecik Şarapçılık A.Ş.	35.665	31.233
Çınar Yatırım Müşavirliği Turizm İnşaat ve Sanayi A.Ş.	8.446	5.073
Likya Şarapçılık İmalat Tic. Ltd. Şti.	3.946	1.113
Diğer	3.291	3.291
Toplam	51.348	40.710

Kur Gelirleri	01.Oca. - 31.Ara.19	01.Oca. - 31.Ara.18
BND Elektrik Üretim A.Ş.	96.980	--
Çemaş Döküm Sanayi A.Ş.	1.239	39.592
Toplam	98.219	39.592

Kur Giderleri	01.Oca. - 31.Ara.19	01.Oca. - 31.Ara.18
HMF Makina ve Servis San. ve Tic. A.Ş.	39.771	7.778
Toplam	39.771	7.778

İŞIKLAR ENERJİ VE YAPI HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN DÖNEME AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR**
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)**NOT 8 – İLİŞKİLİ TARAF AÇIKLAMALARI (Devamı)**

Faiz Gelirleri	01.Oca. - 31.Ara.19	01.Oca. - 31.Ara.18
Kalecik Şarap Pazarlama Ltd. Şti.	--	5.208
Şato Kalecik Şarapçılık A.Ş.	2.382.938	1.443.216
Likya Şarapçılık İmalat Tic. Ltd. Şti.	990.026	660.681
Sportif Motor Sporları Org. Yay. ve İşl. A.Ş.	79.471	52.208
Çınar Yatırım Müşavirliği Turizm İnşaat ve Sanayi A.Ş.	635.952	2.348.494
Çemaş Döküm Sanayi A.Ş.	2.542.590	506.105
BND Elektrik Üretim A.Ş.	277.906	46.449
Özışık İnşaat ve Enerji A.Ş.	221.044	1.424.745
Diğer	130.272	68.382
Toplam	7.260.199	6.555.488

Kira Gelirleri	01.Oca. - 31.Ara.19	01.Oca. - 31.Ara.18
Şato Kalecik Şarapçılık A.Ş.	142.509	102.047
Likya Şarapçılık İmalat Tic. Ltd. Şti.	3.946	3.354
Çınar Yatırım Müşavirliği Turizm İnşaat ve Sanayi A.Ş.	--	3.354
Turgut Işık Vakfı	--	3.870
Özışık İnşaat ve Enerji A.Ş.	493.548	--
BND Elektrik Üretim A.Ş.	51.488	--
Diğer	--	14.337
Toplam	691.491	126.962

Hizmet Alışları	01.Oca. - 31.Ara.19	01.Oca. - 31.Ara.18
Şato Kalecik Şarapçılık A.Ş.	25.545	23.568
Toplam	25.545	23.568

Faiz Giderleri	01.Oca. - 31.Ara.19	01.Oca. - 31.Ara.18
Şato Kalecik Şarapçılık A.Ş.	15.224	13.326
BND Elektrik Üretim A.Ş.	1.213.691	3.873.520
Özışık İnşaat ve Enerji A.Ş.	10.653.000	10.165.327
Çemaş Döküm Sanayi A.Ş.	1.082.736	1.356.295
Diğer	9.399	2.837
Toplam	12.974.050	15.411.305

Kira Giderleri	01.Oca. - 31.Ara.19	01.Oca. - 31.Ara.18
Şato Kalecik Şarapçılık A.Ş.	49.513	150.156
Çınar Yatırım Müşavirliği Turizm İnşaat ve Sanayi A.Ş.	--	995.510
Toplam	49.513	1.145.666

Sabit Kıymet Alışları	01.Oca. - 31.Ara.19	01.Oca. - 31.Ara.18
Uğur Işık	--	1.150.000
HMF Makina ve Servis San. ve Tic. A.Ş.	--	265.653
Toplam	--	1.415.653

İŞIKLAR ENERJİ VE YAPI HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN DÖNEME AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR (Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 8 – İLİŞKİLİ TARAF AÇIKLAMALARI (Devamı)

Grup bütün ilişkili taraf alacaklarına, borçlarına vade farkı hesaplanmaktadır. 3'er aylık dönemlerde vade farkları tahakkuk ettirilmekte ve yılsonlarında ise faturası kesilerek kar zarar hesaplarına intikal ettirilmektedir. Işıklar Holding A.Ş.'nin Grup şirketlerinin genel finansman yapısı ve ihtiyaçları dikkate alınarak ilişkili taraf alacak ve borç hareketleri meydana gelmekte ilgili tutarlara vade farkları yürütülerek faiz gelir ve giderleri yansıtılmaktadır. İlişkili taraflardan alacak ve borçlar için uygulanan faiz oranı 3'er aylık dönemler itibarıyla belirlenmektedir. 2019 yılının ilk çeyreğinde uygulanan faiz oranı Türk Lirası için %23,24, ikinci çeyrekte uygulanan faiz oranı Türk Lirası için % 22,96, üçüncü çeyrekte uygulanan faiz oranı Türk Lirası için %21,42 ve son çeyrekte uygulanan faiz oranı Türk Lirası için %18,48'dir. (2018 yılının ilk çeyreğinde uygulanan faiz oranı Türk Lirası için %13,62, ikinci çeyrekte uygulanan faiz oranı Türk Lirası için %13,80, üçüncü çeyrekte uygulanan faiz oranı Türk Lirası için %15,19 ve son çeyrekte uygulanan faiz oranı Türk Lirası için %18,99'dur).

İlişkili taraflarla yapılan alış ve satışlar piyasa şartlarında muvazaasız işlemler için geçerli olan koşullara denk koşullar altında gerçekleştirilmektedir. Grup ile ilişkili taraflar arasındaki işlemler karşılığında alınan ve verilen teminatlar bulunmamaktadır. Bakiyeler garanti altında değildir. Grup ile ilişkili taraflar arasındaki bakiyeler için herhangi bir şüpheli alacak karşılığı ayrılmamıştır. Dönem içinde ilişkili taraflardan değersiz veya şüpheli alacaklarla ilgili olarak gider kaydı yapılmamıştır.

Üst yönetim kadrosuna ait ücretler ve menfaatler toplamı

Grubun üst yönetim kadrosu yönetim kurulu üyeleri ve genel müdürlerden oluşmaktadır. Sağlanan menfaatler ücretlerden ve diğer ödemelerden oluşmakta olup bu tutar konsolidasyona dahil edilen bütün şirketler için 31 Aralık 2019 döneminde 14.583.071 TL'dir (31 Aralık 2018: 11.813.910 TL).

NOT 9 – TİCARİ ALACAK VE BORÇLAR

31 Aralık 2019 ve 2018 tarihleri itibarıyla ticari alacaklar aşağıdaki gibidir:

Ticari Alacaklar	31.Ara.19	31.Ara.18
Ticari Alacaklar	32.903.012	34.107.990
Alınan Çekler ve Senetler	18.023.979	15.624.963
Şüpheli Ticari Alacaklar	15.503.925	14.214.002
	66.430.916	63.946.955
Ertelenmiş Finansman Geliri (-)	(309.233)	(428.835)
Şüpheli Ticari Alacak Karşılığı (-)	(15.503.925)	(14.214.002)
Toplam İlişkili Olmayan Taraflardan Ticari Alacaklar	50.617.758	49.304.118
İlişkili Taraflardan Ticari Alacaklar (Not 8)	--	149.851
Toplam İlişkili Taraflardan Ticari Alacaklar	--	149.851
Toplam Ticari Alacaklar	50.617.758	49.453.969

Alıcıya ürün veya hizmet sağlanması sonucunda oluşan ticari alacaklar tahakkuk etmemiş finansman gelirlerinden netleştirilmiş olarak gösterilirler. Tahakkuk etmemiş finansman gelirleri sonrası ticari alacaklar, orijinal fatura değerinden kayda alınan alacakların izleyen dönemlerde elde edilecek tutarının etkin faiz yöntemi ile iskonto edilmesi ile hesaplanmıştır.

İŞIKLAR ENERJİ VE YAPI HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN DÖNEME AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR (Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 9 – TİCARİ ALACAK VE BORÇLAR (Devamı)

Şüpheli ticari alacak karşılığının, 31 Aralık 2019 ve 2018 tarihlerinde sona eren hesap dönemleri içindeki hareketleri aşağıdaki gibidir:

	31.Ara.19	31.Ara.18
1 Ocak Bakiyesi	14.214.002	13.514.579
Konsolidasyona dahil olan bağlı ortaklıkların etkisi	--	--
Konsolidasyondan çıkışlar	--	(672.954)
Çevrim Farkı	159.947	47.608
Konusu Kalmayan Karşılıklar	(516.643)	(98.755)
Yıl İçinde Ayrılan Karşılıklar	1.646.619	1.423.524
Kapanış Bakiyesi	15.503.925	14.214.002

31 Aralık 2019 ve 2018 tarihleri itibarıyla ticari borçlar aşağıdaki gibidir

	31.Ara.19	31.Ara.18
Ticari Borçlar		
Ticari Borçlar	31.920.877	46.225.540
Verilen Çek ve Senetler	2.730.698	2.574.109
Diğer Ticari Borçlar	157.906	242.476
	34.809.481	49.042.125
Ertelenmiş Finansman Gideri (-)	(507.661)	(800.968)
Toplam İlişkili Olmayan Taraplardan Ticari Borçlar	34.301.820	48.241.157
İlişkili Taraplara Ticari Borçlar	--	958.019
Toplam İlişkili Taraplara Ticari Borçlar (Not 8)	--	958.019
Toplam Kısa Vadeli Ticari Borçlar	34.301.820	49.199.176

Ticari borçlar, olağan faaliyetler içerisinde tedarikçilerden sağlanan mal ve hizmetlere ilişkin yapılması gereken ödemeleri ifade etmektedir. Ticari borçlar, ilk olarak gerçeğe uygun değerinden ve müteakip dönemlerde etkin faiz yöntemiyle hesaplanan itfa edilmiş maliyetinden ölçülmektedir.

İŞIKLAR ENERJİ VE YAPI HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN DÖNEME AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR (Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 10 – DİĞER ALACAK VE BORÇLAR

31 Aralık 2019 ve 2018 tarihleri itibarıyla diğer alacaklar aşağıdaki gibidir:

Kısa Vadeli Diğer Alacaklar	31.Ara.19	31.Ara.18
Verilen Depozito ve Teminatlar	4.106.167	886.005
Personelden Alacaklar	21.413	30.098
Diğer Alacaklar	2.744.405	2.337.051
Şüpheli Diğer Alacaklar	2.559.101	2.583.042
	9.431.086	5.836.196
Şüpheli Diğer Alacaklar Karşılığı (-)	(2.569.327)	(2.598.794)
Toplam İlişkili Olmayan Taraflardan Diğer Alacaklar	6.861.759	3.237.402
İlişkili Taraflardan Diğer Alacaklar (Not 8)	55.272.139	26.548.460
Toplam İlişkili Taraflardan Diğer Alacaklar (Not 8)	55.272.139	26.548.460
Toplam Diğer Alacaklar	62.133.898	29.785.862

Uzun Vadeli Diğer Alacaklar	31.Ara.19	31.Ara.18
Verilen Depozito ve Teminatlar	107.069	100.808
Toplam İlişkili Olmayan Taraflardan Diğer Alacaklar	107.069	100.808
Toplam Uzun Vadeli Diğer Alacaklar	107.069	100.808

İlişkili taraflara diğer alacak ve borçlar ticari nitelikte olmayıp, finansman faaliyetlerinden kaynaklanmaktadır. Grup bütün ilişkili taraf alacaklarına, borçlarına vade farkı hesaplanmaktadır. 3 er aylık dönemlerde vade farkları tahakkuk ettirilmekte ve yılsonlarında ise faturası kesilerek kar zarar hesaplarına intikal ettirilmiştir.

Diğer alacaklardaki risklerin niteliği ve düzeyine ilişkin açıklamalar ile dövizli bakiyeleri Not 31'de açıklanmıştır.

31 Aralık 2019 ve 2018 tarihleri itibarıyla diğer borçlar aşağıdaki gibidir:

Kısa Vadeli Diğer Borçlar	31.Ara.19	31.Ara.18
Alınan Depozito ve Teminatlar	552.331	400
Diğer Çeşitli Borçlar	954.200	497.969
Toplam İlişkili Olmayan Taraflara Diğer Borçlar	1.506.531	498.369
İlişkili Taraflara Diğer Borçlar (Not 8)	81.208.908	116.698.283
Toplam İlişkili Taraflara Diğer Borçlar (Not 8)	81.208.908	116.698.283
Toplam Uzun Vadeli Diğer Diğer Borçlar	82.715.439	117.196.652

Uzun Vadeli Diğer Borçlar	31.Ara.19	31.Ara.18
İlişkili Taraflara Diğer Borçlar (Not 8)	--	1.640.499
İlişkili Olmayan Taraflara Diğer Borçlar	87.828	697.500
Toplam Uzun Vadeli Diğer Borçlar	87.828	2.337.999

İŞIKLAR ENERJİ VE YAPI HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN DÖNEME AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR (Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.)

NOT 11 – STOKLAR

31 Aralık 2019 ve 2018 tarihleri itibarıyla stoklar aşağıdaki gibidir

	31.Ara.19	31.Ara.18
Hammadde	22.431.026	39.670.796
Yarı Mamul	4.813.008	4.342.541
Mamul	22.238.345	22.052.876
Emtia	2.633.598	3.072.866
Diğer Stoklar (*)	3.288.591	2.982.402
Stok Değer Düşüklüğü Karşılığı	(5.351.567)	(2.985.541)
	50.053.001	69.135.940

(*) Diğer Stoklar yardımcı madde, işletme malzemesi, ambalaj malzemesi ve diğer malzemeler stoklarından oluşmaktadır.

NOT 12 – PEŞİN ÖDENMİŞ GİDERLER VE ERTELENMİŞ GELİRLER

31 Aralık 2019 ve 2018 tarihleri itibarıyla peşin ödenmiş giderler aşağıdaki gibidir:

Kısa vadeli peşin ödenmiş giderler	31.Ara.19	31.Ara.18
İlişkili Olmayan Taraflara Verilen Sipariş Avansları	1.117.821	2.566.358
Gelecek Aylara Ait Giderler	1.378.887	1.842.429
Toplam İlişkili Olmayan Taraflara Peşin Ödenmiş Giderler	2.496.708	4.408.787
İlişkili Taraflara Verilen Sipariş Avansları (Not 8)	29.860	8.850.000
Toplam İlişkili Taraflara Peşin Ödenmiş Giderler	29.860	8.850.000
	2.526.568	13.258.787

31 Aralık 2019 ve 2018 tarihleri itibarıyla ertelenmiş gelirler aşağıdaki gibidir:

Ertelenmiş gelirler	31.Ara.19	31.Ara.18
Alınan Sipariş Avansları (*)	8.321.962	13.723.732
Gelecek Aylara Ait Gelirler	593.683	261.629
Toplam İlişkili Olmayan Taraflardan Ertelenmiş Gelirler	8.915.645	13.985.361

(*) Alınan sipariş avansları özellikle Niğbaş'ın prefabrik imalatlarda müşterilerinden aldığı sipariş avanslarından oluşmaktadır.

İŞIKLAR ENERJİ VE YAPI HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN DÖNEME AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 13 – ÖZKAYNAK YÖNTEMİYLE DEĞERLENEN YATIRIMLAR

31 Aralık 2019 ve 2018 tarihleri itibarıyla öz kaynak yöntemiyle değerlendirilen yatırımlar aşağıdaki gibidir:

	31.Ara.19		31.Ara.18	
	Pay Oranı	TL	Pay Oranı	TL
BND Elektrik Üretim A.Ş. (*)	31,00%	18.856.040	31,00%	18.395.631
		18.856.040		18.395.631

(*) Ana Ortaklık aktifinde bulunan Çemaş hisselerinin çoğunluğunun 2018 senesi içinde satılması sebebiyle tam konsolidasyon kapsamı dışında kalan dolaylı bağlı ortaklık BND Elektrik Üretim A.Ş., Niğbaş hisselerinin %68 oranında bağlı ortaklık Işıklar Holding A.Ş. tarafından Borsa'da satın alınması nedeniyle Niğbaş'ın BND Elektrik sermayesindeki payı (%31) nedeniyle 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla özsermaye yöntemiyle konsolidasyona dahil edilmiştir.

Öz kaynak yöntemine göre değerlendirilen yatırımların aşağıda bilgileri verilen mali tablolarına göre özsermayeden pay alma yöntemi ile muhasebeleştirilmiştir.

BND Elektrik Üretim A.Ş.	31.Ara.19	31.Ara.18
Aktif Toplamı	66.294.472	65.257.596
Yükümlülükleri	83.684.714	84.133.029
Özsermaye	(17.390.242)	(18.875.433)
Net Dönem Karı/(Zararı)	1.485.191	(21.388.988)
Sahip Olunan Pay Oranı	%31,00	%31,00
Kar/Zarar İle İlişkilendirilen Pay Tutarı	460.409	(6.630.586)

NOT 14 – YATIRIM AMAÇLI GAYRİMENKULLER

31 Aralık 2019 ve 2018 tarihleri itibarıyla yatırım amaçlı gayrimenkuller aşağıdaki gibidir:

	01.Oca.19	Değer	Girişler	Transfer	31.Ara.19
		Artış/Azalışları Net			
Arazi, Arsa ve Binalar	5.169.655	13.724.352	9.595.000	17.583.993	46.073.000
Net Defter Değeri	5.169.655	13.724.352	9.595.000	17.583.993	46.073.000

	01.Oca.18	Değer	Çıkışlar	31.Ara.18
		Artış/Azalışları Net		
Arazi ve Arsalar	4.284.163	923.123	(37.631)	5.169.655
Net Defter Değeri	4.284.163	923.123	(37.631)	5.169.655

24 Şubat 2020 tarihinde Dünya Grup Gayrimenkul Değerleme Danışmanlık A.Ş. ve 3 Temmuz 2018 tarihinde Vakıf Gayrimenkul Değerleme A.Ş. tarafından hazırlanan değerlendirme raporlarına göre Grup'un, net defter değerleri 20.379.381 TL olan yatırım amaçlı gayrimenkullerinin gerçeğe uygun değeri toplam KDV hariç 36.478.000 TL olarak tespit edilmiştir. Cari dönemde alınan 9.595.000 TL tutarındaki yatırım amaçlı gayrimenkul değerlemeye dahil edilmemiştir.

NOT 15 – MADDİ DURAN VARLIKLAR

31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla maddi duran varlıklar aşağıdaki gibidir:

Maliyetler	01.Oca.19	Çevrim Farkları	Değer Artışları	Girişler	Çıkışlar	Transfer	31.Ara.19
Arazi ve Arsalar	47.329.167	--	35.083.296	2.203.458	--	(12.327.001)	72.288.920
Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri	6.018.443	12.405	(679.373)	1.076.453	--	(878.990)	5.548.938
Binalar	64.491.301	1.685.749	7.935.980	3.756.640	--	(6.960.286)	70.909.384
Makine, Tesis ve Cihazlar	92.203.318	1.204.414	35.793.792	2.011.013	(478.935)	87.083	130.820.685
Taşıt Araçları	18.752.245	70.954	--	1.771.773	(538.185)	--	20.056.787
Döşeme ve Demirbaşlar	7.894.407	68.048	--	1.149.138	(44.529)	--	9.067.064
Diğer Duran Varlıklar	10.277.882	5.174	--	--	--	--	10.283.056
Özel Maliyetler	2.474.730	--	--	42.907	--	11.121	2.528.758
Yapılmakta Olan Yatırımlar	137.034	--	--	318.724	--	(202.426)	253.332
Toplam	249.578.527	3.046.744	78.133.695	12.330.106	(1.061.649)	(20.270.499)	321.756.924
Birikmiş Amortismanlar	(107.884.637)	(1.137.941)	--	(10.389.902)	872.475	2.686.506	(115.853.499)
Net Defter Değeri	141.693.890						205.903.425

Birikmiş Amortismanlar	01.Oca.19	Çevrim Farkları	Değer Artışları	Dönem Amortismanı	Çıkışlar	Transfer	31.Ara.19
Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri	(4.174.783)	(4.633)	--	(497.756)	--	323.782	(4.353.390)
Binalar	(22.392.590)	(629.615)	--	(1.764.074)	--	2.362.724	(22.423.555)
Makine Tesis ve Cihazlar	(62.476.592)	(449.843)	--	(5.199.375)	478.935	--	(67.646.875)
Taşıt Araçları	(8.977.148)	(26.502)	--	(2.273.519)	351.142	--	(10.926.027)
Döşeme ve Demirbaşlar	(6.911.155)	(25.414)	--	(424.657)	42.398	--	(7.318.828)
Diğer Maddi Duran Varlıklar	(743.457)	(1.934)	--	(1.713)	--	--	(747.104)
Özel Maliyetler	(2.208.912)	--	--	(228.808)	--	--	(2.437.720)
Toplam	(107.884.637)	(1.137.941)	--	(10.389.902)	872.475	2.686.506	(115.853.499)

24 Şubat 2020 tarihinde Dünya Grup Gayrimenkul Değerleme Danışmanlık A.Ş. ve Lal Gayrimenkul Değerleme ve Müşavirlik A.Ş. ile 3 Temmuz 2018 tarihinde Vakıf Gayrimenkul Değerleme A.Ş. tarafından hazırlanan değerleme raporlarına göre Grup'un, net defter değerleri sırasıyla 11.955.371 TL, 1.861.547 TL, 25.432.164 TL ve 27.380.019 TL (Toplam 66.629.101 TL) olan arazi ve arsaları, yeraltı ve yerüstü düzenleri, binaları ve makine, tesis ve cihazlarının gerçeğe uygun değeri toplam KDV hariç 163.558.587 TL olarak tespit edilmiştir.

IŞIKLAR ENERJİ VE YAPI HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN DÖNEME AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR**

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.)

NOT 15 – MADDİ DURAN VARLIKLAR (Devamı)

31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla, maddi duran varlıklar aşağıdaki gibidir:

Maliyetler	01.Oca.18	Konsolidasyondan Çıkış	Çevrim Farkları	Değer Artışları	Girişler	Çıkışlar	Transfer	31.Ara.18
Arazi ve Arsalar	47.302.020	(11.614.001)	--	8.815.048	8.670.391	(5.844.291)	--	47.329.167
Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri	6.269.424	(638.680)	6.507	255.439	89.463	--	36.290	6.018.443
Binalar	67.046.469	(13.931.565)	3.667.246	9.932.984	808.634	(3.287.653)	255.186	64.491.301
Makine, Tesis ve Cihazlar	166.993.408	(84.286.385)	2.620.129	--	1.305.554	(1.838.235)	7.408.847	92.203.318
Taşıt Araçları	15.250.205	(631.404)	154.362	--	4.802.494	(823.412)	--	18.752.245
Döşeme ve Demirbaşlar	8.754.853	(1.317.242)	145.965	--	378.732	(67.901)	--	7.894.407
Diğer Duran Varlıklar	12.203.605	(1.926.210)	11.256	--	--	(10.769)	--	10.277.882
Özel Maliyetler	2.512.338	(103.607)	--	--	65.999	--	--	2.474.730
Yapılmakta Olan Yatırımlar	4.203.331	(3.499.409)	--	--	6.921.786	--	(7.488.674)	137.034
Toplam	330.535.653	(117.948.503)	6.605.465	19.003.471	23.043.053	(11.872.261)	211.649	249.578.527
Birikmiş Amortismanlar	(132.840.895)	33.402.410	(2.082.173)	--	(8.807.610)	2.565.810	(122.179)	(107.884.637)
Net Defter Değeri	197.694.758							141.693.890

Birikmiş Amortismanlar	01.Oca.18	Konsolidasyondan Çıkış	Çevrim Farkları	Değer Artışları	Dönem Amortismanı	Çıkışlar	Transfer	31.Ara.18
Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri	(4.219.350)	542.697	(2.051)	--	(496.079)	--	--	(4.174.783)
Binalar	(25.196.070)	5.463.622	(1.155.991)	--	(1.587.500)	83.349	--	(22.392.590)
Makine Tesis ve Cihazlar	(84.406.244)	25.180.901	(825.913)	--	(4.114.968)	1.811.811	(122.179)	(62.476.592)
Taşıt Araçları	(8.044.157)	322.520	(48.657)	--	(1.800.448)	593.594	--	(8.977.148)
Döşeme ve Demirbaşlar	(7.444.220)	891.721	(46.013)	--	(378.930)	66.287	--	(6.911.155)
Diğer Maddi Duran Varlıklar	(1.646.812)	898.093	(3.548)	--	(1.959)	10.769	--	(743.457)
Özel Maliyetler	(1.884.042)	102.856	--	--	(427.726)	--	--	(2.208.912)
Toplam	(132.840.895)	33.402.410	(2.082.173)	--	(8.807.610)	2.565.810	(122.179)	(107.884.637)

NOT 15 – MADDİ DURAN VARLIKLAR (Devamı)

31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla finansal kiralanan duran varlıklar aşağıdaki gibidir:

Maliyetler	1.Oca.19	Girişler	Transfer	31.Ara.19
Arazi ve Arsalar	4.063.302	--	--	4.063.302
Binalar	5.038.507	--	--	5.038.507
Makine, Tesis ve Cihazlar	228.994	--	--	228.994
Taşıt Araçları	104.219	277.648	--	381.867
Toplam	9.435.022	277.648	--	9.712.670
Birikmiş Amortismanlar	(21.648)	(288.961)	--	(310.609)
Net Defter Değeri	9.413.374			9.402.061

		Dönem		
Birikmiş Amortismanlar	1.Oca.19	Amortismanı	Transfer	31.Ara.19
Binalar	(6.448)	(166.272)	--	(172.720)
Makine Tesis ve Cihazlar	(13.358)	(22.899)	--	(36.257)
Taşıt Araçları	(1.842)	(99.790)	--	(101.632)
Toplam	(21.648)	(288.961)	--	(310.609)

31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla finansal kiralanan duran varlıklar aşağıdaki gibidir:

Maliyetler	1.Oca.18	Konsolidasyondan Çıkış	Girişler	Transfer	31.Ara.18
Arazi ve Arsalar	--	--	4.063.302	--	4.063.302
Binalar	--	--	5.038.507	--	5.038.507
Makine, Tesis ve Cihazlar	4.829.238	(4.829.238)	228.994	--	228.994
Taşıt Araçları	--	--	315.868	(211.649)	104.219
Toplam	4.829.238	(4.829.238)	9.646.671	(211.649)	9.435.022
Birikmiş Amortismanlar	860.263	(806.806)	(197.284)	122.179	(21.648)
Net Defter Değeri	5.689.501				9.413.374

		Konsolidasyondan Çıkış	Dönem Amortismanı	Transfer	
Birikmiş Amortismanlar	1.Oca.18	Çıkış	Amortismanı	Transfer	31.Ara.18
Binalar	--	--	(6.448)	--	(6.448)
Makine Tesis ve Cihazlar	860.263	(806.806)	(188.994)	122.179	(13.358)
Taşıt Araçları	--	--	(1.842)	--	(1.842)
Toplam	860.263	(806.806)	(197.284)	122.179	(21.648)

İŞIKLAR ENERJİ VE YAPI HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN DÖNEME AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR**
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)**NOT 16 – MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR**

31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla maddi olmayan duran varlıklar aşağıdaki gibidir:

Maliyet	1.Oca.19	Girişler	Çıkışlar	31.Ara.19
Haklar	2.830.993	1.932.276	--	4.763.269
Diğer Maddi Olmayan Duran Varlıklar	212.501	--	--	212.501
Toplam	3.043.494	1.932.276	--	4.975.770
Birikmiş Amortismanlar	(2.072.927)	(606.907)	--	(2.679.834)
Net Defter Değeri	970.567			2.295.936
		Dönem		
Birikmiş İtfa Payları	1.Oca.19	Amortismanı	Çıkışlar	31.Ara.19
Haklar	(1.860.426)	(606.907)	--	(2.467.333)
Diğer Maddi Olmayan Duran Varlıklar	(212.501)	--	--	(212.501)
Toplam	(2.072.927)	(606.907)	--	(2.679.834)

31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla maddi olmayan duran varlıklar aşağıdaki gibidir:

Maliyet	1.Oca.18	Konsolidasyondan Çıkış	Girişler	Çıkışlar	31.Ara.18
Haklar	2.602.326	(507.539)	736.206	--	2.830.993
Diğer Maddi Olmayan Duran Varlıklar	307.507	(123.251)	28.245	--	212.501
Toplam	2.909.833	(630.790)	764.451	--	3.043.494
Birikmiş Amortismanlar	(2.149.898)	518.219	(441.248)	--	(2.072.927)
Net Defter Değeri	759.935				970.567
			Dönem		
Birikmiş İtfa Payları	1.Oca.18	Konsolidasyondan Çıkış	Amortismanı	Çıkışlar	31.Ara.18
Haklar	(1.878.866)	446.621	(428.181)	--	(1.860.426)
Diğer Maddi Olmayan Duran Varlıklar	(271.032)	71.598	(13.067)	--	(212.501)
Toplam	(2.149.898)	518.219	(441.248)	--	(2.072.927)

IŞIKLAR ENERJİ VE YAPI HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN DÖNEME AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR (Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 17 – KARŞILIKLAR, ŞARTA BAĞLI VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLER

17.1. Kısa vadeli karşılıklar

31 Aralık 2019 ve 2018 tarihleri itibarıyla kısa vadeli karşılıklar aşağıdaki gibidir:

Kısa Vadeli Borç Karşılıkları	31.Ara.19	31.Ara.18
Dava Gider Karşılıkları	11.634.758	8.446.817
Diğer	10.384	253.642
Toplam	11.645.142	8.700.459

Grup aleyhine açılmış 93 adet 13.124.388 TL tutarında dava bulunmakta olup konsolide finansal tablolarda 11.634.758 TL karşılık ayrılmıştır (31 Aralık 2018: dava tutarı 9.302.569 TL, karşılık tutarı 8.446.817) Şirket tarafından açılmış 18 adet dava ve 207 adet icra takibi bulunmaktadır. Toplam dava tutarı 1.474.982 TL, toplam icra tutarı 10.715.527 TL'dir (31.12.2018: 10 adet dava, 429.296 TL - 196 adet icra takibi, 8.980.049 TL).

Dava karşılıklarının, 31 Aralık 2019 ve 2018 tarihlerinde sona eren hesap dönemleri içindeki hareketleri aşağıdaki gibidir:

	31.Ara.19	31.Ara.18
1 Ocak Bakiyesi	8.446.817	9.816.134
Konsolidasyondan çıkışlar	--	(1.490.951)
Kur Farkları	2.703.338	--
Yıl İçinde Ayrılan Karşılıklar	599.437	406.753
Konusu Kalmayan Karşılıklar/Ödeme	(114.834)	(285.119)
Kapanış Bakiyesi	11.634.758	8.446.817

17.2. Verilen/alınan teminatlar/ipotekler/rehinler/kefaletler (TRİK)

31 Aralık 2019 ve 2018 tarihleri itibarıyla koşula bağlı yükümlülükler aşağıdaki gibidir:

	31.Ara.19	31.Ara.18
Verilen Teminat Mektupları (TL)	19.251.078	23.097.493
Verilen Teminat Mektupları (ABD Doları)	11.024.483	9.763.762
Verilen Teminat Mektupları (Avro)	--	2.043.487
Verilen Teminat Çeki/Senedi (TL)	11.258.915	54.483.609
Verilen Teminat Çeki/Senedi (ABD Doları)	--	2.741.823
Verilen İpotek (TL)	30.891.750	37.000.000
Verilen Kefaletler (*)	79.365.054	85.751.262
Verilen Kefaletler (ABD Doları) (**)	23.314.990	20.648.764
Verilen Kefaletler (Avro) (**)	17.056.115	17.061.758
Verilen Rehni (TL) (***)	10.540.000	10.540.000
Toplam	202.702.385	263.131.958
Ciro Edilen Çekler (****)	36.762.902	17.724.465

- (*) Bağlı ortaklıklardan Işıklar İnşaat Malzeme San. Tic. A.Ş.'nin, Niğbaş Niğde Beton Sanayi A.Ş.'ye vermiş olduğu kefalet tutarıdır.
- (**) Ana ortaklığın, iştiraki Global Enerji Elektrik Üretimi A.Ş.'ye vermiş olduğu kefalet tutarıdır.
- (***) Niğbaş Niğde Beton Sanayi A.Ş.'nin BND Elektrik A.Ş. için vermiş olduğu hisse rehni tutarıdır.
- (****) Ciro edilen çekler Grup'un müşteriden aldığı, asıl borçlusunun kendisi dışındaki tüzel veya gerçek kişilerin olduğu ve şirketin üçüncü kişilere ciro ettiği, vadesinden dolayı henüz ödenmemiş çekler toplamıdır.

IŞIKLAR ENERJİ VE YAPI HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN DÖNEME AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR (Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 17 – KARŞILIKLAR, ŞARTA BAĞLI VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLER (Devamı)

17.2. Verilen/alınan teminatlar/ipotekler/rehinler/kefaletler (TRİK) (Devamı)

	31.Ara.19	31.Ara.18
Alınan Teminat Mektupları (TL)	3.045.658	1.985.000
Alınan Teminat Mektupları (ABD Doları)	91.183	26.305
Alınan Teminat Mektupları (Avro)	82.800	--
Alınan Teminat Çeki/Senetleri (TL)	3.849.328	501.000
Alınan Teminat Çeki/Senetleri (ABD Doları)	1.238.582	--
Alınan Teminat Çeki/Senetleri (Avro)	646.105	--
Alınan Kefaletler	119.522.212	72.821.000
Alınan İpotek	4.695.000	4.695.000
Toplam	133.170.868	80.028.305

31 Aralık 2019 ve 2018 tarihleri itibarıyla verilen TRİK'lerin döviz cinsinden TL karşılıkları aşağıdaki gibidir:

	31.Ara.19	31.Ara.18
A. Kendi tüzel kişiliği adına vermiş olduğu TRİK'lerin toplam tutarı	60.158.153	89.208.712
B. Tam konsolidasyon kapsamına dahil edilen ortaklıklar lehine vermiş olduğu TRİK'lerin toplam tutarı	(*)102.173.126	(*)116.711.724
C. Olağan ticari faaliyetlerinin yürütülmesi amacıyla diğer 3. Kişilerin borcunu temin amacıyla vermiş olduğu TRİK'lerin toplam tutarı	40.371.106	57.211.522
D. Diğer verilen TRİK'lerin toplam tutarı	--	--
i) Ana ortak lehine vermiş olduğu TRİK'lerin toplam tutarı	--	--
ii) B ve C maddeleri kapsamına girmeyen diğer grup şirketleri lehine vermiş olduğu TRİK'lerin toplam tutarı	--	--
iii) C maddesi kapsamına girmeyen 3. kişiler lehine vermiş olduğu TRİK'lerin toplam tutarı	--	--
Toplam	202.702.385	263.131.958

Grup'un vermiş olduğu Teminat, Rehin, İpotek, Kefaletlerin Grup'un özkaynaklarına oranı % 68,54'tür (31.12.2018: % 118,47).

(*) Bağlı ortaklıklardan Niğbaş Niğde Beton Sanayi ve Ticaret A.Ş.'nin BND Elektrik Üretim A.Ş lehine verdiği TRİK'ler ile Işıklar İnşaat Malzemeleri San. ve Tic. A.Ş.'nin Işıklar Ambalaj Pazarlama A.Ş. ve Niğbaş Niğde Beton Sanayi A.Ş. lehine verdiği TRİK'lerden oluşmaktadır.

Verilen TRİK'lerin 31.516.479 TL'lik kısmı Ana Ortaklığın, iştiraki olan Global Enerji Elektrik Üretimi A.Ş.'ye vermiş olduğu kefalet tutarıdır.

İŞIKLAR ENERJİ VE YAPI HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN DÖNEME AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 18 – ÇALIŞANLARA SAĞLANAN FAYDALAR

31 Aralık 2019 ve 2018 tarihleri itibarıyla çalışanlara sağlanan faydalar kapsamında borçlar aşağıdaki gibidir

Çalışanlara Sağlanan Faydalar Kapsamında Borçlar	31.Ara.19	31.Ara.18
Personele Borçlar	3.228.682	3.423.852
Ödenecek Sosyal Güvenlik Primleri	1.051.232	1.040.856
Toplam	4.279.914	4.464.708

31 Aralık 2019 ve 2018 tarihleri itibarıyla çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin kısa vadeli karşılıklar aşağıdaki gibidir

Çalışanlara Sağlanan Faydalara İlişkin Kısa Vadeli Karşılıklar	31.Ara.19	31.Ara.18
Kullanılmayan İzin Karşılıkları	280.907	268.874
	280.907	268.874

31 Aralık 2019 ve 2018 tarihleri itibarıyla çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin uzun vadeli karşılıklar aşağıdaki gibidir

Çalışanlara Sağlanan Faydalara İlişkin Uzun Vadeli Karşılıklar	31.Ara.19	31.Ara.18
Kıdem Tazminatı Karşılığı	14.870.718	11.125.219
	14.870.718	11.125.219

Kıdem tazminatı karşılığı:

Yürürlükteki İş Kanunu hükümleri uyarınca, çalışanlardan kıdem tazminatına hak kazanacak şekilde iş sözleşmesi sona erenlere, hak kazandıkları yasal kıdem tazminatlarının ödenmesi yükümlülüğü vardır. Ayrıca, halen yürürlükte bulunan 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu'nun 6 Mart 1981 tarih, 2422 sayılı ve 25 Ağustos 1999 tarih, 4447 sayılı yasalar ile değişik 60'ıncı maddesi hükmü gereğince kıdem tazminatını alarak işten ayrılma hakkı kazananlara da yasal kıdem tazminatlarını ödeme yükümlülüğü bulunmaktadır. 31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla ödenecek kıdem tazminatı, aylık 6.730,15 TL (31 Aralık 2018: 5.434,42 TL) tavanına tabidir. Kıdem tazminatı yükümlülüğü yasal olarak herhangi bir fonlamaya tabi değildir.

Kıdem tazminatı yükümlülüğü, Grup çalışanların ağırlıklı olarak emekli olmasından doğan gelecekteki olası yükümlülüğün bugünkü değerinin tahminine göre hesaplanır. TMS 19 ("Çalışanlara Sağlanan Faydalar"), Şirket'in yükümlülüklerinin tanımlanmış fayda planları kapsamında aktüeryal değerlendirme yöntemleri kullanılarak geliştirilmesini öngörür. Yükümlülüklerin bugünkü değerinin hesaplanmasında kullanılan aktüeryal varsayımlar aşağıda belirtilmiştir:

	31.Ara.19	31.Ara.18
Faiz Oranı	12,55%	18,35%
Yıllık Enflasyon Oranı	8,90%	13,90%
Net İskonto Oranı	3,35%	3,91%

İŞIKLAR ENERJİ VE YAPI HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN DÖNEME AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR (Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 18 – ÇALIŞANLARA SAĞLANAN FAYDALAR (Devamı)

31 Aralık 2019 ve 2018 tarihleri itibarıyla kıdem tazminatı karşılığının hareketi aşağıdaki gibidir:

Kıdem Tazminatı Karşılığı	31.Ara.19	31.Ara.18
1 Ocak Bakiyesi	11.125.219	18.412.247
Konsolidasyondan çıkışlar	--	(7.194.242)
Hizmet Maliyeti	945.665	757.605
Faiz Maliyeti	520.412	474.151
Aktüeryal Kazanç Kayıp	4.273.090	44.757
Ödenen	(1.993.668)	(1.369.299)
Kapanış Bakiyesi	14.870.718	11.125.219

Duyarlılık Analizi;

Tanımlanmış fayda yükümlülüğünün raporlama dönemi sonunda makul düzeyde muhtemel olan ilgili aktüeryal varsayımdaki değişikliklerin duyarlılık analizi aşağıdaki gibidir:

	İskonto Oranı		Enflasyon Oranı	
	İskonto Oranının 0,25 Artması	İskonto Oranının 0,25 Azalması	Enflasyon Oranının 0,25 Artması	Enflasyon Oranının 0,25 Azalması
Duyarlılık Oranı	12,80%	12,30%	9,15%	8,65%
Kıdem Tazminatına Etkisi	(537.634)	561.573	580.695	(557.680)

NOT 19 – DİĞER VARLIKLAR VE YÜKÜMLÜLÜKLER

31 Aralık 2019 ve 2018 tarihleri itibarıyla diğer dönen varlıklar aşağıdaki gibidir:

Kısa Vadeli Diğer Varlıklar	31.Ara.19	31.Ara.18
Devreden KDV	13.915.849	11.003.269
Diğer KDV	783.993	1.334.174
İş Avansları	493.444	330.924
Personel Avansları	468.600	166.630
Diğer	57.125	277
	15.719.011	12.835.274

31 Aralık 2019 ve 2018 tarihleri itibarıyla diğer kısa ve uzun vadeli yükümlülükler aşağıdaki gibidir:

Kısa Vadeli Diğer Yükümlülükler	31.Ara.19	31.Ara.18
Ödenecek Vergi Harç ve Diğer Kesintiler	7.926.896	4.855.815
Diğer Yükümlülükler	48.303	103.221
	7.975.199	4.959.036

Uzun Vadeli Diğer Yükümlülükler	31.Ara.19	31.Ara.18
Gelecek Yıllara Ait Giderler	1.050.210	1.292.568
Toplam	1.050.210	1.292.568

İŞIKLAR ENERJİ VE YAPI HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN DÖNEME AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.)

NOT 20 – ÖZKAYNAKLAR

Işıklar Enerji ve Yapı Holding A.Ş.’nin 14 Ağustos 2017 tarihinde yapılan Olağanüstü Genel Kurul Toplantısı’nda, İstanbul Ticaret Sicili’ne 231820 sicil numarasıyla kayıtlı Usaş Yatırımlar Holding A.Ş. unvanlı şirket ile bütün aktif ve pasifiyle kül halinde Şirket tarafından devir almak suretiyle birleştirilmesi kararı alınmıştır. Şirket kayıtlı sermaye sistemini kabul etmiş olup kayıtlı sermaye tavanı 750.000.000 TL’dir. Şirket’in birleşme sonrası olması gereken sermayesi, uzman kuruluş Güreli Yeminli Mali Müşavirlik ve Bağımsız Denetim Hizmetleri A.Ş.’nin birleşmeye ilişkin 21 Mart 2017 tarihli raporu ile 543.595.733,23 TL olarak tespit edilmiş ve birleşme işlemi sonrası çıkarılmış sermayesi 286.121.264,21 TL’den 543.595.733,23 TL’ye yükselmiştir. Artırılan 257.474.469,02 TL sermayenin tamamı birleşme işleminden karşılanmıştır.

Çıkarılmış sermayeyi temsil eden pay bedellerinin tamamı ödenmiş olup her biri 1 (bir) TL itibari değerde 286.121.264,21 adet paya ayrılmış olup bu payların 2.561.724,9 adedi (A) Grubu nama yazılı, 283.559.539,31 adedi (B) Grubu hamiline yazılı paylardan oluşmaktadır. (A) Grubu nama yazılı hisseler oy kullanımında ve Yönetim Kuruluna aday gösterme imtiyazına sahiptir.

Şirket’in temsili ve yönetimi Genel Kurul’un (A) grubu pay sahiplerinin göstereceği adaylar arasından seçeceği en az beş en fazla dokuz kişiden kurulacak Yönetim Kurulu tarafından yürütülür. Yine (A) grubu pay sahiplerinin göstereceği adaylar arasından seçilerek Yönetim Kurulunda görev alacak bağımsız üyelerin sayısı ve nitelikleri Sermaye Piyasası Kurulu’nun kurumsal yönetime ilişkin düzenlemelerine göre tespit edilir.

31 Aralık 2019 ve 2018 tarihleri itibarıyla ödenmiş sermayesi aşağıdaki gibidir:

Ödenmiş Sermaye

	31.Ara.19		31.Ara.18	
	TL	Pay (%)	TL	Pay (%)
Işıklar Holding A.Ş. (*)	--	--	143.366.328	26,37
Halka Açık Kısım	543.595.733	100	400.229.405	73,63
Sermaye	543.595.733	100	543.595.733	100
Sermaye Düzeltmesi Olumlu Farkları	87.617.544		87.617.544	
Toplam	631.213.277		631.213.277	

(*) Işıklar Holding A.Ş. 2019 yılı içinde Işıklar Enerji ve Yapı Holding A.Ş. paylarının tümünü BIST’te satmıştır. Hisse satışından kaynaklanan 77.991.784 TL zarar “Yatırım Faaliyetlerinden Giderler” hesap grubunda “İştirak Satış Zararı” olarak muhasebeleştirilmiştir.

İŞIKLAR ENERJİ VE YAPI HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN DÖNEME AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 20 – ÖZKAYNAKLAR (Devamı)

Karşılıklı İştirak Sermaye Düzeltmesi

	31.Ara.19	31.Ara.18
Işıklar Holding A.Ş. (*)	--	143.366.328
Toplam	--	143.366.328

(*) Usaş Yatırımlar Holding A.Ş.'nin (USAŞ) tüm aktif ve pasifinin bir bütün halinde Işıklar Enerji ve Yapı Holding A.Ş. tarafından "devir alınması" suretiyle birleşme kararının alındığı 14 Ağustos 2017 tarihli Olağanüstü Genel Kurul Toplantısı Ticaret Sicili'nde 15 Eylül 2017 tarihinde tescil olmuştur. Söz konusu tescil ile birlikte USAŞ tasfiyesiz infisah etmek suretiyle sona ermiştir. Birleşme sonrasında USAŞ'ın mevcut ortakları Işıklar Enerji ve Yapı Holding A.Ş. ortağı haline gelmiş ve konsolidasyon kapsamına alınmıştır.

USAŞ'ın bağlı ortaklığı olan aynı zamanda Işıklar Enerji ve Yapı Holding A.Ş.'nin % 12,39'una sahip Işıklar Holding A.Ş.'nin elindeki payların nominal tutarı konsolidasyon kapsamında konsolide özkaynaklar altında "Karşılıklı İştirak Sermaye Düzeltmesi" olarak muhasebeleştirilmiştir.

Işıklar Holding A.Ş. 2018 yılında gerçekleştirdiği Işıklar Enerji ve Yapı Holding A.Ş. hisse alımları sonucunda nominal hisse tutarı 143.366.328 TL'ye ulaşmıştır. 2018 yılı içinde alınan 1 TL nominal değerli 76.000.000 adet hisse, özkaynaklar altında "Karşılıklı İştirak Sermaye Düzeltmesi" olarak muhasebeleştirilmiştir.

Işıklar Holding A.Ş. 2019 yılı içinde Haziran, Ağustos, Kasım ve Aralık aylarında gerçekleştirdiği Işıklar Enerji ve Yapı Holding A.Ş.'deki paylarının tümünü satmıştır. Hisse satışından kaynaklanan 77.991.784 TL zarar "Yatırım Faaliyetlerinden Giderler" hesap grubunda "İştirak Satış Zararı" olarak muhasebeleştirilmiştir (Not 26).

Hisse Senedi İhraç Primleri

	31.Ara.19	31.Ara.18
Hisse Senedi İhraç Primleri	9.048.849	8.707.281
	9.048.849	8.707.281

Hisse senedi ihraç primi, halka arz edilen hisselerin nominal tutarı ile satış tutarı arasındaki farkı temsil etmektedir. Çıkarılan hisse senetleri için yapılan her nevi giderler ile aracı kurumlara, SPK, BİST, bağımsız denetim kuruluşlarına yapılan ödemeler ve hisse senetlerinin ihracına yönelik yapılan reklam giderleri düşüldükten sonra finansal tablolarda gösterilmiştir.

31 Aralık 2019 ve 2018 tarihleri itibarıyla Kardan Ayrılmış Kısıtlanmış Yedekler aşağıdaki gibidir:

Kardan Ayrılmış Kısıtlanmış Yedekler

	31.Ara.19	31.Ara.18
I. Tertip Yasal Yedek Akçe	12.945.538	13.516.027
II. Tertip Yasal Yedek Akçe	19.037.817	18.377.864
Yasal Yedek Akçe	31.983.355	31.893.891

Türk Ticaret Kanunu'na göre, yasal yedekler birinci ve ikinci tertip yasal yedekler olmak üzere ikiye ayrılır. Türk Ticaret Kanunu'na göre birinci tertip yasal yedekler, şirketin ödenmiş sermayesinin %20'sine ulaşıncaya kadar, kanuni net karın %5'i olarak ayrılır. İkinci tertip yasal yedekler ise ödenmiş sermayenin %5'ini aşan dağıtılan karın %10'udur. Türk Ticaret Kanunu'na göre, yasal yedekler ödenmiş sermayenin %50'sini geçmediği sürece sadece zararları netleştirmek için kullanılabilir, bunun dışında herhangi bir şekilde kullanılması mümkün değildir.

İŞIKLAR ENERJİ VE YAPI HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN DÖNEME AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 20 – ÖZKAYNAKLAR (Devamı)

31 Aralık 2019 ve 2018 tarihleri itibarıyla Geçmiş Yıllar Karları / (Zararları) aşağıdaki gibidir:

Geçmiş Yıllar Karları/Zararları	31.Ara.19	31.Ara.18
Önceki Dönem Karı veya Zararı	12.188.642	(17.401.951)
Geçmiş Yıllar Karı/Zararları	(313.721.685)	(422.976.354)
Duran Varlık Değer Artış Fonu	6.554.348	6.028.330
Kar Payı Ödemesi	(1.150.060)	(354.643)
Yasal Yedeklere Transfer	(21.282)	(687.104)
Geri Alınmış Paylar	--	7.967
Bağlı Ortaklıklarda Kontrol Kaybı ile Sonuçlanmayan Pay Oranı Değişikliklerine Bağlı Artış/Azalış	(15.079.613)	(17.018.768)
Bağlı Ortaklık Edinimi veya Elden Çıkarılması	278.242	138.680.838
Toplam Geçmiş Yıl Karı/Zararı	(310.951.408)	(313.721.685)

Diğer Yedekler - Özel Fon

Ana Ortaklığın 8 Eylül 2009 tarihinde yapılan Olağanüstü Genel Kurul Toplantısı'nda Sermayenin 116.000.000 TL'den 30.000.000 TL 'ye azaltılmasına karar verilmiş olup, (Sermaye Azaltım Tutarı: 86.000.000 TL) İstanbul Ticaret Sicil Memurluğunca 8 Eylül 2009 tarihinde tescil edilmiştir. Azaltılan sermayenin 69.326.764 TL'si Geçmiş Yıllar Zararından düşülmüş olup, sermaye azaltımı nedeniyle bağlı ortaklıklardan Özışık İnşaat ve Enerji A.Ş. ile Ana Ortaklık arasındaki iştirak sermaye düzeltmesinden (558.147 TL) sonra kalan 16.115.089 TL özkaynaklar içinde Diğer Yedekler - Özel Fon hesabında gösterilmiştir.

31 Aralık 2019 ve 2018 tarihleri itibarıyla Kontrol Gücü Olmayan Paylar aşağıdaki gibidir:

Kontrol Gücü Olmayan Paylar	31.Ara.19	31.Ara.18
Sermaye	150.447.342	148.960.343
Sermaye Düzeltmesi Olumlu Farkları	1.301.242	2.044.602
Sermaye Taahhütleri	(15.862.372)	(16.133.372)
Payların Geri Alım İşlemleri Nedeniyle Meydana Gelen Artış/Azalış	--	--
Yasal Yedekler	1.089.484	1.504.574
Hisse Senedi İhraç Primleri	2.206.340	2.547.908
Yeniden değerlendirme ve ölçüm kayıpları	24.032.962	7.534.895
Aktüeryal Kayıp / Kazanç	(1.467.380)	(1.213.544)
Yabancı Para Çevrim Farkları	10.716.534	8.503.799
Birleşmeye İlişkin İlave Özsermaye Katkısı	(27.876.622)	(21.459.753)
Geçmiş Yıllar Kar/Zararları	(64.072.339)	(56.521.190)
Dönem Net Karı/Zararı	(9.793.661)	(11.889.796)
Kapanış bakiyesi	70.721.530	63.878.466
Ana Ortaklık Dışı Net Dönem Karı/(Zararı)	(9.793.661)	(11.889.796)
Diğer kapsamlı gelir	20.105.058	6.403.309
Kar veya Zararda Yeniden Sınıflandırılmayacaklar		
-Tanımlanmış Fayda Planları Yeniden Ölçüm Kazançları/Kayıpları	(546.870)	(420.405)
-Ertelenmiş Vergi Gideri/Geliri	109.374	84.081
-Yeniden Değerleme ve Ölçüm Kazanç/Kayıpları	20.945.846	3.206.847
-Ertelenmiş Vergi Gideri/Geliri	(2.616.027)	437.564
Kar veya Zararda Yeniden Sınıflandırılacaklar		
-Yabancı Para Çevrim Farkları	2.212.735	3.095.222
Ana Ortaklık Dışı Toplam Kapsamlı Gelir/(Gider)	10.311.397	(5.486.487)

IŞIKLAR ENERJİ VE YAPI HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN DÖNEME AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 20 – ÖZKAYNAKLAR (Devamı)

31 Aralık 2019 ve 2018 tarihleri itibarıyla Ortak Kontrole Tabi Teşebbüs veya İşletmeleri İçeren Birleşmelerin Etkisi aşağıdaki gibidir:

Ortak Kontrole Tabi Teşebbüs veya İşletmeleri İçeren Birleşmelerin Etkisi

	31.Ara.19	31.Ara.18
Yapı Kültürü ve Yapı Holding A.Ş. (1)	2.704.512	2.704.512
Ege Kraft Torba Sanayi A.Ş. (4)	86.468.634	86.468.634
Işıklar Yatırım Holding A.Ş. (3)	(34.317.525)	(34.317.525)
Işıklar İnşaat Malz. Paz. ve Taahhüt A.Ş. (2)	(494.834)	(494.834)
Usaş Yatırımlar Holding A.Ş. (5)	(121.967.819)	(121.967.819)
Işıklar Enerji ve Yapı Holding A.Ş. (6)	--	3.746.373
Işıklar Pazarlama A.Ş. (7)	1.665.647	1.665.647
Çimtek Çimento Teknolojisi A.Ş. (8)	(62.420.764)	(62.313.034)
Niğbaş Niğde Beton Sanayi ve Ticaret A.Ş. (9)	(89.709.763)	(10.359.473)
Toplam	(218.071.912)	(134.867.519)

- (1) 29 Eylül 2011 tarihinde yapılan Olağanüstü Genel Kurul toplantısında alınan karar doğrultusunda Işıklar Holding A.Ş. altında faaliyet gösteren Yapı Kültürü ve Yapı Holding'in mevcut varlık ve yükümlülükleri ile kül halinde 7 Ekim 2011 tarihinde Şirket bünyesinde birleşmiştir.

İlgili Genel Kurul'da onaylanan birleşme sözleşmesi doğrultusunda birleşme oranı 0,2232 ve hisse değiştirme oranı Yapı Kültürü ve Yapı Holding için sırasıyla 0,63449 ve 1,31804 olarak tespit edilmiştir. İlgili birleşme sonucunda birleşme tarihi itibarıyla Yapı Kültürü ve Yapı Holding'ten kaynaklanan 87.031.689 TL tutarında ödenmiş sermaye, 28.263.055 TL tutarında kardan kısıtlanmış yedekler, 62.385.556 TL tutarında geçmiş yıl zararları, 56.575.582 TL tutarında sermaye düzeltmesi farkları özkaynaklara transfer edilmiştir.

Bu birleşmenin sonucunda oluşan 2.704.512 TL tutarındaki fark, SPK'nın uygulanmasını zorunlu kıldığı finansal tablo sunum formatında ilgili bir kalem olmaması sebebiyle, konsolide özkaynaklar altında "*Ortak Kontrole Tabi Teşebbüs veya İşletmeleri İçeren Birleşmelerin Etkisi*" olarak gösterilmiştir.

- (2) Şirket 2012 yılı Haziran ayı içinde Işıklar İnşaat Malz. Paz. ve Taahhüt A.Ş.'nin %99,90'ını Işıklar Holding A.Ş.'den 670.000 TL'ye satın almıştır. Hisselerin elde etme maliyeti ile ortaklığın satın alınan payı nispetindeki net varlıklarının kayıtlı değeri arasındaki fark olan (494.834) TL SPK'nın uygulanmasını zorunlu kıldığı finansal tablo sunum formatında ilgili bir kalem olmaması sebebiyle, konsolide özkaynaklar altında "*Ortak Kontrole Tabi Teşebbüs veya İşletmeleri İçeren Birleşmelerin Etkisi*" olarak gösterilmiştir.

- (3) Işıklar Yatırım Holding A.Ş. ile Işıklar Enerji ve Yapı Holding A.Ş. 14 Şubat 2014 tarihinde yapılan Yönetim Kurulu Toplantılarında 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 136'ncı maddesi ve birleşme ile ilgili diğer maddeleri, Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 18, 19 ve 20'nci maddesi hükümleri, 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu ve Sermaye Piyasası Kurulu'nun II-23-2 numaralı Birleşme ve Bölünme Tebliği ve ilgili diğer mevzuat hükümleri çerçevesinde devrolma yolu ile Işıklar Enerji ve Yapı Holding A.Ş. bünyesinde 31 Aralık 2013 tarihli bilançolar üzerinden birleşme işlemi 27 Ağustos 2014 tarihli Genel Kurul Toplantılarında kabul edilmiş, söz konusu Genel Kurul Kararları 18 Eylül 2014 tarihinde tescil olmuştur.

Bu birleşmenin sonucunda oluşan (34.317.525) TL tutarındaki olumsuz fark, SPK'nın uygulanmasını zorunlu kıldığı finansal tablo sunum formatında ilgili bir kalem olmaması sebebiyle, konsolide özkaynaklar altında "*Ortak Kontrole Tabi Teşebbüs veya İşletmeleri İçeren Birleşmelerin Etkisi*" olarak gösterilmiştir.

İŞIKLAR ENERJİ VE YAPI HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN DÖNEME AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 20 – ÖZKAYNAKLAR (Devamı)

Ortak Kontrole Tabi Teşebbüs veya İşletmeleri İçeren Birleşmelerin Etkisi (Devamı)

(4) 15 Eylül 2017 tarihi itibarıyla Ana Ortaklık Işıklar Enerji ve Yapı Holding A.Ş. ile birleşen ve daha önce bağlı ortaklık olarak tam konsolidasyon yöntemi ile konsolidasyona dahil edilen Usaş Yatırımlar Holding A.Ş.'nin 28 Haziran 2013 tarihinde yapılan Olağanüstü Genel Kurul toplantısında alınan karar doğrultusunda Ege Kraft Torba San. A.Ş.'nin mevcut varlık ve yükümlülükleri ile kül halinde 18 Temmuz 2013 tarihinde Şirket bünyesinde birleşmiştir. Bu birleşmenin sonucunda oluşan 86.468.634 TL tutarındaki fark, konsolide özkaynaklar altında "*Ortak Kontrole Tabi Teşebbüs veya İşletmeleri İçeren Birleşmelerin Etkisi*" olarak gösterilmiştir.

(5) Usaş Yatırımlar Holding A.Ş.'nin tüm aktif ve pasifinin bir bütün halinde Işıklar Enerji ve Yapı Holding A.Ş. tarafından "devir alınması" suretiyle birleşme kararının alındığı 14 Ağustos 2017 tarihli Olağanüstü Genel Kurul Toplantısı Ticaret Sicili'nde 15 Eylül 2017 tarihinde tescil olmuştur. Söz konusu tescil ile birlikte Usaş Yatırımlar Holding A.Ş. tasfiyesiz infisah etmek suretiyle sona ermiştir. Birleşme sonrasında Usaş Yatırımlar Holding A.Ş.'nin mevcut ortakları Işıklar Enerji ve Yapı Holding A.Ş. ortağı haline gelmiş ve konsolidasyon kapsamına alınmıştır.

Bu birleşmenin sonucunda oluşan (121.967.819) TL tutarındaki olumsuz fark, SPK'nın uygulanmasını zorunlu kıldığı finansal tablo sunum formatında ilgili bir kalem olmaması sebebiyle, konsolide özkaynaklar altında "*Ortak Kontrole Tabi Teşebbüs veya İşletmeleri İçeren Birleşmelerin Etkisi*" olarak gösterilmiştir.

(6) Bağlı ortaklıklardan Işıklar Holding A.Ş.'nin Ana Ortaklık hisselerini elde etme maliyeti ile ortaklığın elde edilen hisselerin nominal değeri arasındaki fark olan 4.597.032 TL, SPK'nın uygulanmasını zorunlu kıldığı finansal tablo sunum formatında ilgili bir kalem olmaması sebebiyle, Ana Ortaklığın % 81,50'lik payı oranında 3.746.373 TL olarak konsolide özkaynaklar altında "*Ortak Kontrole Tabi Teşebbüs veya İşletmeleri İçeren Birleşmelerin Etkisi*" olarak muhasebeleştirilmiştir. 2019 yılı içinde Işıklar Holding A.Ş. elindeki tüm payları satmıştır.

(7) Bağlı ortaklıklardan Işıklar Holding A.Ş.'nin, Işıklar Pazarlama A.Ş. hisselerini elde etme maliyeti ile elde edilen hisselerin nominal değeri arasındaki fark olan 2.043.852 TL, SPK'nın uygulanmasını zorunlu kıldığı finansal tablo sunum formatında ilgili bir kalem olmaması sebebiyle, Ana Ortaklığın % 81,50'lik payı oranında 1.665.647 TL olarak konsolide özkaynaklar altında "*Ortak Kontrole Tabi Teşebbüs veya İşletmeleri İçeren Birleşmelerin Etkisi*" olarak muhasebeleştirilmiştir.

(8) Bağlı ortaklıklardan Işıklar Pazarlama A.Ş.'nin, Çimtek Çimento Teknolojisi A.Ş. hisselerini elde etme maliyeti ile elde edilen hisselerin nominal değeri arasındaki fark olan (82.649.408) TL, SPK'nın uygulanmasını zorunlu kıldığı finansal tablo sunum formatında ilgili bir kalem olmaması sebebiyle, Ana Ortaklığın % 75,39'luk dolaylı payı oranında (62.313.034) TL olarak konsolide özkaynaklar altında "*Ortak Kontrole Tabi Teşebbüs veya İşletmeleri İçeren Birleşmelerin Etkisi*" olarak muhasebeleştirilmiştir.

IŞIKLAR ENERJİ VE YAPI HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN DÖNEME AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR (Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 20 – ÖZKAYNAKLAR (Devamı)

Ortak Kontrole Tabi Teşebbüs veya İşletmeleri İçeren Birleşmelerin Etkisi (Devamı)

(9) Bağlı Ortaklıklardan Çemaş Döküm Sanayi A.Ş. sahibi olduğu Niğbaş Niğde Beton Sanayi ve Ticaret A.Ş. hisselerinin bir kısmını 2018 yılı içinde BIST’te satmıştır. Işıklar Holding A.Ş. ve Işıklar Pazarlama A.Ş. ise yine 2018 yılı için sırasıyla 2.0980.000 ve 9.073.392 adet Niğbaş hissesini sırasıyla 33.691.717 TL ve 20.608.810 TL bedelle BIST’ten satın almıştır. Işıklar Holding A.Ş. alım işlemi sonucu oluşan (12.711.717) TL tutarındaki farkın Ana Ortaklığın % 81,50’lik payına isabet eden (10.359.473) TL’lik kısmı özkaynaklarda, “Ortak Kontrole Tabi Teşebbüs veya İşletmeleri İçeren Birleşmelerin Etkisi” olarak muhasebeleştirilmiştir. Işıklar Holding A.Ş.’nin 2019 senesi içinde aldığı Niğbaş hisselerinin nominal fiyatı ile alım bedeli arasındaki farkın Ana Ortaklığın % 81,50’lik payına isabet eden (24.366.518) TL’lik kısmı özkaynaklarda, “Ortak Kontrole Tabi Teşebbüs veya İşletmeleri İçeren Birleşmelerin Etkisi” olarak muhasebeleştirilmiştir.

Işıklar Pazarlama A.Ş. elindeki Niğbaş hisseleri 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla BIST’te bekleyen en iyi alış fiyatıyla değerlendirilmiş, kayıtlı değeri ile değerlendirilmiş tutar arasındaki 15.594.015 TL olumlu fark “Alım Satım Amaçlı Elde Tutulan Finansal Varlık Değer Artışları” hesap grubu altında muhasebeleştirilmiştir.

Işıklar İnşaat Malzemeleri San. ve Tic. A.Ş. 2019 senesi içinde 10.500.000 adet Niğbaş hissesini 65.625.000 TL bedelle satın almıştır. Alım işlemi sonucu oluşan (55.125.000) TL tutarındaki farkın Ana Ortaklığın % 99,74’lük payına isabet eden (54.983.772) TL’lik kısmı özkaynaklarda, “Ortak Kontrole Tabi Teşebbüs veya İşletmeleri İçeren Birleşmelerin Etkisi” olarak muhasebeleştirilmiştir.

NOT 21 – SATIŞLAR VE SATIŞLARIN MALİYETİ

31 Aralık 2019 ve 2018 tarihlerinde sona eren dönemler itibarıyla satışlar aşağıdaki gibidir:

Esas Faaliyet Gelirleri	01.Oca. - 31.Ara.19	01.Oca.-31.Ara.18
Yurtiçi Satışlar	202.840.227	209.557.751
Yurtdışı Satışlar	109.023.467	87.986.390
Diğer Gelirler	284.776	(3.380)
Brüt Satışlar	312.148.470	297.540.761
Satıştan İadeler	(759.796)	(616.826)
Satış İskontoları	(692.705)	(598.789)
Diğer İndirimler	(44.819)	(100.340)
İndirimler Toplamı	(1.497.320)	(1.315.955)
Satış Gelirleri	310.651.150	296.224.806

31 Aralık 2019 ve 2018 tarihlerinde sona eren dönemler itibarıyla satışların maliyeti aşağıdaki gibidir:

	01.Oca. - 31.Ara.19	01.Oca.-31.Ara.18
Satılan Mamul Maliyeti (-)	191.022.692	197.472.189
Satılan Hizmet Maliyeti (-)	18.932.767	9.484.974
Satılan Ticari Mal Maliyeti (-)	31.294.415	23.067.388
Satışların maliyeti (-)	241.249.874	230.024.551

İŞIKLAR ENERJİ VE YAPI HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN DÖNEME AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR (Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.)

NOT 22 – İNŞAAT SÖZLEŞMELERİ

31 Aralık 2019 ve 2018 tarihlerinde sona eren dönemler itibarıyla inşaat sözleşmeleri aşağıdaki gibidir:

	31.Ara.19	31.Ara.18
Devam Eden İnşaat Sözleşmeleriyle İlgili Maliyetler	10.791.451	8.431.358
Tahmini Kar/(Zarar)	(1.041.559)	(474.271)
	9.749.893	7.957.087
Eksi: Dönem Sonu İtibarıyla Toplam Faturalanan Hakediş Bedeli	(9.749.893)	(7.495.821)
	--	461.266

Bağlı ortaklıklardan Niğbaş Niğde Beton Sanayi ve Ticaret A.Ş.’nin devam eden inşaat sözleşmeleri kapsamında yapım işini üstlendiği fabrika bina ve yurt inşaatlarına ilişkin gelir ve maliyetler bilanço tarihi itibarıyla sözleşmeye konu işin tamamlanma aşaması esas alınarak, gelir ve giderler olarak finansal tablolara yansıtılmıştır.

TFRS 15 Müşteri Sözleşmelerinden Hasılat” Standardı kapsamında açıklanması gereken tutarlar aşağıdaki gibidir:

	31.Ara.19	31.Ara.18
Devam Eden İnşaat Sözleşmelerinden Alacaklar	--	461.266

NOT 23 – GENEL YÖNETİM GİDERLERİ, PAZARLAMA GİDERLERİ, ARAŞTIRMA VE GELİŞTİRME GİDERLERİ

31 Aralık 2019 ve 2018 tarihlerinde sona eren dönemler itibarıyla faaliyet giderleri aşağıdaki gibidir:

Faaliyet Giderleri	01.Oca. - 31.Ara.19	01.Oca.-31.Ara.18
Genel Yönetim Giderleri	46.737.384	36.936.129
Pazarlama Giderleri	27.834.988	23.462.797
Toplam	74.572.372	60.398.926

İŞIKLAR ENERJİ VE YAPI HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN DÖNEME AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR (Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 23 – GENEL YÖNETİM GİDERLERİ, PAZARLAMA GİDERLERİ, ARAŞTIRMA VE GELİŞTİRME GİDERLERİ (Devamı)

31 Aralık 2019 ve 2018 tarihlerinde sona eren dönemler itibarıyla pazarlama, satış ve dağıtım giderleri aşağıdaki gibidir:

Pazarlama, Satış ve Dağıtım Giderleri	01.Oca. - 31.Ara.19	01.Oca.-31.Ara.18
Personel Giderleri	7.366.065	5.817.468
Amortisman Giderleri	821.207	558.737
Fuarlara Katılım Ve Reklam Gideri	2.151.119	2.398.574
Bakım Onarım Giderleri	462.468	461.751
Nakliye Giderleri	11.975.303	10.212.432
Yakıt Giderleri	425.622	448.448
Haberleşme Giderleri	356.935	222.326
Kira Giderleri	157.631	312.392
Seyahat Giderleri	978.941	818.402
Danışmanlık Giderleri	79.494	53.150
Sigorta Giderleri	193.012	179.373
Satış Komisyonları	745.206	974.459
Temsil Ağırlandırma Giderleri	232.724	276.124
Diğer	1.093.583	729.161
Toplam	27.834.988	23.462.797

31 Aralık 2019 ve 2018 tarihlerinde sona eren dönemler itibarıyla genel yönetim giderleri aşağıdaki gibidir:

Genel Yönetim Giderleri	01.Oca. - 31.Ara.19	01.Oca.-31.Ara.18
Personel Giderleri	16.157.081	13.587.346
Yönetim Kurulu Ücret Giderleri	11.162.030	8.577.780
Amortisman Gideri	4.534.347	3.238.173
Haberleşme Giderleri	331.018	344.851
Seyahat Giderleri	2.023.841	702.155
Yakıt Giderleri	593.251	484.201
Kıdem Tazminatı Giderleri	2.111.354	1.072.939
Danışmanlık Giderleri	1.873.199	1.110.925
Bakım Onarım Giderleri	1.343.352	1.081.524
Taşıt Kira Giderleri	735.281	21.576
Temsil ve Ağırlandırma Giderleri	454.949	457.568
Bina Kira Giderleri	2.302.022	2.420.997
Sigorta Giderleri	314.452	240.000
Vergi, Resim ve Harçlar	1.467.793	1.622.230
Diğer	1.333.414	1.973.864
Toplam	46.737.384	36.936.129

İŞIKLAR ENERJİ VE YAPI HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN DÖNEME AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR (Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 24 – NİTELİKLERİNE GÖRE GİDERLER

31 Aralık 2019 ve 2018 tarihlerinde sona eren dönemler itibarıyla niteliklerine göre giderler aşağıdaki gibidir:

Amortisman ve itfa payları	01.Oca. - 31.Ara.19	01.Oca.-31.Ara.18
Satışların Maliyeti	5.924.229	5.636.577
Pazarlama Giderleri	821.207	558.737
Genel Yönetim Giderleri	4.534.347	3.238.173
Çalışmayan Kısım Giderleri	5.987	12.655
Toplam	11.285.770	9.446.142

Personel Giderleri	01.Oca. - 31.Ara.19	01.Oca.-31.Ara.18
Satışların Maliyeti	36.765.757	34.959.652
Genel Yönetim Giderleri	16.157.081	13.587.346
Pazarlama Giderleri	7.366.065	5.817.468
Toplam	60.288.903	54.364.466

NOT 25 – ESAS FAALİYETLERDEN DİĞER GELİRLER/GİDERLER

31 Aralık 2019 ve 2018 tarihlerinde sona eren dönemler itibarıyla esas faaliyetlerden diğer gelir ve karlar aşağıdaki gibidir:

Esas Faaliyetlerden Gelir ve Karlar	01.Oca.-31.Ara.19	01.Oca.-31.Ara.18
Konusu Kalmayan Karşılıklar	849.870	701.991
Ticari Alacak/Borçlara İlişkin Kur Farkı Gelirleri	5.957.794	32.040.477
Kredili Satışlardaki Vade Farkı Geliri	2.138.070	2.833.580
Ertelenmiş Finansman Geliri	936.496	1.128.574
Sigorta Tazminat Geliri	148.709	221.096
Kira Gelirleri	787.898	449.244
Hurda Satış Geliri	369.447	1.183.762
SGK Teşvik Geliri	3.224.682	2.194.347
Komisyon Gelirleri	821.471	928.282
Diğer	5.765.131	4.123.970
Toplam	20.999.568	45.805.323

31 Aralık 2019 ve 2018 tarihlerinde sona eren dönemler itibarıyla esas faaliyetlerden diğer gider ve zararlar aşağıdaki gibidir:

Esas Faaliyetlerden Gider ve Zararlar	01.Oca.-31.Ara.19	01.Oca.-31.Ara.18
Karşılık Giderleri	2.488.731	677.932
Çalışmayan Kısım Giderleri	1.409.579	94.776
Ticari Alacak/Borçlara İlişkin Kur Farkı Giderleri	8.111.529	28.225.820
Kredili Alışlardaki Vade Farkı Gideri	3.303.116	5.054.330
Ertelenmiş Finansman Gideri	1.110.201	748.668
Matrah Artırım ve Yapılandırma Gideri	--	1.305.604
Diğer	3.384.176	1.568.887
Toplam	19.807.332	37.676.017

IŞIKLAR ENERJİ VE YAPI HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN DÖNEME AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR (Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 26 – YATIRIM FAALİYETLERİNDEN GELİRLER/GİDERLER

31 Aralık 2019 ve 2018 tarihlerinde sona eren dönemler itibarıyla yatırım faaliyetlerinden gelirler aşağıdaki gibidir:

Yatırım Faaliyetlerinden Gelirler	01.Oca.-31.Ara.19	01.Oca.-31.Ara.18
Sabit Kıymet Satış Karı	528.437	948.713
Menkul Kıymet Satış Karları	1.549.548	1.644.975
Yatırım Amacıyla Elde Tutulan Duran Varlık Değer Artış Kazançları (Not 14)	13.724.352	923.123
Alım Satım Amaçlı Elde Tutulan Finansal Varlık Satış Kazançları (*)	--	5.522.104
Alım Satım Amaçlı Elde Tutulan Finansal Varlık Değer Artışları (1)	6.585.400	15.594.015
İştirak Satış Karları (2)	49.790.718	--
Diğer Menkul Kıymet Değer Artışları (5)	221.139	--
Toplam	72.399.594	24.632.930

(*) Ana Ortaklık ve bağlı ortaklıkların Çemaş Döküm Sanayi A.Ş. hisse satışlarından elde ettiği net kar tutarıdır.

Yatırım Faaliyetlerinden Giderler	01.Oca.-31.Ara.19	01.Oca.-31.Ara.18
Sabit Kıymet Satış Zararı	10.968	6.186
Sabit Kıymet Değer Azalışları	542.959	262.215
Alım Satım Amaçlı Elde Tutulan Finansal Varlık Satış Zararları (Not 6) (3)	9.073.392	2.071.453
İştirak Satış Zararları (4)	77.991.784	--
Toplam	87.619.103	2.339.854

(1) Ana Ortaklık elinde bulunan toplam 8.665.001 TL tutarındaki nominal değerde ve BİST'te işlem gören B grubu hamiline yazılı Çemaş Döküm Sanayi A.Ş. payları 31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla BİST'te bekleyen en iyi alış fiyatı olan 1.52 TL ile değerlendirilmiş ve toplam kayıtlı tutar 6.585.401 TL ile farkı olan 6.585.400 TL değer artışı hesaplanmıştır. İlgili tutar "Yatırım Faaliyetlerinden Gelirler" hesabında muhasebeleştirilmiştir (Not 6).

(2) Bağlı ortaklıklardan Işıklar Holding A.Ş., (IHOL) diğer bir bağlı ortaklık Özışık İnşaat ve Enerji A.Ş.'ye (Özışık) olan borcuna mahsuben aktifindeki Niğbaş Niğde Beton Sanayi ve Ticaret A.Ş. (Niğbaş) paylarından "Borsa İstanbul A.Ş.'nin Toptan Alış ve Satış İşlemlerine İlişkin Prosedür madde 7.1"de, payları Borsa'da işlem gören ortaklıkların dahil oldukları aynı grup içerisinde ve grup içi ortaklar arasında yapılacak pay alış veya satışlarına ilişkin işlemlerde baz alınabilecek fiyat olan geçmiş 10 iş günü boyunca oluşmuş ağırlıklı ortalama fiyatların ortalaması alınarak beher değeri 5,0656 TL olarak hesaplanan 5.000.000 adet Niğbaş payını 19 Mart 2019 tarihinde Özışık'a satmıştır. Kayıtlı değer ile satış değeri arasındaki 14.472.953 TL olumlu fark "Yatırım Faaliyetlerinden Gelirler" hesap grubu altında "İştirak Satış Karları" olarak muhasebeleştirilmiştir. IHOL daha sonra Kasım ve Aralık ayları içinde 10.500.000 adet Niğbaş payını BİST'te satmıştır. Kayıtlı değer ile satış değeri arasındaki 35.317.765 TL olumlu fark "Yatırım Faaliyetlerinden Gelirler" hesap grubu altında "İştirak Satış Karları" olarak muhasebeleştirilmiştir.

İŞIKLAR ENERJİ VE YAPI HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN DÖNEME AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR (Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.)

NOT 26 – YATIRIM FAALİYETLERİNDEN GELİRLER/GİDERLER (Devamı)

- (3) Bağlı ortaklıklardan Işıklar Holding A.Ş. ile Işıklar Pazarlama A.Ş. Yönetim Kurulları 14 Ocak 2018 tarihinde aldıkları kararlar ile Işıklar Pazarlama A.Ş.'nin aktifinde bulunan Niğbaş Niğde Beton Sanayi ve Ticaret A.Ş. (Niğbaş) paylarının Borsa İstanbul A.Ş.'nin “Toptan Alış ve Satış İşlemlerine İlişkin Uygulama Usulü ve Esasları madde 7.1”de, payları Borsa’da işlem gören ortaklıkların dahil oldukları aynı grup içerisinde ve grup içi ortaklar arasında yapılacak pay alış veya satışlarında şirket yönetiminin el değiştirmesine yol açmayacak işlemler için tanımlanan baz fiyat olan geçmiş 10 iş günü boyunca oluşmuş ağırlıklı ortalama fiyatların ortalaması alınarak (+ - %20 aralığı içinde) beher değeri 2,99 TL olarak hesaplanan 9.073.392 adet Niğbaş payının Işıklar Holding A.Ş. tarafından Işıklar Pazarlama A.Ş.'den satın alınmasına karar vermişlerdir. Satış işlemi sonucu oluşan zarar “Yatırım Faaliyetlerinden Giderler” hesap grubu altında “Alım Satım Amaçlı Elde Tutulan Finansal Varlık Satış Zararları” olarak muhasebeleştirilmiştir (Not 6).
- (4) Işıklar Holding A.Ş. 2019 yılı içinde Işıklar Enerji ve Yapı Holding A.Ş. paylarının tümünü BIST’te satmıştır. Hisse satışından kaynaklanan 77.991.784 TL zarar “Yatırım Faaliyetlerinden Giderler” hesap grubunda “İştirak Satış Zararı” olarak muhasebeleştirilmiştir (Not 20).
- (5) Bağlı ortaklıklardan Işıklar Holding A.Ş. 27 Haziran 2019, 28 Haziran 2019 ve 1 Temmuz 2019 tarihlerinde sırasıyla 177 adet, 180 adet ve 390 adet Ethtry Kripto parayı 1.298.125 TL maliyet bedeli ile satın almıştır. Işıklar Holding A.Ş. portföyünde bulunan kripto paraları 31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla kripto para piyasasında en iyi alış fiyatıyla değerlendirilmiş ve toplam kayıtlı tutar 1.298.125 TL ile farkı olan 221.139 TL değer artışı hesaplanmıştır.

NOT 27 – FİNANSMAN GELİRLERİ/ GİDERLERİ

31 Aralık 2019 ve 2018 tarihlerinde sona eren dönemler itibarıyla finansman gelirleri aşağıdaki gibidir:

Finansman Gelirleri	01.Oca.-31.Ara.19	01.Oca.-31.Ara.18
Faiz Geliri	906.272	944.221
İlişkili Taraflardan Faiz Geliri (Not 8)	7.260.199	6.555.488
İlişkili Taraflardan Kur Farkı Geliri (Not 8)	98.219	39.592
Diğer Kur Farkı Geliri	5.408.897	1.180.586
	13.673.587	8.719.887

31 Aralık 2019 ve 2018 tarihlerinde sona eren dönemler itibarıyla finansman giderleri aşağıdaki gibidir:

Finansman Giderleri	01.Oca.-31.Ara.19	01.Oca.-31.Ara.18
Banka Kredi Faiz Giderleri	887.803	2.896.123
Finansal Kiralama Faiz Giderleri	78.221	784.408
İlişkili Taraflara Faiz Giderleri (Not 8)	12.974.050	15.411.305
Faktoring Giderleri	3.168.553	7.708.137
Teminat Mektubu Komisyon Giderleri	666.582	574.399
Kur Farkı Giderleri	5.287.422	2.145.734
İlişkili Taraflardan Kur Farkı Giderleri(Not 8)	39.771	7.778
Diğer	1.788.773	717.637
	24.891.175	30.245.521

İŞIKLAR ENERJİ VE YAPI HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN DÖNEME AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR (Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 28 – DİĞER KAPSAMLI GELİR UNSURLARININ ANALİZİ

31 Aralık 2019 ve 2018 tarihlerinde sona eren dönemler itibarıyla diğer kapsamlı gelir/(gider) dökümü aşağıdaki gibidir:

Diğer kapsamlı gelir unsurları	01.Oca.-31.Ara.19	01.Oca.-31.Ara.18
Kar veya Zararda Yeniden Sınıflandırılmayacaklar		
Aktüeryal kazanç/(kayıplar)	(4.273.090)	(44.757)
- Ertelenmiş vergi gelir/(gideri)	854.618	8.951
Duran varlık değerlendirme ölçüm kazanç/(kayıplar)	78.676.653	18.030.296
- Ertelenmiş vergi gelir/(gideri)	(12.340.479)	1.375.885
	62.917.702	19.370.375
Kar veya Zararda Yeniden Sınıflandırılacaklar		
'-Yabancı Para Çevrim Farkları	5.011.920	6.816.075
	5.011.920	6.816.075
Toplam Diğer Kapsamlı Gelir	67.929.622	26.186.450

NOT 29 – GELİR VERGİLERİ (ERTELENMİŞ VERGİ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ DAHİL)

Kurumlar Vergisi

Grup'un cari dönem faaliyet sonuçlarına ilişkin tahmini vergi yükümlülükleri için ekli finansal tablolarda gerekli karşılıklar ayrılmıştır.

Vergiye tabi kurum kazancı üzerinden tahakkuk ettirilecek kurumlar vergisi oranı ticari kazancın tespitinde gider yazılan vergi matrahından indirilemeyen giderlerin eklenmesi ve vergiden istisna kazançlar, vergiye tabi olmayan gelirler ve diğer indirimler (varsa geçmiş yıl zararları ve tercih edildiği takdirde kullanılan yatırım indirimleri) düşüldükten sonra kalan matrah üzerinden hesaplanmaktadır.

2019 yılında uygulanan kurumlar vergisi oranı % 22'dir (2018: %22).

Türkiye'de geçici vergi üçer aylık dönemler itibarıyla hesaplanmakta ve tahakkuk ettirilmektedir. 2019 yılı kurum kazançlarının geçici vergi dönemleri itibarıyla vergilendirilmesi aşamasında kurum kazançları üzerinden hesaplanması gereken geçici vergi oranı %22'dir. (2018: %22). Zararlar gelecek yıllarda oluşacak vergilendirilebilir kardan düşülmek üzere, maksimum 5 yıl taşınabilir. Ancak oluşan zararlar geriye dönük olarak önceki yıllarda oluşan karlardan düşülemez.

Türkiye'de ödenecek vergiler konusunda vergi otoritesi ile mutabakat sağlamak gibi bir uygulama bulunmamaktadır. Kurumlar vergisi beyannameleri hesap döneminin kapandığı ayı takip eden dördüncü ayın 25'inci günü akşamına kadar bağlı bulunulan vergi dairesine verilir. Bununla beraber, vergi incelemesine yetkili makamlar beş yıl zarfında muhasebe kayıtlarını inceleyebilir ve hatalı işlem tespit edilirse ödenecek vergi miktarları değişebilir.

23 Aralık 2017 tarihli 30279 sayılı resmi gazetede yayınlanan 28 Kasım 2017 tarihli ve 7061 sayılı Vergi Kanunları İle Diğer Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunla 1 seri nolu Kurumlar Vergisi Genel Tebliği geçici madde 10 ile kurumların 2018-2019-2020 yılı vergi dönemlerine ait kurum kazançları için %22 vergi oranı uygulanacaktır.

Grup'un 31Aralık 2019 tarihi itibarıyla cari dönem vergisiyle ilgili varlıkları 1.063.846 TL'dir.(31 Aralık 2018: 677.259 TL).

İŞIKLAR ENERJİ VE YAPI HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN DÖNEME AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR (Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 29 – GELİR VERGİLERİ (ERTELENMİŞ VERGİ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ DAHİL) (Devamı)

Kurumlar Vergisi (Devamı)

31 Aralık 2019 ve 2018 tarihlerinde sona eren dönemlere ilişkin dönem karı vergi yükümlülüğü aşağıdaki gibidir:

	31.Ara.19	31.Ara.18
Ödenecek Kurumlar Vergisi	8.879.121	7.469.803
Eksi: Peşin Ödenen Vergiler (-)	(8.344.705)	(6.118.564)
Vergi Yükümlülüğü (net)	534.416	1.351.239

Gelir tablosunda yer alan vergi geliri/gideri aşağıda özetlenmiştir.

	01.Oca.-31.Ara.19	01.Oca.-31.Ara.18
Cari dönem vergisi	(8.879.121)	(7.469.803)
Ertelenmiş vergi	2.302.409	(298.842)
Toplam vergi geliri / gideri	(6.576.712)	(7.768.645)

Gelir Vergisi Stopajı

Gelir Vergisi Stopajı Kurumlar vergisine ek olarak, dağıtılması durumunda kar payı elde eden ve bu kar paylarını kurum kazancına dahil ederek beyan eden tam mükellef kurumlara ve yabancı şirketlerin Türkiye'deki şubelerine dağıtılanlar hariç olmak üzere kar payları üzerinden ayrıca gelir vergisi stopajı hesaplanması gerekmektedir. Gelir vergisi stopajı 24 Nisan 2003 – 22 Temmuz 2006 tarihleri arasında tüm şirketlerde %10 olarak uygulanmıştır. Bu oran, 22 Temmuz 2006 tarihinden itibaren, 2006/10731 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile %15 olarak uygulanmaktadır. Dağıtılmayıp sermayeye ilave edilen kar payları gelir vergisi stopajına tabi değildir.

Ertelenmiş Vergi

Şirket, vergiye esas yasal finansal tabloları ile TFRS'ye göre hazırlanmış finansal tabloları arasındaki farklılıklardan kaynaklanan geçici zamanlama farkları için ertelenmiş vergi varlığı ve yükümlülüğü muhasebeleştirilmektedir. Söz konusu farklılıklar genellikle bazı gelir ve gider kalemlerinin vergiye esas finansal tablolar ile TFRS'ye göre hazırlanan finansal tablolarda farklı dönemlerde yer almasından kaynaklanmakta olup, söz konusu farklar aşağıda belirtilmektedir.

İŞIKLAR ENERJİ VE YAPI HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN DÖNEME AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR (Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 29 – GELİR VERGİLERİ (ERTELENMİŞ VERGİ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ DAHİL) (Devamı)

Ertelenmiş Vergi (Devamı)

Ertelenmiş vergi 31 Aralık 2019 ve 2018 tarihleri itibarıyla aşağıdaki şekilde hesaplanmıştır.

	Toplam geçici farklar		Ertelenen vergi varlıkları/(yükümlülük)	
	31.Ara.19	31.Ara.18	31.Ara.19	31.Ara.18
Maddi Ve Maddi Olmayan Duran Varlıkların Kayıtlı Değerleri İle Vergi Matrahları Arasındaki Net Fark	758.211	(875.902)	151.642	(175.180)
Maddi Duran Varlık Değerleme Farkları (*)	(53.175.397)	(20.816.897)	(5.317.540)	(2.081.690)
Maddi Duran Varlık Değerleme Farkları	(77.111.849)	(39.485.587)	(15.422.370)	(7.897.117)
Yatırım Amaçlı Gayrimenkul Değerleme Farkları (*)	(25.634.734)	(4.231.546)	(2.563.473)	(846.309)
Kıdem Tazminatı Karşılığı	14.870.718	11.125.219	2.974.144	2.225.044
Dava Karşılıkları	11.634.758	8.446.817	2.326.952	1.689.363
İzin Karşılığı	280.907	268.874	56.181	53.775
Şüpheli Ticari Alacak Karşılığı	3.456.144	2.892.752	691.229	578.550
Şüpheli Diğer Alacak Karşılığı	1.018.471	1.007.945	203.694	201.589
Stok Değer Düşüklüğü Karşılığı	5.351.567	2.985.541	1.070.313	597.108
Giderleştirilen Avanslar	2.656.864	2.489.604	531.373	497.921
Kredi Faiz Düzeltmeleri	44.686	54.764	8.937	10.953
Ertelenmiş Finansman Gideri / (Geliri)	(198.428)	(372.133)	(39.686)	(74.427)
Devam Eden İnşaat İşlerinden Gelir Düzeltmesi	3.244.479	(1.379.182)	648.896	(275.836)
Ertelenen vergi varlığı / (yükümlülüğü), net	(112.803.603)	(37.889.731)	(14.679.708)	(5.496.256)

(*) Ertelenmiş vergi aktifleri ve pasiflerinin hesaplanmasında kullanılan vergi oranı %20'dir. (31 Aralık 2018: %20). Gayrimenkul değerleme farklarının ertelenmiş vergi hesaplamasında Kurumlar Vergisi Kanunu'nun istisnalar kısmında belirtilen "Gayrimenkul ve İştirak Hissesi ve Satış Kazancı İstisnası" gereği arsa, yeraltı ve yerüstü düzenlemeleri, binalar ve yatırım amaçlı gayrimenkul için ertelenmiş vergi oranı %10 (%20'nin %50'si) alınmıştır. (31 Aralık 2018 %20'nin %50'si).

Ertelenmiş vergi hareketleri 31 Aralık 2019 ve 2018 tarihleri itibarıyla aşağıdaki şekilde sunulmuştur:

	31.Ara.19	31.Ara.18
Önceki Dönem Ertelenmiş Vergi Alacağı / (Borcu)	(5.496.256)	(3.032.953)
Bağlı Ortaklık Edinimi	--	--
Konsolidasyondan çıkış	--	(3.549.297)
Ertelenmiş vergi geliri / (gideri)	2.302.409	(298.842)
Diğer Kapsamlı Gelir/Gidere Yansıtılan Ertelenen Vergi		
- Emeklilik Planlarından Aktüeryal Kayıp/Kazançlar	854.618	8.951
- Yeniden Değerleme ve Ölçüm Kazanç/Kayıpları	(12.340.479)	1.375.885
Kapanış bakiyesi	(14.679.708)	(5.496.256)

İŞIKLAR ENERJİ VE YAPI HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN DÖNEME AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR (Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 30 – PAY BAŞINA KAZANÇ

Hisse başına kazanç / zarar, kazanç ve zararın ilgili yıl içinde mevcut hisseleri ağırlıklı ortalama adedine bölünmesi ile tespit edilir.

	01.Oca.-31.Ara.19	01.Oca.-31.Ara.18
Net Dönem Karı / Zararı	(26.738.599)	12.188.642
Her biri 1 TL Nominal Değerli Hisse Sayısı	543.595.733	543.595.733
Hisse Başına Kazanç/Zarar	(0,049)	0,022

NOT 31– FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ

31.1. Sermaye risk yönetimi

Grup, sermaye yönetiminde, bir yandan faaliyetlerinin sürekliliğini sağlamaya çalışırken, diğer yandan da borç ve özkaynak dengesini en verimli şekilde kullanarak karını artırmayı hedeflemektedir.

Grup sermaye yapısı kredileri de içeren borçlar, nakit ve nakit benzerleri ve ödenmiş sermaye, yedekler ve geçmiş yıl kazançlarını içeren özkaynak kalemlerinden oluşmaktadır.

Grup'un sermaye maliyeti ile birlikte her bir sermaye sınıfıyla ilişkilendirilen riskler üst yönetim tarafından değerlendirilmektedir. Üst yönetim değerlendirmelerine dayanarak, sermaye yapısını yeni borç edinilmesi veya mevcut olan borcun geri ödenmesiyle olduğu kadar, temettü ödemeleri, yeni hisse ihracı yoluyla dengede tutulması amaçlanmaktadır.

Grup sermayeyi borç/toplam sermaye oranını kullanarak izlemektedir. Bu oran net borcun toplam sermayeye bölünmesiyle bulunmaktadır.

Net borç, nakit ve nakit benzeri değerlerin toplam borç tutarından düşülmesiyle hesaplanmıştır.

Toplam sermaye, öz sermaye ile net borcun toplanmasıyla hesaplanmıştır.

31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla net borç/toplam sermaye oranı aşağıdaki hesaplanmıştır.

	31.Ara.19	31.Ara.18
Toplam Borçlar	212.735.506	240.722.875
Eksi: Hazır Değerler	(27.990.840)	(13.698.821)
Net Borç	184.744.666	227.024.054
Toplam Özsermaye	295.754.797	222.115.588
Toplam Sermaye	480.499.463	449.139.642
Net Borç/Toplam Sermaye Oranı %	38,45%	50,55%

İŞIKLAR ENERJİ VE YAPI HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN DÖNEME AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR (Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 31– FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (Devamı)

31.1. Sermaye risk yönetimi (Devamı)

Grup'un risk yönetim politikası, esas olarak mali piyasaların öngörülemezliğine ve değişkenliğine odaklanmakta olup uygulanan politikalarla olası etkilerin en aza indirgenmesi amaçlanmaktadır.

Grup, düzenli olarak yapılan uzun vadeli projeksiyonlar ile geleceğe yönelik özsermaye tutarları, borç-özsermaye oranları ve benzer oranları öngörmekte ve özsermayenin güçlendirilmesine yönelik gerekli önlemler üzerinde çalışmaktadır.

Grup' Yönetim Kurulu sermaye yapısını düzenli olarak yaptığı toplantılarda inceler ve Yönetim Kurulu'nun yaptığı önerilere dayanarak, sermaye yapısını, yeni borç edinilmesi veya mevcut olan borcun geri ödenmesiyle olduğu kadar, nakit ve/veya hisse karşılığı temettü ödemeleri, yeni hisse ihracı yoluyla dengede tutmayı amaçlamaktadır.

Dönem içerisinde işletme dışı etkenlerden kaynaklanan sermaye ihtiyacı karşılanmamış olduğu durumlarda yabancı kaynaklara başvurulması gerekecektir. Bu durumda maruz kalınan finansman giderleri artacaktır.

31.2. Finansal risk yönetimindeki hedefler

Grup'un finansman bölümü; ticari faaliyetler ile ilgili hizmet verirken, aynı zamanda yerli ve yabancı finansal piyasalara erişimin düzenli bir şekilde sağlanmasından ve Grup'un faaliyetleri ile ilgili maruz kalınan finansal risklerin seviyesini ve büyüklüğünü takip etmekten sorumludur. Söz konusu bu riskler; piyasa riski (döviz kuru riski, gerçeğe uygun faiz oranı riski ve fiyat riskini de içerir), kredi riski, likidite riski ile nakit akım faiz oranı riskini kapsar.

Grup'un spekülatif amaçlı finansal aracı (türev ürün niteliğindeki finansal araçların da dahil olduğu) yoktur ve bu tür araçların alım-satımı ile ilgili bir faaliyeti bulunmamaktadır.

31.3. Finansal Araç Türleri İtibariyle Maruz Kalınan Kredi Riskleri

Finansal araçları elinde bulundurmamak, karşı tarafın anlaşmanın gereklerini yerine getirememesi riskini de taşımaktadır. Grup yönetimi bu riskleri, her anlaşmada bulunan karşı taraf için ortalama riski kısıtlayarak ve gerektiği takdirde teminat alarak karşılayabilmektedir. Grup'un tahsilat riski, esas olarak ticari alacaklarından doğmaktadır. Ticari alacaklar kredi riski, ilgili müşterinin finansal pozisyonu, geçmiş tecrübeler göz önünde bulundurularak takip edilmekte, Grup politikaları, prosedürleri dikkate alınarak değerlendirilmekte ve bu doğrultuda gerekli durumlarda şüpheli alacak karşılığı ayrıldıktan sonra bilançoda net olarak gösterilmektedir.

İŞIKLAR ENERJİ VE YAPI HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN DÖNEME AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.)

NOT 31– FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (Devamı)

31.3. Finansal Araç Türleri İtibariyle Maruz Kalınan Kredi Riskleri (Devamı)

31.Ara.19	Alacaklar				Bankalardaki Mevduat	Diğer	
	Ticari Alacaklar		Diğer Alacaklar			İlişkili Taraf	Diğer
	İlişkili Taraf	Diğer Taraf	İlişkili Taraf	Diğer Taraf			
Raporlama tarihi itibarıyla maruz kalınan azami kredi riski (A+B+C+D+E) (1)	--	50.617.758	55.272.139	6.861.759	27.821.874	29.860	2.496.708
- Azami riskin teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı (2)	--	--	--	--	--	--	--
	--	--	--	--	--	--	--
A. Vadesi geçmemiş ya da değer düşüklüğüne uğramamış finansal varlıkların net defter değeri	--	45.665.548	55.272.139	6.861.759	27.821.874	29.860	2.496.708
B. Koşulları yeniden görüşülmüş bulunan, aksi takdirde vadesi geçmiş veya değer düşüklüğüne uğramış sayılacak finansal varlıkların defter değeri	--	--	--	--	--	--	--
C. Vadesi geçmiş ancak değer düşüklüğüne uğramamış varlıkların net defter değeri	--	4.952.210	--	--	--	--	--
- Teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	--	--	--	--	--	--	--
D. Değer düşüklüğüne uğrayan varlıkların net defter değerleri (3)	--	--	--	--	--	--	--
- Vadesi geçmiş (brüt defter değeri)	--	15.503.925	--	--	--	--	--
- Değer düşüklüğü (-)	--	(15.503.925)	--	--	--	--	--
- Net değer teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	--	--	--	--	--	--	--
- Vadesi geçmemiş (brüt defter değeri)	--	--	--	--	--	--	--
- Değer düşüklüğü (-)	--	--	--	--	--	--	--
- Net değer teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	--	--	--	--	--	--	--
E. Bilanço dışı kredi riski içeren unsurlar	--	--	--	--	--	--	--

1- Tutarın belirlenmesinde alınan teminatlar gibi kredi güvenliğinde artış sağlayan unsurlar dikkate alınmamıştır.

2- Teminatlar müşterilerden alınan teminat senetleri, teminat çekleri ve ipoteklerdir.

3- Değer düşüklüğü ayrımı sırasında müşterinin mali yapısı, vade aşımı ve yasal işlemler birlikte değerlendirilmektedir.

İŞIKLAR ENERJİ VE YAPI HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN DÖNEME AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.)

NOT 31– FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (Devamı)

31.3. Finansal Araç Türleri İtibariyle Maruz Kalınan Kredi Riskleri (Devamı)

31.Ara.18	Alacaklar				Bankalardaki Mevduat	Diğer	
	Ticari Alacaklar		Diğer Alacaklar			İlişkili Taraf	Diğer
	İlişkili Taraf	Diğer Taraf	İlişkili Taraf	Diğer Taraf			
Raporlama tarihi itibarıyla maruz kalınan azami kredi riski (A+B+C+D+E) (1)	149.851	49.304.118	58.733.417	55.364.259	32.980.682	142.850.000	52.867.491
- Azami riskin teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı (2)	--	--	--	--	--	--	--
A. Vadesi geçmemiş ya da değer düşüklüğüne uğramamış finansal varlıkların net defter değeri	149.851	43.589.867	58.733.417	55.364.259	32.980.682	142.850.000	52.867.491
B. Koşulları yeniden görüşülmüş bulunan, aksi takdirde vadesi geçmiş veya değer düşüklüğüne uğramış sayılacak finansal varlıkların defter değeri	--	--	--	--	--	--	--
C. Vadesi geçmiş ancak değer düşüklüğüne uğramamış varlıkların net defter değeri	--	5.714.251	--	--	--	--	--
- Teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	--	--	--	--	--	--	--
D. Değer düşüklüğüne uğrayan varlıkların net defter değerleri (3)	--	--	--	--	--	--	--
- Vadesi geçmiş (brüt defter değeri)	--	14.214.002	--	--	--	--	--
- Değer düşüklüğü (-)	--	(14.214.002)	--	--	--	--	--
- Net değerinin teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	--	--	--	--	--	--	--
- Vadesi geçmemiş (brüt defter değeri)	--	--	--	--	--	--	--
- Değer düşüklüğü (-)	--	--	--	--	--	--	--
- Net değerinin teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	--	--	--	--	--	--	--
E. Bilanço dışı kredi riski içeren unsurlar	--	--	--	--	--	--	--

1- Tutarın belirlenmesinde alınan teminatlar gibi kredi güvenliğinde artış sağlayan unsurlar dikkate alınmamıştır.

2- Teminatlar müşterilerden alınan teminat senetleri, teminat çekleri ve ipoteklerdir.

3- Değer düşüklüğü ayrımı sırasında müşterinin mali yapısı, vade aşımı ve yasal işlemler birlikte değerlendirilmektedir.

İŞIKLAR ENERJİ VE YAPI HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN DÖNEME AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.)

NOT 31– FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (Devamı)

31.3. Finansal Araç Türleri İtibariyle Maruz Kalınan Kredi Riskleri (Devamı)

Vadesi Geçmiş Ancak Değer Düşüklüğüne Uğramamış Varlıklar

31.Ara.19	Alacaklar	
	Ticari Alacaklar	Diğer Alacaklar
Vadesi üzerinden 1-30 gün geçmiş	3.725.707	--
Vadesi üzerinden 1-3 ay geçmiş	669.069	--
Vadesi üzerinden 3-12 ay geçmiş	557.434	--
Vadesi üzerinden 1-5 yıl geçmiş	--	--
Vadesini 5 yıldan fazla geçmiş	--	--
Teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	--	--

31.Ara.18	Alacaklar	
	Ticari Alacaklar	Diğer Alacaklar
Vadesi üzerinden 1-30 gün geçmiş	4.179.660	--
Vadesi üzerinden 1-3 ay geçmiş	890.156	--
Vadesi üzerinden 3-12 ay geçmiş	643.056	--
Vadesi üzerinden 1-5 yıl geçmiş	1.379	--
Vadesini 5 yıldan fazla geçmiş	--	--
Teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	--	--

Vadesi geçmiş ancak değer düşüklüğüne uğramamış varlıklara ilişkin değer düşüklük testinde geçmiş dönem ticari ilişkiler ve deneyimler, mevcut ticari ilişkinin devamı gibi kriterler göz önünde bulundurulmaktadır. Grup tahsil imkanının kalmadığına dair objektif bir delil olduğu takdirde ilgili ticari alacak için şüpheli alacak karşılığı ayırmaktadır. Söz konusu alacakların önemli bir kısmının bilanço tarihinden sonra tahsil edildikleri gözlemlenmekte, aksi durumda karşılık ayırmaktadır.

İŞİKLAR ENERJİ VE YAPI HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN DÖNEME AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.)

NOT 31– FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (Devamı)

31.4. Likidite Riskine İlişkin Açıklamalar

Likidite riski yönetimi ile yeterli ölçüde nakit tutmayı, yeterli miktarda kredi işlemleri ile fon kaynaklarının kullanılabilirliğini ve piyasa pozisyonlarını kapatabilme gücü amaçlanmıştır. Mevcut ve ilerideki muhtemel borç gereksinimlerinin fonlanabilme riski, yeterli sayıda ve yüksek kalitedeki kredi sağlayıcılarının (bankaların) ihtiyaç duyulduğunda erişilebilirliğinin sürekli kılınması suretiyle yönetilmesi amaçlanmaktadır. Grup’un 31 Aralık 2019 ve 2018 tarihleri itibarıyla vade tarihlerine göre indirgenmemiş ticari ve finansal borçlarının vade dağılımları aşağıdaki gibidir.

31.Ara.19						
Sözleşme uyarınca vadeler	Defter Değeri	Sözleşme uyarınca nakit	3 aydan kısa (I)	3-12 ay arası (II)	1-5 yıl arası (III)	5 yıldan uzun (IV)
		çıkışlar toplamı (=I+II+III+IV)				
Türev Olmayan Finansal Yükümlülükler	148.415.819	151.899.840	132.783.743	12.438.943	6.208.038	469.116
Banka kredileri	9.561.796	9.813.758	5.517.733	3.714.409	581.616	--
Faktoring Borçları	16.631.480	16.631.480	16.631.480	--	--	--
Finansal kiralama yükümlülükleri	5.205.284	7.929.682	481.071	1.353.073	5.626.422	469.116
Ticari borçlar	34.301.820	34.809.481	27.438.020	7.371.461	--	--
Diğer borçlar	82.715.439	82.715.439	82.715.439	--	--	--

31.Ara.18						
Sözleşme uyarınca vadeler	Defter Değeri	Sözleşme uyarınca nakit	3 aydan kısa (I)	3-12 ay arası (II)	1-5 yıl arası (III)	5 yıldan uzun (IV)
		çıkışlar toplamı (=I+II+III+IV)				
Türev Olmayan Finansal Yükümlülükler	186.741.156	129.070.989	99.477.309	20.429.474	7.317.742	1.846.464
Banka kredileri	2.602.185	3.139.845	299.498	1.387.872	1.452.475	--
Faktoring Borçları	11.987.511	11.987.511	11.987.511	--	--	--
Finansal kiralama yükümlülükleri	5.755.632	9.376.218	440.516	1.223.971	5.865.267	1.846.464
Ticari borçlar	49.199.176	84.975.128	67.157.497	17.817.631	--	--
Diğer borçlar	117.196.652	19.592.287	19.592.287	--	--	--

İŞIKLAR ENERJİ VE YAPI HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN DÖNEME AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.)

NOT 31– FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (Devamı)

31.5. Piyasa Riski

a) Döviz pozisyonu tablosu ve ilgili duyarlılık analizi

Grup döviz cinsinden kullandığı banka kredileri ve yabancı şirketlerle ticari faaliyetlerde bulunması sebebiyle döviz cinsinden borçlu veya alacaklı bulunan meblağların Türk Lirası’na çevrilmesinden dolayı kur değişimlerinden doğan döviz kuru riskine maruz kalmaktadır. Söz konusu döviz kuru riski, döviz pozisyonunun analiz edilmesi ile takip edilmekte ve sınırlandırılmaktadır. Grup, ileride oluşacak ticari işlemler ve kayda alınan aktif ve pasiflerden ötürü ortaya çıkan kur riskini yönetmek için, döviz sepetini mümkün olduğunca çeşitlendirmeye yönelik bir politika izlemektedir.

Grup tarafından tutulan yabancı para varlıkların ve borçların kayıtlı tutarları yabancı para cinslerine göre aşağıdaki gibidir:

	31.Ara.19					31.Ara.18				
	TL Karşılığı	ABD	Avro	İngiliz	Diğer	TL Karşılığı	ABD	Avro	İngiliz	Diğer
	(Fonksiyonel para birimi)	Doları		Sterlini		(Fonksiyonel para birimi)	Doları		Sterlini	
1. Ticari Alacaklar	17.351.024	1.172.471	1.548.294	11.474	--	15.864.066	1.163.154	1.611.791	4.352	--
2a. Parasal Finansal Varlıklar (Kasa, Banka hesapları dahil)	14.583.498	2.108.725	309.333	--	--	4.916.821	823.899	96.099	--	3.085
2b. Parasal Olmayan Finansal Varlıklar	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
3. Diğer	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
4. Dönen Varlıklar (1+2+3)	31.934.522	3.281.196	1.857.627	11.474	--	20.780.887	1.987.053	1.707.890	4.352	3.085
5. Ticari Alacaklar	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
6a. Parasal Finansal Varlıklar	--	--	--	--	--	9.767.056	1.856.537	--	--	--
6b. Parasal Olmayan Finansal Varlıklar	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
7. Diğer	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
8. Duran Varlıklar (5+6+7)	--	--	--	--	--	9.767.056	1.856.537	--	--	--
9. Toplam Varlıklar (4+8)	31.934.522	3.281.196	1.857.627	11.474	--	30.547.943	3.843.590	1.707.890	4.352	3.085
10. Ticari Borçlar	6.079.413	256.673	681.681	2.718	--	14.722.283	403.276	2.087.360	2.718	--
11. Finansal Yükümlülükler	261.685	27.640	14.660	--	--	215.795	25.384	13.645	--	--
12a. Parasal Olan Diğer Yükümlülükler	1.755.986	108.351	167.257	--	--	1.372.929	142.094	103.747	--	--
12b. Parasal Olmayan Diğer Yükümlülükler	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
13. Kısa Vadeli Yükümlülükler(10+11+12)	8.097.084	392.664	863.598	2.718	--	16.311.007	570.754	2.204.752	2.718	--

İŞIKLAR ENERJİ VE YAPI HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN DÖNEME AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR**

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.)

NOT 31– FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (Devamı)**31.5. Piyasa Riski (Devamı)****a) Döviz pozisyonu tablosu ve ilgili duyarlılık analizi (Devamı)**

	31.Ara.19					31.Ara.18				
	TL Karşılığı	ABD	Avro	İngiliz	Diğer	TL Karşılığı	ABD	Avro	İngiliz	Diğer
	(Fonksiyonel para birimi)	Doları		Sterlini		(Fonksiyonel para birimi)	Doları		Sterlini	
14. Ticari Borçlar	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
15. Finansal Yükümlülükler	71.487	4.840	6.426	--	--	297.980	32.480	21.086	--	--
16 a. Parasal Olan Diğer Yükümlülükler	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
16 b. Parasal Olmayan Diğer Yükümlülükler	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
17. Uzun Vadeli Yükümlülükler (14+15+16)	71.487	4.840	6.426	--	--	297.980	32.480	21.086	--	--
18. Toplam Yükümlülükler (13+17)	8.168.571	397.504	870.024	2.718	--	16.608.987	603.234	2.225.838	2.718	--
19. Bilanço Dışı Döviz Cinsinden Türev Araçların Net Varlık / Yükümlülük Pozisyonu (19a-19b)	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
19a. Aktif Karakterli Bilanço Dışı Döviz Cinsinden Türev Ürünlerin Tutarı	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
19b. Pasif Karakterli Bilanço Dışı Döviz Cinsinden Türev Ürünlerin Tutarı	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
20. Net Yabancı Varlık / (Yükümlülük) Pozisyonu (9-18+19)	23.765.951	2.883.692	987.603	8.756	--	13.938.956	3.240.356	(517.948)	1.634	3.085
21. Parasal Kalemler Net Yabancı Para Varlık / (Yükümlülük) Pozisyonu (UFRS 7.B23) (=1+2a+5+6a-10-11-12a-14-15-16a)	23.765.951	2.883.692	987.603	8.756	--	13.938.956	3.240.356	(517.948)	1.634	3.085
22. Döviz Hedge'i İçin Kullanılan Finansal Araçların Toplam Gerçeğe Uygun Gereği	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
23. Döviz Varlıkların Hedge Edilen Kısımının Tutarı	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
24. Döviz Yükümlülüklerin Hedge Edilen Kısımının Tutarı	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
25. İhracat (*)	150.714.502	24.535.554	307.213	376.165		135.557.688	10.052.927	18.032.655		
26. İthalat	53.999.175	8.928.462	144.697	--		75.898.435	836.811	10.022.621		

(*) İhrac ve ihrac kayıtlı satışlardan oluşmaktadır ihrac kayıtlı satışların tutarı 31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla 151.408 TL'dir (2018: 432.246 TL).

İŞIKLAR ENERJİ VE YAPI HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN DÖNEME AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR**

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

**NOT 31- FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ
(Devamı)****31.5. Piyasa Riski (Devamı)****b) Döviz Kuru Duyarlılık Analizi Tablosu**

31 Aralık 2019 ve 2018 tarihleri itibarıyla Grup'un vergi öncesi karının diğer değişkenler sabit tutulduğunda, ABD Doları, Avro ve Sterlin'deki %10 değişiklik karşısındaki duyarlılık analizi aşağıdaki gibidir:

31.Ara.19	Kar/Zarar		Özkaynaklar	
	Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi	Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi
ABD Doları Kurunun %10 değişmesi halinde				
1- ABD Doları Net Varlık/Yükümlülüğü	1.712.971	(1.712.971)	1.712.971	(1.712.971)
2- ABD Doları Riskinden Korunan Kısım (-)	--	--	--	--
3-ABD Doları Net Etki (1+2)	1.712.971	(1.712.971)	1.712.971	(1.712.971)
Avro Kurunun %10 değişmesi halinde				
4-Avro Net Varlık/Yükümlülüğü	656.815	(656.815)	656.815	(656.815)
5-Avro Riskinden Korunan Kısım (-)	--	--	--	--
6- Avro Net Etki (4+5)	656.815	(656.815)	656.815	(656.815)
Diğer Kurun %10 değişmesi halinde				
7-Diğer Net Varlık/Yükümlülüğü	6.809	(6.809)	6.809	(6.809)
8-Diğer Riskinden Korunan Kısım (-)	--	--	--	--
9- Diğer Net Etki (7+8)	6.809	(6.809)	6.809	(6.809)
TOPLAM (3+6+9)	2.376.595	(2.376.595)	2.376.595	(2.376.595)

31.Ara.18	Kar/Zarar		Özkaynaklar	
	Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi	Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi
ABD Doları Kurunun %10 değişmesi halinde				
1- ABD Doları Net Varlık/Yükümlülüğü	1.704.719	(1.704.719)	1.704.719	(1.704.719)
2- ABD Doları Riskinden Korunan Kısım (-)	--	--	--	--
3-ABD Doları Net Etki (1+2)	1.704.719	(1.704.719)	1.704.719	(1.704.719)
Avro Kurunun %10 değişmesi halinde				
4-Avro Net Varlık/Yükümlülüğü	(312.219)	312.219	(312.219)	312.219
5-Avro Riskinden Korunan Kısım (-)	--	--	--	--
6- Avro Net Etki (4+5)	(312.219)	312.219	(312.219)	312.219
Diğer Kurun %10 değişmesi halinde				
7-Diğer Net Varlık/Yükümlülüğü	1.087	(1.087)	1.087	(1.087)
8-Diğer Riskinden Korunan Kısım (-)	--	--	--	--
9- Diğer Net Etki (7+8)	1.087	(1.087)	1.087	(1.087)
TOPLAM (3+6+9)	1.393.587	(1.393.587)	1.393.587	(1.393.587)

İŞIKLAR ENERJİ VE YAPI HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN DÖNEME AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR (Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.)

NOT 32 – FİNANSAL ARAÇLAR (GERÇEĞE UYGUN DEĞER AÇIKLAMALARI VE FİNANSAL RİSKTEN KORUNMA MUHASEBESİ ÇERÇEVESİNDEKİ AÇIKLAMALAR)

Gerçeğe uygun değer, bir finansal enstrümanın zorunlu bir satış veya tasfiye işlemi dışında istekli taraflar arasındaki bir cari işlemde, el değiştirebileceği tutar olup, eğer varsa oluşan bir piyasa fiyatı ile en iyi şekilde belirlenir.

Finansal enstrümanların tahmini gerçeğe uygun değerleri, Grup tarafından mevcut piyasa bilgileri ve uygun değerlendirme yöntemleri kullanılarak tespit olunmuştur. Ancak, gerçeğe uygun değeri belirlemek için piyasa verilerinin yorumlanmasında tahminler gereklidir. Buna göre, burada sunulan tahminler, Grup’un bir güncel piyasa işleminde elde edebileceği tutarları göstermeyebilir.

Aşağıdaki yöntem ve varsayımlar, gerçeğe uygun değeri belirlenebilen finansal enstrümanların gerçeğe uygun değerinin tahmininde kullanılmıştır:

Parasal varlıklar

Dönem sonu kurlarıyla çevrilen yabancı para cinsinden olan bakiyelerin gerçeğe uygun değerlerinin, kayıtlı değerlerine yakın olduğu öngörülmektedir. Ticari alacakların kayıtlı değerlerinin, ilgili değer düşüklük karşılıklarıyla beraber gerçeğe uygun değeri yansıttığı öngörülmektedir. Finansal varlıkların gerçeğe uygun değerinin ilgili varlıkların kayıtlı değerlerine yaklaştığı kabul edilir.

Parasal borçlar

Kısa vadeli banka kredileri ve diğer parasal borçların gerçeğe uygun değerlerinin, kısa vadeli olmaları nedeniyle kayıtlı değerlerine yakın olduğu öngörülmektedir. Değişken faiz oranlarına sahip yabancı para uzun vadeli kredilerin bilanço tarihinde döviz kuru ile Türk lirasına çevrilmiş olup, gerçeğe uygun değerleri kayıtlı değere yaklaşmaktadır. Kıdem tazminatı yükümlülükleri ise indirgenmiş değerleri ile muhasebeleştirilmektedir.

NOT 33 – BİLANÇO TARİHİNDEN SONRAKİ OLAYLAR

Çemaş Döküm Sanayi A.Ş. (Çemaş) tarafından 2020 yılında tamamlanan sermaye artırımı sonrasında, sermaye artırımından elde edilecek fonun kullanım yerlerine ilişkin Çemaş tarafından hazırlanan raporda belirtildiği üzere, BND Elektrik Üretim A.Ş.’ye (BND) Çemaş’ın verdiği 80.000.000 TL tutarındaki sermaye avansı ile BND’nin 2015 yılında Odeabank’tan kullandığı 19.000.000 ABD Doları tutarındaki döviz kredisinin kalan bakiyesi ile erken kapama maliyeti olan toplam 13.616.329 ABD Doları’nın (78.928.326,62 TL) ödenmesi yapılmıştır. Böylelikle, BND’nin Odeabank’tan kullandığı kredi ile ilgili Ana Ortaklı ve konsolidasyon kapsamındaki diğer şirketlerin verdiği teminat, rehin, ipotek ve kefaletler kaldırılma süreci başlamıştır.

Niğbaş Niğde Beton San. ve Tic. A.Ş. tarafından 2013 yılından itibaren takip edilen icra dosyalarından biri olan Berat Mühendislik İnşaat Ticaret Ltd. Şti.’den olan alacaklar, Ankara 21. Asliye Hukuk Mahkemesinin 2019/208E. ve 2019/460K. sayılı kararlarının Yargıtay 17. Hukuk Dairesi tarafından da onanması sonrasında Niğde İcra Dairesi 2018/7923 ve 2013/1672 sayılı dosyalardan teminata sunulmuş olan mektuplar karşılığı tahsil edilmiştir. Niğbaş’a, 2020 yılı Şubat ayı içinde peyderpey yapılan tahsilatlarla 3,9 milyon TL tutarında nakit girişi olmuştur.

NOT 34 – AÇIKLANMASI GEREKEN DİĞER HUSUSLAR

Yoktur.